

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 LJUBLJANA
Telefon: 01 428 40 00; telefaks: 01 428 47 33
E-pošta: gp.mnz@gov.si; <http://www.mnz.gov.si>

Številka:007-142/2010/26
Ljubljana, dne 28. 7. 2010
EVA 2009-1711-0032

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**
gp.gs@gov.si

**ZADEVA: NOVO GRADIVO ŠT. 1 - PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN
DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (EVA 2009-1711-0032) -
predlog za obravnavo**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - UPB1 in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji dne _____ sprejela naslednji sklep

1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti (EVA 2009-1711-0032) ter ga pošilja v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije.
2. Vlada Republike Slovenije Državnemu zboru Republike Slovenije predlaga, da pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o mednarodni zaščiti.

Številka:
V Ljubljani, dne

Mag. Helena KAMNAR
GENERALNA SEKRETARKA

Prejemniki sklepa:
- ministrstva in vladne službe

2. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Nina Gregori, generalna direktorica Direktorata za migracije in integracijo

2. b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

- Katarina Kresal, ministrica

- Damjan Lah, mag., državni sekretar

- Nina Gregori, generalna direktorica Direktorata za migracije in integracijo

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu: DA

4. a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov: /

4. b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov: /

Prosimo za skrajšanje poslovnih rokov in obravnavo gradiva v torek 27.7.2010 na seji Odbora za državno ureditev in javne zadeve in na seji vlade v četrtek 29.7.2010.

5. Kratek povzetek gradiva:

Namen predlaganega gradiva je dopolnitev in sprememba Zakona o mednarodni zaščiti zaradi pomanjkljivosti obstoječega zakonskega besedila, ki so se pokazale z njegovo uveljavitvijo. Te pomanjkljivosti se ne nanašajo izključno na redakcijske popravke besedila, ampak predvsem na usklajitev z mednarodnimi standardi na tem področju z namenom zagotavljanja varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin tako prosilcev za mednarodno zaščito kot tudi oseb, ki jim je mednarodna zaščita v Republiki Sloveniji že priznana. S predlagano novelo so nekatere rešitve usmerjene v dvig standardov, kot jih določa skupna evropska azilna politika in drugi mednarodni standardi, druge rešitve pa so usmerjene v izboljšanje pogojev za uspešno vključitev oseb s priznano mednarodno zaščito v slovensko družbo, pri čemer se ohranjajo mehanizmi za preprečevanje zlorab na tem področju.

Ključne rešitve predlaganega zakona so usmerjene v dvig standardov pri postopkih za priznanje mednarodne zaščite (predvsem za ranljive kategorije oseb, vključujoč mladoletnike brez spremstva), dvig kakovosti postopkov za priznanje mednarodne zaščite, zagotavljanje minimalnih standardov za ohranjanje osebnega dostojanstva prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito ter nadgradnjo oziroma prenovo osebnih dokumentov, namenjenih osebam s priznano mednarodno zaščito.

Novo gradivo št. 1

V skladu z razpravo na Odboru Vlade RS za državno ureditev in javne zadeve je gradivo dopolnjeno v naslednjih delih:

1. Točka 2.2. Načela zakona na strani 8; dodan je odstavek glede načela nevračanja (usklajitev z MZZ).
2. V besedilu v poglavju Poglavitne rešitve, v delu Svetovalci za begunce na strani 9 je črtan stavek zaradi spremenjenega besedila 12. člena novele (črtana 6. alineja, 5. odstavek, 13. člena).
3. Besedilo 12. člena novele na strani 33; črtana je 6. alineja, 5. odstavek, 13. člena, ki je določala, da se za svetovalca za begunce lahko imenuje le oseba, ki ni v pla

čani državni službi (uskladitev s SVZ). Obrazložitev: Po mnenju SVZ gre za nedopustno oženje možnosti in s tem kršenje načela enakosti pred zakonom, hkrati pa po mnenju SVZ ni argumentov, da se v zakonu sploh to omejuje. Vsakršna drugačna formulacija bi na tak ali drugačen način ogrožala načelo enakosti pred zakonom, zato se takšna omejitev črta. Seveda pa se v takšnih primerih zaradi odprave konflikta interesov lahko uporabijo drugi obstoječi mehanizmi iz zakona, ki ureja javne uslužbenke in druga področna delovnopravna zakonodaja.

4. Besedilo 17. člena novele na strani 36 in 37; dopolnjen je 3. odstavek 16.a člena glede organa, ki bo izvajal usposabljanje zakonitih zastopnikov (uskladitev s SVZ, besedilo je podalo MDDSZ).
5. Popravljen obrazložitev k 12. členu novele (zaradi črtanja 6. alineja, 5. odstavka, 13. člena) na strani 75.
6. Dopolnjena obrazložitev k 17. členu novele (zaradi dopolnjenega 3. odstavka 16.a člena) na strani 76 in 77.
7. Dopolnjena obrazložitev k členu 42, na strani 82; dodan odstavek glede namena izvedbe osebnega razgovora (uskladitev z MZZ).

6. Presoja posledic:

Izjavljam, da predlagano gradivo:

a)	<i>ima učinek</i>	Predlagan zakon ima učinek na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih (obrazloženo v točki 7. a)
b)	<i>ima učinek</i>	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije
c)	<i>ima učinek</i>	na postopke oziroma poslovanje javne uprave/pravosodnih organov s strankami (državljeni in pravnimi osebami) oziroma na obveznosti strank do javne uprave (administrativna bremena): - Pristojnost za izdajo potnega lista za osebe s priznano subsidiarno zaščito se iz upravnih enot prenese na Ministrstvo za notranje zadeve. - Predlog zakona na novo določa izdajo dovoljenja za prebivanje v obliki samostojne listine. - Predlog zakona določa izdajo biometričnih potnih listov za begunce
č)	<i>nima učinka</i>	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij
d)	<i>nima učinka</i>	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike
e)	<i>nima učinka</i>	na socialno področje
f)	<i>nima učinka</i>	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij

7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov dr žavnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov dr žavnega proračuna	+ 247.520,00	+ 98.720,00	+ 84.720,00	+84.720,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
6094	Oskrba migrantov	Ministrstvo za notranje zadeve	247.520,00	98.720,00
SKUPAJ:			247.520,00	98.720,00
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovila s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Predlogi možnih sprememb in dopolnitev obstoječega zakonskega besedila so bili oblikovani v okviru medresorske delovne skupine, kamor so bili poleg predstavnikov predlagatelja imenovani tudi predstavniki resornih ministrstev in predstavnica nevladnih organizacij. Delo medresorske delovne skupine je bilo razdeljeno na podskupine po tematskih področjih (postopek za priznanje mednarodne zaščite, pravice prosilcev za mednarodno zaščito, mladoletnik brez spremstva, svetovalci za begunce, programi priseljevanja), pri tem pa so sodelovale tudi druge zainteresirane nevladne organizacije.

Nevladne organizacije so bile pred začetkom dela medresorske delovne skupine pozvane k predložitvi predlogov sprememb in dopolnitev zakona, vsi predlogi pa so bili vsebinsko obravnavani v okviru podskupin. Predlogi so bili upoštevani v pretežni meri, in sicer glede:

- spremembe strukture postopka,
- obsega prevajanja odločitev,
- uvedbe dodatnega informiranja prosilcev o predhodnem postopku po izpolnitvi registracijskega lista,
- višjih standardov pri institutu opustitve osebnega razgovora,
- zmanjšanja razlogov in spremenjene definicije razlogov za obravnavanje zadev v pospešenem postopku (delno),
- višjih standardov usposobljenosti javnih uslužbencev za delo z mladoletniki,
- omejitve lokacije omejitve gibanja za mladoletnike samo na azilni dom,
- višje ravni zdravstvenega varstva za mladoletnike,
- zagotovitve (aktivnega) dostopa do izobraževanja za mladoletnike,
- razširitve definicije družinskih članov (delno),
- uvedbe žepnine za prosilce za mednarodno zaščito.

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA
Datum objave: 11. 5. 2010, objavljeno do 14. 6. 2010. Predlagatelj je prejel pripombe nevladnih organizacij, ki so v pretežni meri že bile obravnavane v okviru medresorske delovne skupine, niso pa bile vključene v predlog zakonskega besedila. Upoštevani so bili naslednji predlogi: - dostop do visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja za prosilce za mednarodno zaščito, - skrajšanje dobe za dostop prosilcev za mednarodno zaščito do trga dela, - brezplačna pravna pomoč za mladoletnike brez spremstva v postopku na prvi stopnji. Drugih mnenj in pripomb predlagatelj v času objave na spletnih straneh ni prejel. Dne 24. 6. 2010 je bilo gradivo v mnenje posredovano Informacijskemu pooblaščenču, Nacionalnemu svetu za kulturo in Visokemu komisariatu Združenih narodov za begunce. <u>V celoti</u> so bile upoštevane pripombe Informacijskega pooblaščenca, in sicer glede: - hrambe prstnega odtisa v primeru izdaje potnega lista za begunca, - posredovanja osebnih podatkov izdelovalcu javne listine. Nacionalni svet za kulturo in Visoki komisariat Združenih narodov za begunce pripomb nista posredovala v roku. V okviru medresorskega usklajevanja z Ministrstvom za pravosodje je predlagatelj prejel tudi mnenji Upravnega in Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Bistvena odprta vprašanja: <u>Nevladne organizacije:</u> Nevladne organizacije so predlagale, da se v okviru mednarodne zaščite uvede institut t. i. komplementarne zaščite. Predlog s strani predlagatelja ni bil sprejet in ni del predloga zakona.	

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: - MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO - MINISTRSTVO ZA FINANCE - MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE - MINISTRSTVO ZA KULTURO - MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE - MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE - MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT - MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO - MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE - SLUŽBA VLADE RS ZA ZAKONODAJO
Datum pošiljanja: 23. 6. 2010

Gradivo je usklajeno z Ministrstvom za javno upravo, Ministrstvom za finance, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za zunanje zadeve, Ministrstvom za šolstvo in šport, Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvom za zdravje, Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, Službo Vlade RS za zakonodajo in Ministrstvom za pravosodje.

10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. 01203-8/2009/3 z dne 4. 6. 2009		
Katarina Kresal MINISTRICA		

PRILOGE:

1. predlog zakona,
2. izjava o skladnosti.

PREDLOG
(EVA 2009-1711-0032)

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Zakon o mednarodni zaščiti (v nadaljnjem besedilu: ZMZ) je bil sprejet leta 2007 (Uradni list RS, št. 111/2008) in je začel veljati v začetku leta 2008. V letu 2009 je bilo z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-95/08-14 z dne 15.10.2008 (Uradni list RS, št. 111/2008) ugotovljeno, da je prva alineja drugega odstavka 83. člena ZMZ v neskladju z ustavo, in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 58/2009), je to neustavnost odpravil.

ZMZ je nasledil Zakon o azilu iz leta 1999, ki je bil do leta 2006 večkrat noveliran. ZMZ sistemsko ureja celotno področje mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji, njegov namen pa je celovit prenos določb skupnega evropskega azilnega sistema v nacionalno zakonodajo (Uredba 2003/343/ES, Uredba 2000/2725/ES, Direktiva 2003/9/ES, Direktiva 2004/83/ES, Direktiva 2005/85/ES in Direktiva 2003/86/ES) ter uvedba zakonitih, učinkovitih in hitrih azilnih postopkov za zagotovitev potrebne zaščite državljanov tretjih držav, ki so pridobili mednarodno zaščito, in njihove vključitve v slovensko družbo.

Ker so se od uveljavitve ZMZ leta 2008 pri izvajanju postopkov za priznanje mednarodne zaščite ter implementaciji pravic prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito pokazale pomanjkljivosti, je treba sprejeti novelo ZMZ, ki te pomanjkljivosti odpravlja. Novela uveljavlja tudi redakcijske popravke zakonskega besedila.

Temeljni cilj predloga zakona je torej dopolniti obstoječe zakonsko besedilo z redakcijskimi popravki v smislu terminološkega poenotenja zakonskega besedila. Poleg tega se zakon dopolnjuje tudi z minimalnimi vsebinskimi popravki, katerih namen zagotoviti jasnejši implementacijo obstoječih določb.

Zakon vsebinsko bolj posega na področje mladoletnikov brez spremstva, saj glede na potrebe te specifične populacije predvideva posebnosti glede na nacionalni sistem skrbništva. Pozitivne spremembe predlog predvideva tudi v delu, ki se nanaša na svetovalce za begunce, saj razrešuje situacije, ki so do sedaj povzročale konflikt interesov, obenem pa jih dopolnjuje z rešitvami, ki so usmerjene v dvig kvalitete pravne pomoči, ki jo zagotavljajo svetovalci za begunce.

V vsebinskem smislu zakon precej dviguje standarde pravic prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito, saj za prvo kategorijo uvaja žepnino in dostop do visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja, na področju zdravstvenega varstva pa širi obseg pravic iz zdravstvenega varstva za mladoletnike. Predlog zakona za osebe s priznano mednarodno zaščito kot novost uvaja enkratno denarno pomoč takoj po pridobitvi statusa, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje ali jim preživljanje ni zagotovljeno kako drugače, zato, da se jim zagotovi sredstva za preživljanje do pridobitve denarne socialne pomoči.

Predlog zakona posega tudi na področje listin za osebe za mednarodno zaščito, saj se zaradi uskladitve s pravnim redom EU) uvaja dovoljenja za prebivanje tujcev v novi – kartični obliki, ki bo vsebovala biometrične zaščitne elemente obrazne prepoznave in prstnih odtisov, predvideva pa tudi prenovno varnostnih standardov potnega lista za begunca.

Predlagane spremembe izhajajo iz izkušenj predlagatelja pri dosedanjem izvajanju zakona.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2. 1. Cilji

Namen noveliranja ZMZ je odpraviti pomanjkljivosti obstoječega zakonskega besedila, ki so se pokazale z njegovo uveljavitvijo. Pomanjkljivosti se ne nanašajo samo na redakcijske popravke besedila, ampak predvsem na uskladitev z mednarodnimi standardi na tem področju z namenom zagotavljanja varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin prosilcev za mednarodno zaščito in oseb, ki jim je mednarodna zaščita v Republiki Sloveniji že priznana. S predlagano novelo so nekatere rešitve usmerjene v dvig standardov, kot jih določa skupna evropska azilna politika in drugi mednarodni standardi, druge rešitve pa so usmerjene v izboljšanje pogojev za uspešno vključitev oseb s priznano mednarodno zaščito v slovensko družbo, pri čemer se ohranjajo mehanizmi za preprečevanje zlorab na tem področju.

2. 2. Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bile vodilo pri pripravi osnovnega zakona. Tako tudi predlog zakona temelji na izhodišču, da se mednarodna zaščita prizna osebi, ki je svojo izvirno državo zapustila zaradi preganjanja. Že iz tega je razvidno, da je mednarodna zaščita po svojem izhodišču področje z mednarodno komponento. Element preganjanja je osnovna ločnica med mednarodno zaščito in klasičnimi migracijami. Razlog za neprostovoljno in nenačrtovano zapustitev izvirne države je preganjanje zaradi pripadnosti določeni družbeni skupini, rasi, nacionalnosti, etnični pripadnosti, politični pripadnosti ali veroizpovedi, ki predstavljajo razloge, ki izhajajo iz Konvencije o statusu begunca (Ženevska konvencija), ki predstavlja temeljni akt na področju azila oziroma mednarodne zaščite in zagotavlja določene garancije osebam, ki zaprosijo za mednarodno zaščito.

Skladno z družbenim razvojem se spreminjajo tudi pojavne oblike preganjanja, s tem pa tudi standardi varovanja človekovih pravic. Iz tega razloga se dopolnjuje tudi teorija prava mednarodne zaščite, posebej pomembna je zakonodaja Evropske unije na tem področju. Zakonodaja Evropske unije vključuje tudi standarde Konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, ki določa katere človekove pravice so varovane v evropskem

prostoru in kriterije za njihovo definiranje, zato predlog zakona vključuje tudi ta načela.

Zakon o mednarodni zaščiti temelji na načelu nevračanja (non-refoulement), ki predstavlja kogentno načelo v mednarodnem pravu. Temu načelu sledi tudi predlog zakona, saj je nesporno, da v primeru, ko pristojni organ ugotovi elemente, ki so določeni v 28. členu veljavnega zakona in predstavljajo vsebino načela nevračanja, prosilcu za mednarodno zaščito prizna status mednarodne zaščite. Črtanje določbe 20. člena zakona ne pomeni odstopanja od tega vodila, temveč zgolj razmejuje postopke po tem zakonu in po zakonu o tujcih, ki opredeljuje postopek odstranjevanja tujcev iz države, in s tem pripomore k večji pravni varnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev

- **Prenehanje statusa osebe s priznano mednarodno zaščito:** Veljavni zakon že določa pogoje za prenehanje statusa begunca in statusa subsidiarne zaščite. Predlog zakona kot razlog za prenehanje obeh statusov dodatno določa tudi smrt osebe in dejstvo, da se oseba statusu nedvoumno odpove. Razlog za uvedbo dodatnih razlogov za prenehanje obeh statusov izhaja iz dejstva, da veljavni zakon kot razloge za prenehanje statusa povzema razloge, določene v Direktivi 2004/83/ES, ki izhajajo iz Konvencije o statusu begunca, ne sledijo pa življenjskim situacijam kot so smrt osebe in pravici osebe, da se statusu po lastni volji sama odpove.

- **Svetovalci za begunce:** S predlogom zakona se pristojnost za imenovanje svetovalcev za begunce zaradi preprečevanja konflikta interesov prenaša na Ministrstvo za pravosodje. Veljavni zakon namreč pooblastilo za imenovanje svetovalcev za begunce daje Ministrstvu za notranje zadeve, ki pa je v sodnih postopkih zoper odločitve v postopkih za priznanje mednarodne zaščite prosilcem za mednarodno zaščito nasprotna stranka. Predlog omogoča, da za svetovalca za begunce kandidira tudi oseba, ki je državljan države Evropskega gospodarskega prostora, kar je skladno z načelom prostega pretoka blaga in storitev. Novost, ki jo v delu, ki se nanaša na svetovalce za begunce, prinaša predlog zakona, je tudi vodenje imenika svetovalcev za begunce, ki sledi ureditvi vodenja seznama odvetnikov, sodnih izvedencev in sodnih tolmačev, s tem namenom pa zakon določa tudi obseg podatkov, ki jih mora svetovalec posredovati ob prijavi na razpis.

Pomembna novost predloga zakona je tudi razlog za razrešitev svetovalca za begunce, in sicer neopravljanje dela svetovalca za begunce. Namen uvedbe dodatnega razloga za razrešitev svetovalca za begunce sledi pravici do učinkovitega sodnega varstva, ki se ne more uresničevati, če svetovalec funkcije, za katero je imenovan, ne opravlja. Dvigu kvalitete pravne pomoči prosilcem za mednarodno zaščito v obsegu, ki jo določa zakon, sledi dolžnost obveznega usposabljanja za svetovalce za begunce, ki do sedaj te funkcije niso opravljali.

Predlog uvaja tudi pravico mladoletnih prosilcev za mednarodno zaščito, ki so brez spremstva, do pomoči svetovalcev za begunce tudi v postopkih na prvi stopnji. Predlagatelj se je za navedeno rešitev odločil na predlog nevladnih organizacij v smislu da ščiti mladoletnikov brez spremstva kot ranljive kategorije, ki se sami brez spremstva staršev oziroma drugih družinskih članov, znajdejo v tuji državi in prosijo za zaščito.

- **Tolmači:** Prvotna rešitev predloga zakona je bila črtanje vseh pogojev za izbiro tolma

čev, zato da bi se lahko tolmači izbirali bolj prožno. Predlagatelj je v tem delu sledil izkušnjam iz že izvedenih javnih razpisov, ko se je izkazalo, da so pogoji, kot jih določa veljavni zakon, pretogi glede na potrebe po posebnih jezikih, za katere tolmačev ni mogoče pridobiti, saj na trgu ni tolmačev za te jezike, ki bi obenem izpolnjevali tudi postavljene pogoje.

Po pripombah Službe Vlade RS za zakonodajo in Ministrstva za pravosodje se je predlagatelj odločil, da nekatere minimalne pogoje za izbiro tolmačev ohrani z namenom zagotavljanja transparentnosti izbire tolmačev in posledične verodostojnosti izbranih tolmačev.

- Mladoletniki brez spremstva: Predlog ohranja obstoječo določbo glede mladoletnikov brez spremstva, obenem pa razširja obseg pristojnosti zakonitega zastopnika mladoletnika brez spremstva in uvaja dopolnjen sistem izbire zakonitih zastopnikov. Pomembna novost predloga je usposabljanje za zakonite zastopnike za mladoletnike brez spremstva, s čimer se predlagatelj odziva na dejanske potrebe te populacije prosilcev za mednarodno zaščito. S predlogom zakonskih sprememb predlagatelj sledi veljavnim sistemskim standardom in pristojnostim na tem področju, ki so dopolnjene z rešitvami, ki so usmerjene v specifične potrebe mladoletnikov brez spremstva, ki so prosilci za mednarodno zaščito.

- Družinski člani: Predlog širi obseg družinskih članov, s katerimi lahko oseba s priznano mednarodno zaščito zaprosi za združevanje družine. Obstoječi zakon namreč osebi s priznano mednarodno zaščito omogoča združevanje družine zgolj s skupnimi otroci, ki jih ta oseba ima s svojim zakoncem oziroma izven zakonskim partnerjem, ne pa tudi z otrokom, ki so posvojeni oziroma ki jih ima ta oseba pod skrbništvom, niti ne z otrokom zakonca ali izven zakonskega partnerja, ki so posvojeni ali pod skrbništvom te osebe. Veljavna ureditev je v nasprotju z najboljšimi koristmi otroka in v nasprotju s pravico osebe s priznano mednarodno zaščito do ohranjanja celovitosti družine. Kot družinskega člana osebe z mednarodno zaščito zakon uvaja tudi polnoletne neporočene osebe, ki zaradi telesne ali duševne prizadetosti niso sposobne, da same skrbijo za svoje koristi in pravice.

Predlog zakona v tem delu uvaja tudi nekaj izjem, in sicer se pogoj, da se za družinskega člana šteje oseba, ki je bila član družine že v izvorni državi, ne upošteva pri novorojenem otroku osebe s priznano mednarodno zaščito, saj gre za otroka, ki je rojen po odhodu družine iz izvorne države. Posebnost je tudi priznavanje družinskih članov v poligamni zakonski zvezi. Pri tem se upošteva 4. člen II. poglavja Direktive Sveta 2003/86/ES, tako da se za družinskega člana šteje le en zakonec, in sicer tisti, ki ga določi oseba s priznano mednarodno zaščito. S tem predlogom se opredelitev družinskih članov v primerjavi z obstoječo ureditvijo razširja in prilagaja dejanskim potrebam oziroma potrebam, ki jih je pristojni organ opazil v praksi, hkrati pa se krepi izvajanje načela združevanja družine iz 8. člena Konvencije o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah (nedotakljivost družinskega življenja).

Predlog zakona družinske člane oseb s priznano mednarodno zaščito in postopek združevanja družine celovito ureja v posebnem členu, pri čemer se vsebina dosedanjega zakona ohranja, dodajajo pa se zgoraj predstavljene rešitve.

- Postopek za priznanje mednarodne zaščite: Spremembe zakona, ki se nanašajo na postopek priznanja mednarodne zaščite sicer ne posegajo korenito v ureditev tega postopka, uvajajo pa kar nekaj novosti oziroma sprememb, ki so bodisi v korist prosilcev za mednarodno zaščito, bodisi se predlagajo za lažje in določnejše izvajanje obstoječih zakonskih določb.

Spremembe med drugim določajo, da je treba prosilca pred izdajo odločitve o njegovi pro

šnji pisno ali ustno seznaniti z informacijami o izvorni državi in prosilec lahko pisno ali ustno izrazi mnenje o njih. Tako se zagotovi večja kontradiktornost postopka, prosilcu za mednarodno zaščito pa se omogoči in naloži dejavnejše sodelovanje v postopku.

Predlog zakona razdeljuje postopek mednarodne zaščite na predhodni postopek in postopek mednarodne zaščite. Predhodni postopek se začne, ko tujec, ki želi vložiti prošnjo za mednarodno zaščito, vloži namero za vložitev prošnje. Namera se lahko vloži v azilnem domu, na policiji ali pri katerem koli državnem organu oziroma organu samoupravne lokalne skupnosti. Z vložitvijo namere tujca ni mogoče odstraniti iz Republike Slovenije v skladu z Zakonom o tujcih, razen če iz razlogov na njegovi strani, ne vloži prošnje za mednarodno zaščito.

Postopek mednarodne zaščite, pri katerem se ugotavlja, ali prosilec izpolnjuje pogoje za priznanje te zaščite, se začne z vložitvijo prošnje. Predlog zakona predvideva črtanje možnosti vložitve prošnje na diplomatskih predstavništvi ali konzulatih Republike Slovenije v tujini. Takšna možnost ne izhaja iz nobene mednarodne ali notranje pravne obveznosti Republike Slovenije na področju mednarodne zaščite, v praksi pa jo je izredno težko oziroma nemogoče izvajati. V povezavi s tem se glede zagotavljanja vseh pravic prosilcem za mednarodno zaščito pojavljajo dvomi o njihovi enakosti pred zakonom. Glede kraja vložitve prošnje predlog zakona za potrebe izvajanja VIII. poglavja zakona omogoča sprejem prošenj za mednarodno zaščito na ozemlju drugih držav članic Evropske unije oziroma tretjih držav.

Predlog sprememb ZMZ zajema tudi člen, ki določa, kdaj se lahko v postopku mednarodne zaščite opusti osebni razgovor. Osebni razgovor se lahko opusti, če se prošnji za mednarodno zaščito na podlagi predloženih dokazov lahko ugodi. Prav tako se spreminja določba, ki opredeljuje omejitev gibanja prosilcem za mednarodno zaščito, saj se zmanjšuje število razlogov, ki dovoljujejo to omejitev. V skladu s predlogom bo mogoče omejiti gibanje mladoletnikom brez spremstva, če bo to zares potrebno, zgolj na območje azilnega doma ali njegove izpostave, ne pa več na prostore Centra za tujce.

Predlog uvaja tudi spremembo člena, ki določa razloge za obravnavo v pospešenem postopku, in sicer se je besedilo uskladilo z Direktivo 2005/85/ES. Bistvena novost, ki jo prinaša navedena sprememba je, da se prošnja za mednarodno zaščito ne more več zavrniti v pospešenem postopku zgolj zato, ker prosilec brez utemeljenega razloga ni izrazil namena za vložitev prošnje v najkrajšem možnem času.

Predlog uvaja spremembe tudi glede ponovnih prošenj, in sicer se je besedilo zakona prilagodilo Direktivi 2005/85/ES. V skladu s sedanjo ureditvijo je moral prosilec, če je želel vložiti ponovno prošnjo, predložiti dokaze, da so se zanj okoliščine po vložitvi predhodne prošnje bistveno spremenile. Predlog zakona ne določa več, da mora prosilec navesti nove dokaze, ampak lahko navede tudi nova dejstva, vendar pa morajo novi dokazi oziroma dejstva bistveno povečevati možnost, da oseba izpolnjuje pogoje za priznanje mednarodne zaščite. V skladu s predlogom zakona za vložitev ponovne prošnje torej ni dovolj, da oseba navede zgolj dokaze oziroma dejstva, da so se zanj okoliščine po vložitvi predhodne prošnje bistveno spremenile, temveč morajo spremenjene okoliščine bistveno povečevati možnost za priznanje mednarodne zaščite, pri tem pa ni vezan na predložitev dokazov v formalni obliki. Potreba se je zavedati, da se z vlaganjem ponovnih prošenj največkrat zlorablja postopek mednarodne zaščite. Tujec z vložitvijo prošnje za mednarodno zaščito pridobi status prosilca in s tem številne pravice (prebivanje v Republiki Sloveniji, brezplačna nastanitev, prehrana, obleka in obutev, higienske potrebščine, finančna pomoč ob razselitvi, zdravstveno varstvo, brezplačna pravna pomoč, izobraževanje, delo in humanitarna pomoč). Če se vložitve naknadnih prošenj za mednarodno zaščito ne bi omejevale, bi veliko prosilcev takoj po pravnomočno končanem postopku mednarodne zaščite, v katerem bi bila njihova prošnja zavrnjena, vložilo ponovno prošnjo

in spet pridobilo pravice prosilca.

Na splošno so spremembe v predlogu zakona, ki se nanašajo na sam postopek ugotavljanja razlogov za priznanje mednarodne zaščite, usmerjene v povečanje števila rednih postopkov, s čimer se zagotavlja tudi večja varnost pravic prosilcev za mednarodno zaščito v samem postopku.

- **Sodno varstvo:** Predlog zakona uvaja tudi spremembe pri sodnem varstvu, in sicer se pri odločbah, izdanih v pospešenem postopku, oziroma sklepah, izdanih na podlagi ZMZ, podaljšuje rok za vložitev tožbe v upravnem sporu z dosedanjih treh na osem dni. Praksa je namreč pokazala, da je tridnevni rok za vložitev tožbe prekratek, saj morajo prosilci v tem roku izbrati svetovalca za begunce, ta pa jim mora v tem roku pripraviti tožbo. Problem je posebno pereč, kadar se odločba oziroma sklep prosilcem vroči v petek, tako da imajo svetovalci za begunce dejansko zgolj en dan za pripravo tožbe za sprožitev upravnega spora. Pri tem je treba upoštevati še jezikovne ovire. Upoštevajoč vse navedene okoliščine, se je predlagatelj odločil, da podaljša rok za vložitev pravnega sredstva zoper nekatere upravne akte, saj se na ta način povečuje dejanska učinkovitost pravnega sredstva.

Na področju sodnega varstva se pod nekaterimi pogoji uvaja tudi obvezna glavna obravnava v postopkih pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije. Namen predlagane rešitve je skrajšati postopke za priznanje mednarodne zaščite, dvigniti njihovo kakovost, predvsem pa dvigniti standarde v postopkih za priznanje mednarodne zaščite v smislu celote. Predlagatelj meni, da uvedba obveznosti glavne obravnave v vseh sodnih postopkih v zvezi s priznanjem mednarodne zaščite, ne bi bila smotrna niti sorazmerna z namenom predlagane določbe, zato je navedeno obveznost omejil s pogoji.

- **Pravice in dolžnosti prosilcev za mednarodno zaščito:** Z namenom zmanjševanja občutka odvisnosti od institucije azilnega doma in potrebe po zadovoljevanju lastnih potreb, zakon kot pomembno novost uvaja žepnino za prosilce za mednarodno zaščito, ki so nastanjeni v azilnem domu. Obenem predlog zakona širi obseg del, ki jih prosilci lahko opravljajo v okviru vzdrževalnih del v azilnem domu. Za mladoletne prosilce za mednarodno zaščito se širi obseg pravic iz zdravstvenega varstva in predvideva aktiven dostop do izobraževanja. Na področju izobraževanja se raven dostopa do izobraževanja viša tudi za ostale kategorije prosilcev za mednarodno zaščito, saj jim daje možnost dostopa do visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja.

S predlogom se z zakonom določajo tudi kršitve pravil bivanja v azilnem domu in ukrepi za le-te, ki so bile do sedaj del Hišnega reda azilnega doma. Ker iz mnenja Službe vlade za zakonodajo z dne 7. 10. 2008 izhaja, da je treba kršitve pravil prebivanja v azilnem domu in postopek sankcioniranja urejati z zakonom, se te določbe hišnega reda do sedaj niso mogle izvajati.

- **Pravice in dolžnosti oseb s priznano mednarodno zaščito:** Predlog zakona glede na veljavno ureditev nekoliko drugače ureja nekatere pravice oseb z mednarodno zaščito, predlagane rešitve pa izhajajo predvsem iz dosedanjih izkušenj predlagatelja pri implementaciji pravic oseb s priznano mednarodno zaščito. V praksi se je namreč izkazalo, da veljavni zakon ponuja nekatere izrazito neživiljenjske rešitve.

Osebe s priznano mednarodno zaščito so še vedno upravičene do nastanitve v integracijski hiši oziroma v drugi nastanitveni zmogljivosti ministrstva, vendar pa ta nastanitev ni več obvezni pogoj za poznejše uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev, do katere so osebe z mednarodno zaščito upravičene tri leta, če se po pridobitvi statusa ne nastanijo v integracijski hiši.

Novost predlaganega zakona je enkratna denarna pomoč, ki se dodeli osebi z mednarodno zaščito neposredno po pridobitvi statusa, kar izhaja predvsem iz praktičnih izkušenj, in s čimer se zagotovijo sredstva za osnovne življenjske potrebščine do pridobitve denarne socialne pomoči oziroma do pridobitve drugih ustreznih sredstev, s katerimi je tej osebi zagotovljeno preživljanje. Na ta način se rešuje situacija, v kateri se oseba s priznano mednarodno zaščito sooči po izselitvi iz azilnega doma, kjer ima zagotovljeno vso oskrbo in nastanitev, do pridobitve denarne socialne pomoči oziroma drugih ustreznih sredstev.

Osebe z mednarodno zaščito so bile glede zdravstvenega varstva že po veljavni ureditvi izenačene z državljani Republike Slovenije. S spremembami v predlogu zakona se sledi tudi spremembam zakona, ki ureja zdravstveno varstvo, saj se odpravlja vzporedni sistem financiranja dopolnilnega zdravstvenega varstva za osebe z mednarodno zaščito, ki so brez lastnih sredstev za preživljanje, in vzpostavlja enoten sistem tega financiranja za vse tujce, ki v Republiki Sloveniji zakonito prebivajo, ne glede na njihov status.

Pravice oseb z mednarodno zaščito do šolanja in izobraževanja so že v veljavni ureditvi usklajene z Direktivo Sveta 2004/83/ES, vendar je dosedanja ureditev izenačevala z državljani Republike Slovenije le mladoletne osebe z mednarodno zaščito glede osnovno šolskega in srednješolskega izobraževanja, odraslim pa je omogočala dostop do izobraževalnega sistema pod enakimi pogoji kakor drugim tujcem, s čimer so bile osebe s priznano mednarodno zaščito v slabšem položaju od prosilcev za mednarodno zaščito. S predlagano rešitvijo se posledično povečujejo zaposlitvene možnosti oseb s priznano mednarodno zaščito, s tem pa tudi njihov integracijski potencial.

Predlog zakona spreminja tudi ureditev glede izkazovanja statusa oseb z mednarodno zaščito. Dokončna odločba o priznanju statusa velja kot dovoljenje za stalno oziroma začasno prebivanje, s predlagano spremembo pa mora ministrstvo po uradni dolžnosti izdati dovoljenje za prebivanje kot samostojno listino, kar osebe z mednarodno zaščito tudi po izkazovanju istovetnosti in statusa izenačuje z drugimi državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji.

S predlogom zakona se na novo določajo še pravice oseb z mednarodno zaščito, ki so v Republiko Slovenijo sprejete na podlagi letne kvote oziroma zaradi delitve bremen med državami članicami Evropske unije. Ker je Republika Slovenija tem osebam povsem nova država sprejema, je zanje predvideno trimesečno uvajalno obdobje, v katerem naj se seznanijo z novim okoljem, kar je hkrati tudi priprava na poznejše integracijske ukrepe, ki so jim zagotovljeni na podlagi zakona. V uvajalnem obdobju so te osebe nastanjene v integracijski hiši ali drugi nastanitveni zmogljivosti ministrstva.

- **Listine:** Evropska unija je na področju migracij z Uredbo Sveta 380/2008/ES spremenila Uredbo Sveta 1030/2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav, ki določa enotno obliko tega dovoljenja. Uredba Sveta 380/2008/ES na obrazec tega dovoljenja uvaja biometrične zaščitne elemente, in sicer podobo obraza in dva prstna odtisa, zapisana kot biometrični podatek. Zaradi navedenega je s predlogom zakona določena pravna podlaga novega obrazca dovoljenja za prebivanje tudi za osebe z mednarodno zaščito, ki so svojo istovetnost in status doslej izkazovale z izkaznico, čeprav ta že dalj časa ne ustreza varnostnim in drugim standardom za javne listine. Z uvedbo dovoljenja za prebivanje kot samostojne listine se osebe z mednarodno zaščito tudi glede javnih listin izenačujejo z drugimi državljani tretjih držav. Enako velja tudi za določbe, ki predvidevajo izdajo novega obrazca potnega lista za begunca, ta po obliki sledi Uredbi Sveta 2252/2004/ES o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, izdanih v državah članicah, po vsebini pa še vedno sledi Ženevski konvenciji. Predlagane določbe dajejo pravno podlago za izdajo novega

obrazca biometričnega potnega lista ter za zajem podatkov o podobi obraza in dveh prstnih odtisov, ki jih bo vseboval potni list in so zapisani kot biometrični podatek.

Izenačujejo se pogoji za izdajo potnega lista osebi s priznano subsidiarno zaščito s pogoji za izdajo potnega lista drugim tujcem, ki nimajo oziroma ne morejo pridobiti potnega lista izvirne države. Po veljavni ureditvi lahko osebe s priznano subsidiarno zaščito pridobijo potni list za tujca pod dodatnim pogojem, in sicer, da obstajajo nujni humanitarni razlogi, ki narekujejo prisotnost osebe v drugi državi. S tem pogojem se bistveno otežuje možnost pridobitve potovalnega dokumenta osebam s priznano subsidiarno zaščito, saj te osebe v večini primerov ob prihodu v Republiko Slovenijo nimajo nacionalnega potnega lista, ki ga zaradi statusa, ki jim je bil v Republiki Sloveniji priznan, ne morejo pridobiti niti kasneje. Glede postopkov izdaje, vročitve in naznanitve pogrešanja potne listine za osebo s subsidiarno zaščito predlog zakona sledi določbam Zakona o tujcih, pristojnost za te postopke pa se prenaša iz upravnih enot na Ministrstvo za notranje zadeve, ki kot prvostopenjski organ v postopku za priznanje mednarodne zaščite status tudi prizna.

- Evidence: Zaradi izdaje nove oblike dovoljenja za prebivanje osebam z mednarodno zaščito in izdaje biometričnega potnega lista predlog zakona spreminja tudi nekatere določbe o evidencah in o podatkih, ki jih te osebe predložijo v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje oziroma v postopku izdaje potnega lista.

Predlog zakona dopolnjuje tudi vodenje evidenc o vključevanju oseb z mednarodno zaščito v slovensko družbo. Navedene spremembe zagotavljajo predvsem učinkovitejšo spremljanje izvajanja integracijskih ukrepov.

b) Način reševanja

Ker se s predlogom zakona ne posega v koncept sistema mednarodne zaščite, temveč se le vsebinsko rešuje nekatere pomanjkljivosti in na nekaterih področjih zvišuje obstoječe standarde, predlog zakona ne ponuja rešitev sistemske narave.

Na podlagi sprejetega zakona bo potrebno sprejeti spremembe in dopolnitve obstoječih izvršilnih predpisov, in sicer:

- Uredbe o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic osebam z mednarodno zaščito
- Pravilnika o pravicah prosilcev za mednarodno zaščito,
- Pravilnika o obliki, vsebini in načinu sprejema prošnje za mednarodno zaščito.

Predlog predvideva sprejem naslednjih izvršilnih predpisov:

- glede vsebine, oblike in načina izdaje dovoljenja za prebivanje, načina zajemanja prstnih odtisov ter načina in označitve razveljavitve oziroma prenehanja dovoljenja za prebivanje,
- glede vsebine, oblike in načina izdaje potnega lista za begunca ter ceni obrazca listine,
- glede izvajanja pooblastila zakonitega zastopnika, načina oblikovanja in vodenja seznama zakonitih zastopnikov, načina medsebojnega sodelovanja zakonitega zastopnika, ministrstva in krajevno pristojnega centra za socialno delo pri izvajanju skrbi za osebnost, pravice in koristi mladoletnika brez spremstva ter zagotavljanja ustrezne nastanitve, oskrbe in obravnave mladoletnika brez spremstva,
- glede vsebine in obsega usposabljanja svetovalcev za begunce,
- glede nagrajevanja in povračila stroškov svetovalcem za begunce ter načina dostopanja prosilcev za mednarodno zaščito do svetovalcev,
- glede pogojev in načinov izvajanja programov preselitev.

c) normativna usklajenost predloga zakona

Predlog zakona kot *lex specialis* v delu, ki se nanaša na postopek priznanja mednarodne zaščite, predvideva posamezna minimalna odstopanja od Zakona o splošnem upravnem postopku.

Predlog zakona je usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo in je skladen z zakonodajo Evropske unije s področja mednarodne zaščite.

č) Usklajenost predloga predpisa

Pri pripravi predlogov za spremembe in dopolnitve zakona so na poziv predlagatelja sodelovale nevladne organizacije, ki so preko svojega internega postopka v medresorsko delovno skupino, v kateri so sodelovali predstavniki predlagatelja in drugih resornih ministrstev, imenovali svojo predstavnico.

Ob začetku dela medresorske delovne skupine, ki je bilo v nadaljevanju priprave predloga zakona razdeljeno na več podskupin po tematskih področjih (postopek za priznanje mednarodne zaščite, pravice prosilcev za mednarodno zaščito, mladoletnik brez spremstva, svetovalci za begunce, programi priseljevanja), so bili vsi člani pozvani k posredovanju možnih rešitev, ki so bili obravnavani v okviru pristojne podskupine. Nevladne organizacije so imele svojo predstavnico v vsaki podskupini.

Pri delu medresorske delovne skupine in podskupin so imeli možnost aktivnega sodelovanja tudi predstavniki drugih zainteresiranih nevladnih organizacij.

Predlagatelj se glede predloga predpisa ni posvetoval s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, saj predlog zakona nanje nima vpliva. Prav tako se predlagatelj glede predloga zakona ni posvetoval neposredno s ciljno skupino, na katero se predlog zakona nanaša, ker gre za specifično skupino, katerih interese so v postopku priprave zakona zastopale nevladne organizacije, ki so s ciljno skupino preko različnih aktivnosti v neposrednem dnevnem stiku.

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predpis je bil od dne 11.5. 2010 do dne 14. 6. 2010 objavljen na spletnem naslovu:

http://www.mnz.gov.si/si/o_ministrstvu/zakonodaja_predpisi_dokumenti/predlogi_predpisov/v_pripravi_na_mnz/

Do roka za posredovanje morebitnih pripomb in komentarjev (14. 6. 2010) je predlagatelj prejel pripombe nevladnih organizacij (Amnesty International, Mirovni inštitut, Slovenska filantropija, Pravno informacijski center nevladnih organizacij), ki so se vsebinsko nanašale na predloge sprememb in dopolnitve zakona, ki so že bile obravnavane v okviru medresorske delovne skupine.

Pripombe nevladnih organizacij so se nanašale na:

- na izključitev državljanov Evropske unije iz opredelitve prosilca za mednarodno zaščito,
- uvedbo brezplačne pravne pomoči za vse prosilce za mednarodno zaščito na prvi stopnji postopka,
- uvedba žepnine,

- skrajšanje dobe za dostop prosilcev za mednarodno zaščito do trga dela,
- uvedbo komplementarne zaščite,
- črtanje načela nevračanja,
- dostop prosilcev za mednarodno zaščito do predšolskega, visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja,
- mladoletnike brez spremstva (izključenost iz pospešenih postopkov, postopkov varne tretje in varne izvirne države, dostop do brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji, upoštevanje pogojev sprejema mladoletnika brez spremstva ob vrnitvi v tretjo ali izvirno državo, obveznost vročanja upravnih pisanj zakonitemu zastopniku, razširitev pristojnosti skrbnika - zakonitega zastopnika in njihova ustrezna usposobljenost),
- črtanje pogojev za izbiro tolmačev,
- postopek ugotavljanja ranljivosti,
- postopke na letališčih in pristaniščih,
- ukrepe ob kršitvah hišnih redov.

Predlagatelj je upošteval pripombe nevladnih organizacij glede:

- uvedbe brezplačne pravne pomoči za prosilce, ki so mladoletniki brez spremstva,
- uvedbe žepnine,
- skrajšanja dobe za dostop prosilcev za mednarodno zaščito do trga dela,
- dostopa prosilcev za mednarodno zaščito do predšolskega, visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja,
- črtanje dela pogojev za izbiro tolmačev,
- razširitve pristojnosti skrbnika - zakonitega zastopnika in njihova ustrezna usposobljenost.

V fazi kasnejših notranjih usklajevanj in medresorskega usklajevanja (pripombe Službe Vlade RS za zakonodajo in Ministrstva za pravosodje) je predlagatelj odstopil od predloga za izrek sankcije odpovedi osnovne oskrbe za 48 ur in jo nadomestil s sankcijo neizplačila žepnine za en mesec, določil pa je tudi minimalne pogoje za izbiro tolmačev.

Drugi zgoraj naštetih predlogi niso bili upoštevani iz naslednjih razlogov:

- **izključitev državljanov Evropske unije iz opredelitve prosilca za mednarodno zaščito:** predlog je v nasprotju tako s primarno kot tudi sekundarno zakonodajo Evropske unije, saj se ta na področju mednarodne zaščite omejuje na državljane tretjih držav, države članice Evropske unije pa izrecno razglša za varne izvirne države.
- **uvedbo brezplačne pravne pomoči za vse prosilce za mednarodno zaščito na prvi stopnji postopka:** Po mnenju predlagatelja so prosilcem za mednarodno zaščito zagotovljena zadostna procesna jamstva za učinkovito zavarovanje njihovih pravic, pri čemer je predlagatelj upošteval tudi dejstvo, da brezplačna pravna pomoč ni zagotovljena niti v drugih upravnih postopkih na prvi stopnji.
- **uvedbo komplementarne zaščite:** predlog bistveno presega vsebino mednarodne zaščite, je v nasprotju z enotnim azilnim postopkom, predvsem pa bistveno posega v sistem mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji.
- **črtanje načela nevračanja:** predlagatelj vztraja pri razlogih, navedenih v obrazložitvi predloga 20. člena zakona.
- **postopek ugotavljanja ranljivosti:** po mnenju predlagatelja sedanji način, na podlagi tripartitnega sporazuma, ustreza dejanskim potrebam ugotavljanja ranljivosti.
- **postopki na letališčih in pristaniščih:** materija ni predmet predloga zakona, poleg tega je izvajanje postopkov na letališčih in v pristaniščih vezano na vzpostavitev

ustreznih kapacitet na letališčih in v pristanišču.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocena finančnih sredstev za državni proračun:

Predlagatelj ocenjuje, da bodo s sprejetjem zakona nastale finančne posledice v skupni višini 515 680 EUR. Pri tem je treba poudariti, da bo bistveni del finančnih posledic nastal v prvem letu po sprejetju zakona (247 520 EUR), predvsem zaradi zagotovitve tehnične podpore izdajanju potnega lista za begunce. Pri skupni oceni finančnih posledic ni nepomembno, da je izvajanje programov preselitev iz tretjih držav ali programov v okviru instituta delitve bremen med državami članicami Evropske unije vezano na odločitev vlade, kar pomeni, da ne gre za tekočo zakonsko obveznost.

Uvedba žepnine prosilcem za mednarodno zaščito (postavka 6094 – Oskrba migrantov)

Finančne posledice zaradi uvedbe žepnine so bile izračunane na podlagi bivalnih dni, saj izračun na podlagi vloženih prošenj ne bi prikazal resničnega stanja. V azilnem domu poleg prosilcev, ki vložijo prošnjo v določenem koledarskem letu, živijo še tisti, ki so jo vložili v letu pred tem. Zato je predlagatelj izračunal žepnino na podlagi bivalnih dni, in sicer tako, da so se bivalni dnevi v enem letu delili s 30 (30 dni v mesecu). Izračunano povprečno število bivalnih dni v enem mesecu na prosilca je bilo pomnoženo z višino žepnine.

Predlagatelj je finančne posledice zaradi uvedbe žepnine izračunal po višini 10 EUR na mesec in 20 EUR na mesec na osebo. Če¹ bi znašala 10 EUR glede na število bivalnih dni, bi bilo porabljenih med 10 000 in 12 000 EUR, če pa bi znašala 20 EUR pa med 20 000 in 24 000 EUR.

Pomoč pri vzdrževalnih delih v azilnem domu (postavka 6094 – Oskrba migrantov)

Predlog zakona določa, da lahko prosilci za mednarodno zaščito v azilnem domu pomagajo pri sporazumevanju drugih prosilcev pri vsakdanjem komuniciranju z uradnimi osebami. Če predvidevamo, da bi bil obseg pomoči pri sporazumevanju 20 ur na mesec, urna postavka pa bi znašala 3 EUR, potem bi za ta namen porabili 720 EUR na leto.

Denarno nadomestilo za zasebno nastanitev osebam s priznano mednarodno zaščito (postavka 6094 – Oskrba migrantov)

Predlog zakona predvideva podaljšanje obdobja za izplačevanje denarnega nadomestila za zasebno nastanitev, in sicer za eno leto. Ocenjuje se, da bodo finančne posledice v prvem letu cca. 55 000 EUR, naslednje leto pa, upoštevajoč vzorec 25 posameznikov, 69 000 EUR. Pri povečanem številu priznanih statusov mednarodne zaščite je predlagatelj

1

LETO	ŠTEVILO BIVALNIH DNI	10 EUR	20 EUR	30 EUR
2006	50 130	16 710,00	33 420,00	50.130,00
2007	43 369	14 456,00	28 912,00	43.369,00
2008	26 847	8 949,00	17 898,00	26.847,00
2009	23 875	7 958,33	15 916,66	23.875,00

upošteval predvideno preselitev oseb z Malte. Pri izračunu je bilo upoštevano predvideno povečanje socialnih transferjev. Predlagatelj poudarja, da je izračunana finančna posledica za predlagani ukrep skrajna, saj je treba upoštevati, da se večina oseb s priznano mednarodno zaščito v prvem letu ne odloči za zasebno nastanitev in da se znesek pri družini s priznano mednarodno zaščito po osebi zmanjšuje.

Enkratna denarna pomoč osebam s priznano mednarodno zaščito ob izselitvi iz azilnega doma (postavka 6094 – Oskrba migrantov)

Upoštevajoč vzorec 20 samskih oseb s priznano mednarodno zaščito, bodo nastale finančne posledice v višini 4 500 EUR na leto.

Dovoljenje za prebivanje osebe s priznano mednarodno zaščito kot samostojne listine (postavka 6094 – Oskrba migrantov)

Prvo leto po sprejetju zakona bodo nastale finančne posledice v višini 1 800 EUR na leto, nato pa vsako naslednje leto v višini 300 EUR, upoštevajoč vzorec 20 oseb s priznano mednarodno zaščito.

Potni list za begunce (postavka 6094 – Oskrba migrantov)

Ocenjuje se, da bodo zaradi potrebne nadgradnje v prvem letu od sprejetja zakona pri registru potnih listin nastale finančne posledice v višini 100 000 EUR na leto. Za tiskovino in stroške izdelave potnih listin ocenjujemo, da bodo v prvem letu od sprejetja zakona nastale finančne posledice v višini 1 500 EUR, nato pa, upoštevajoč vzorec 20 beguncev, vsako nadaljnje leto v višini 200 EUR.

Uvedba trimesečnega uvajalnega obdobja za osebe, ki bodo v Republiko Slovenijo sprejete na podlagi letne kvote ali v okviru instituta bremen med državami članicami Evropske unije (postavka 6094 – Oskrba migrantov)

Predvidene so finančne posledice v višini 60 000 EUR, upoštevajoč vzorec 10 do 12 oseb.

Finančna sredstva so v proračunu planirana.

Finančnih posledic na druga javnofinančna sredstva ni.
Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN SPREJET

Sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu v okviru proračunske postavke 6094 - Oskrba migrantov.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Področje mednarodne zaščite je regulirano z minimalnimi standardi EU na področju standardov sprejema in pravic prosilcev za mednarodno zaščito (Direktiva 2003/9/ES),

standardov in jamstev v postopku za priznanje mednarodne zaščite (Direktiva 2005/85/ES), standardov, ki morajo biti upoštevani pri presojanju utemeljenosti razlogov za priznanje mednarodne zaščite ter pravic oseb, ki jim je mednarodna zaščita priznana (Direktiva 2004/83/ES) ter združitve družine (Direktiva 2003/86/ES). Pomembna zakonodajna instrumenta na področju mednarodne zaščite sta tudi Uredba 2003/343/ES in Uredba 2000/2725/ES, ki urejata način posredovanja prstnih odtisov v bazo EURODAC in postopek določitve države pristopnice, odgovorne za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito, če oseba vloži prošnjo v več državah pristopnicah.

Vsi navedeni zakonodajni akti so bili v slovenski pravni red prenešeni z uveljavitvijo obstoječega ZMZ dne 4. 1. 2008. Predlog zakona vsebinsko ne posega v pravni red EU, predvideva pa nekatere redakcijske popravke.

S predlogom zakona se slovenski pravni red usklajuje s pravnim redom EU (Uredba 2008/380/ES, ki spreminja Uredbo 2002/1030/ES) na področju listin oseb s priznano mednarodno zaščito in uvaja dovoljenje za prebivanje kot samostojno listino za osebe s priznano mednarodno zaščito z biometričnimi zaščitnimi elementi obrazne prepoznavne in prstnih odtisov.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih/pravnih sistemih držav članic EU

Finska

Prošnja za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: prošnja), ki se predloži na finski državni meji ali finskem ozemlju, se obravnava v postopku mednarodne zaščite. Šteje se, da je tujec, ki zahteva zaščito na podlagi kršenja svojih človekovih pravic, zaprosil za mednarodno zaščito, razen če izrecno ne izjavi drugače. Prošnjo sprejme policija oziroma organi obmejne kontrole, ki ugotovijo prosilčevo istovetnost, pot, po kateri je prišel, in na čin njegovega vstopa v državo. Zberejo tudi podatke o prosilčevih družinskih članih in drugih bližnjih sorodnikih. Tujec ne more zaprositi za mednarodno zaščito na finskem diplomatskem predstavništvu v tujini ali prek njega. Ravno tako ne more zaprositi za mednarodno zaščito iz tujine bodisi pisno bodisi po elektronski pošti.

Služba za priseljevanje nato s prosilcem opravi osebni razgovor o razlogih za mednarodno zaščito, ki se opravi v navzočnosti tolmača, na željo prosilca pa tudi v navzočnosti pravnega svetovalca in/ali varuha pravic manjšin. Mladoletnim prosilcem brez spremstva sodišče postavi zastopnika, čigar naloga je varovati njihove interese v postopku mednarodne zaščite.

Prošnja se lahko obravnava v rednem ali pospešenem postopku. Pospešen postopek se uporabi, če prosilec prihaja iz varne izvirne države (to je država, v kateri prosilcu ne grozijo preganjanje ali hude kršitve človekovih pravic, pri čemer se upošteva, da v državi obstaja trden in demokratičen družbeni sistem, neodvisen in nepristranski pravosodni sistem, kjer uveljavljanje pravice ustreza pogojem poštenega sojenja, ter da je država podpisala ključne mednarodne sporazume o človekovih pravicah in jih spoštuje), če je prošnja očitno neutemeljena (če v njej navedeni razlogi niso preganjanje, če so navedene trditve docela neprepričljive, če prosilec namenoma navede napačne, zavajajoče ali nezadostne podatke o vprašanih, ki so ključna za odločanje o prošnji, če predloži ponarejene dokumente brez utemeljenega razloga, če s prevaro vpliva na obravnavanje razlogov, navedenih v prošnji, če vloži prošnjo po začetku postopka za odstranitev iz države, da bi podaljšal svoje prebivanje v državi brez utemeljenih razlogov) ali če je prosilec vložil ponovno prošnjo, ki ne vsebuje nobenih novih razlogov za priznanje mednarodne zaščite.

Prošnja se ne obravnava v postopku mednarodne zaščite, če prosilec prihaja iz države, v kateri bi mu lahko podelili status begunca ali subsidiarno obliko zaščito in v katero se lahko vrne, ali če se prosilca lahko pošlje v drugo državo, ki je odgovorna za obravnavanje njegove prošnje v skladu z Uredbo 2003/343/ES.

Azil (status begunca) se podeli, če prosilec prebiva zunaj svoje izvirne države ali države, v kateri ima stalno prebivališče, na podlagi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi svoje rase, veroizpovedi, narodnosti, pripadnosti posebni družbeni skupini ali političnega prepričanja. Obstaja še pogoj, da prosilec spričo takšnega strahu noče sprejeti zaščite te države. Med primere preganjanja zaradi pripadnosti posebni družbeni skupini spada možno preganjanje zaradi spolne usmeritve ali članstva v delavskem sindikatu. Preganjanje žensk po spolu se prav tako lahko upošteva kot razlog za mednarodno zaščito. V takšnih primerih je razlog za preganjanje pripadnost posebni družbeni skupini. Azil se ne podeli, če je prosilec storil, oziroma obstaja utemeljen sum, da je storil, zelo hudo politično kaznivo dejanje ali drugo hudo kaznivo dejanje, preden je prišel na Finsko kot prosilec.

Če niso izpolnjeni pogoji za podelitev azila, se lahko prosilcu izda dovoljenje za prebivanje na podlagi subsidiarne zaščite. To dovoljenje se odobri, če mu v izvorni državi ali državi stalnega prebivališča grozi smrtna kazen, usmrnitev, mučenje ali drugo nečloveško ali ponižujoče ravnanje. Dovoljenje se lahko izda tudi, če se prosilec ne more vrniti v izvorno državo ali državo stalnega prebivališča, ker bi bil tam izpostavljen hudi osebni nevarnosti zaradi oboroženih spopadov.

Prošnji za mednarodno zaščito se ugotovi, če je prosilec prispeval k razrešitvi vprašanj in če so organi prepričani o verodostojnosti navedenih razlogov.

Če se prošnja zavrne, se pri vložitvi prošnje na finski meji izda odločba o zavrnitvi vstopa, pri vložitvi prošnje na finskem ozemlju pa odločba o odstranitvi prosilca iz države. Hkrati s prepovedjo vstopa oziroma odstranitvijo iz države se prosilcu lahko prepove ponovni vstop na Finsko. Prepoved vstopa lahko velja za določen čas ali do preklica in lahko velja za eno ali več držav schengenskega območja.

Potem ko finska Služba za priseljevanje izda odločbo o prošnji, jo pošlje lokalni policiji, ki o tem obvesti prosilca. Prosilec ima pravico, da prejme odločbo v maternem jeziku ali jeziku, ki ga razume.

Zoper skoraj vse odločbe, ki jih izda finska Služba za priseljevanje, se je mogoče pritožiti pred upravnim sodiščem - navodila o vlaganju pritožbe so priložena odločbi. Po vložitvi pritožbe upravno sodišče pred obravnavo zahteva izjavo Službe za priseljevanje in ponavadi izda odločbo o pritožbi na podlagi pisnih dokumentov, v izjemnih primerih pa tudi na podlagi ustnih dokazov. Upravno sodišče lahko pritožbo zavrne ali pa razveljavi odločbo Službe za priseljevanje, in le-tej vrne zadevo v ponovno odločanje.

Če upravno sodišče pritožbo zavrne, se njena obravnava lahko nadaljuje na vrhovnem upravnem sodišču, če slednje izda dovoljenje za to. Vrhovno upravno sodišče prav tako zahteva izjavo finske Službe za priseljevanje o zadevi. Potem ko je izdano dovoljenje za pritožbo, lahko vrhovno upravno sodišče bodisi zavrne pritožbo bodisi razveljavi odločbo ter vrne zadevo Službi za priseljevanje v ponovno odločanje.

Osebi preneha status begunca, če prostovoljno sprejme zaščito izvirne države, če si prostovoljno spet pridobi državljanstvo, ki ga je izgubila, če si pridobi novo državljanstvo in uživa zaščito države svojega novega državljanstva, če se prostovoljno spet naseli v državi, ki jo je zapustila ali zunaj katere je ostala zaradi strahu pred preganjanjem, ali če očitno ne potrebuje več zaščite, ker tudi okoliščin, ki so jo prisilile zapusti državo, ni več.

Status begunca se odvzame, če je begunec namenoma ali vede navedel napačne podatke ali jih prikrival v postopku mednarodne zaščite.

V okviru begunskih kvot Finska sprejme osebe, ki jih UNHCR opredeljuje kot begunce, in druge tujce, ki potrebujejo mednarodno zaščito. Begunske kvote so predvidene v državnem proračunu za vsako leto. izbira beguncev ponavadi temelji na razgovorih z njimi v begunskih taboriščih. Takrat se preverijo razlogi za podelitev dovoljenja za prebivanje. Pri intervjuju je navzoč tudi predstavnik Varnostne policije. Desetina kvote se vsako leto prihrani za nujne primere in za osebe, ki so po presoji UNHCR nujno potrebne preselitve. Ti begunci se izberejo na podlagi dokumentov UNHCR. Služba za priseljevanje podeli dovoljenje za prebivanje beguncem, ki so na Finskem sprejeti v skladu s kvoto.

Oseba, ki je zaprosila za mednarodno zaščito, se ne sme odstraniti iz države pred pravnomočnostjo odločbe finske Službe za priseljevanje o takšni odstranitvi. Če se prosilec pritoži zoper odločbo na upravno sodišče, mora pristojni organ počakati na sodbo sodišča. Prošnja za dovoljenje za pritožbo na vrhovno upravno sodišče ne zadrži izvršbe odločbe, razen če vrhovno upravno sodišče izrecno ne razsodi drugače. Izjemoma se oseba lahko odstrani takoj ob vročitvi odločitve o prošnji, če je mogoča odstranitev v državo, ki bo v skladu z veljavnimi predpisi o opredelitvi odgovorne države pristojna za obravnavanje prošnje te osebe (Uredba 2003/343/ES), ali ob vložitvi ponovne prošnje, ki ni vsebovala nobenih novih razlogov. Oseba se lahko odstrani v osmih dneh po obvestilu o odločbi, tudi če prosilec prihaja iz države prvega azila ali iz varne izvorne države ali če je bila prošnja vložena brez kakršnih koli očitnih razlogov za mednarodno zaščito. V vseh navedenih izjemah lahko upravno sodišče na zahtevo ustavi izvedbo odstranitve.

Prosilci za mednarodno zaščito so nastanjeni v sprejemnem centru, dokler se obravnavajo njihove prošnje. Center jim zagotavlja preživljanje in drugo osnovno oskrbo. Prosilci si lahko prosto izberejo drugo nastanitev zunaj centra, vendar pa v tem primeru ne dobijo nobenega nadomestila za stroške preživljanja. Sprejemni center zagotavlja skupinsko nastanitev za mladoletne prosilce brez spremstva, ki so mlajši od 16 let, in posebne stanovanjske enote za prosilce od 16. do 17. leta starosti.

Med obravnavanjem prošnje je poskrbljeno za osnovne potrebe prosilcev. Najvažnejše storitve so nastanitev, žepnina, osnovno socialno skrbstvo in zdravstvene storitve. Po potrebi sta prosilcu med postopkom mednarodne zaščite na voljo pravna pomoč in tolmačenje.

Prosimer za mednarodno zaščito lahko na Finskem opravlja delo za plačilo tri mesece po vložitvi prošnje.

Potni list za tujca se izda tujcu, ki je dobil dovoljenje za prebivanje na podlagi subsidiarne zaščite, če si ne more pridobiti nacionalnega potnega lista. Potni list za tujca se izda za največ pet let. Potni list za begunca pa se izda tujcu, ki mu priznani status begunca, pozneje ni bil odvzet ali preklican. Izda se za največ pet let. Finska je uvedla biometrične potne liste avgusta leta 2006, in to za begunce in tudi za tujca. Biometrični potni listi veljajo največ pet let in jih ni mogoče podaljšati.

Veliko vojvodstvo Luksemburg

Zakon o pravici do azila in dodatnih oblikah zaščite Velikega vojvodstva Luksemburg je bil sprejet maja 2006 in noveliran leta 2007. Zakon opredeljuje pogoje in postopke za vrsto zaščite, ki jo v Luksemburgu lahko pridobi izključno državljani tretje države (ki ni država članica EU). Zaščita, ki jo opredeljuje zakon, je mednarodna zaščita (zaščita po Ženevski konvenciji ali subsidiarna zaščita) in začasna zaščita.

Status begunca pridobi državljani tretje države, ki se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rase, vere, narodnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini nahaja izven države, katere državljani so, ki ne more ali zaradi tega strahu noče izkoristiti zaščite te države, oziroma oseba brez državljanstva, ki se zaradi navedenih razlogov nahaja izven države, kjer ima stalno prebivališče, se v njo ne more ali zaradi tega strahu noče vrniti.

Subsidiarna zaščita se prizna državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki se ne more šteti za begunca, vendar pa zanjo obstajajo upravičeni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi bila v primeru, če bi jo vrnil v izvorno državo oziroma, če gre za osebo brez državljanstva, v državo stalnega prebivališča, dejansko obstajalo tveganje, da bi bila izpostavljena resni škodi.

Začasna zaščita je zagotovljena državljanom tretjih držav, ki se ob množičnem prihodu zaradi vojne in množičnih kršitvah človekovih pravic ne morejo vrniti v svojo izvorno državo.

Za evidentiranje in obravnavo prošelj za mednarodno in začasno zaščito ter za odločanje na prvi stopnji je pristojen minister za azilno področje. Minister lahko zaprosi komisijo, da v enem mesecu predloži mnenje o individualnem primeru. Komisija za mednarodno zaščito je tudi posvetovalni organ, ki da svoje mnenje o predlogih zakonov in podzakonskih aktov, ki se nanašajo na mednarodno zaščito. Svoje predloge predloži vladi.

Prošnja za mednarodno zaščito se vloži na meji ali v notranjosti države. Vsakega prosilca je treba pisno in v jeziku, ki ga razume, seznaniti z vsebino postopka, njegovimi pravicami in dolžnostmi ter posledicami, če ne bi sodeloval s pristojnim organom. Prosilec mora izročiti osebne dokumente in vse druge listine v hrambo pristojnemu organu. O tem prejme potrdilo. Zaradi ugotavljanja države, pristojne za obravnavo prošnje za azil, se prstni odtisi lahko odvzamejo vsakemu tujcu, staremu najmanj štirinajst let, ki nezakonito biva na ozemlju Luksemburga.

V postopku je prosilec osebno zaslišan. Zaslišanje se lahko posname tudi z ustreznimi tehničnimi sredstvi. V postopku mora prosilec kar najhitreje predložiti vse potrebne elemente za utemeljitev svoje prošnje. O zaslišanju se sestavi zapisnik, ki ga podpišejo vsi prisotni. Morebitna zavrnitev podpisa se zabeleži. Zaslišanje se ne opravi, če prosilec ni zmožen biti zaslišan zaradi trajnih okoliščin, neodvisnih od njegove volje.

Mladoletnemu prosilcu brez spremstva se določi skrbnik, ki sme biti navzoč pri zaslišanju. Mladoletnik mora biti pri svojem zaslišanju osebno navzoč. Postopek z mladoletnikom vodi uradnik, ki je ustrezno usposobljen za posebne potrebe mladoletnikov.

Pri sprejemu prošnje se prosilca seznani s pravico do brezplačne pomoči tolmača in do izbire odvetnika. Iz spisa mora biti razvidno, da je bil s tem seznanjen. Odločba mora biti prevedena v jezik, ki ga razume, zgolj če nima odvetnika, ki bi ga zastopal.

Prosilec ima pravico do prostega gibanja. Gibanje se mu lahko omeji za največ tri mesece z možnostjo podaljšanja še za tri mesece, vendar skupno največ dvanajst mesecev. Gibanje se mu lahko omeji, če je bila prošnja vložena zato, da se izogne odstranitvi iz Luksemburga, kjer nezakonito prebiva; če noče sodelovati s pristojnimi organi pri ugotavljanju svoje istovetnosti ali smeri potovanja; če se prošnja obravnava v pospešenem postopku ali zaradi zagotovitve neoviranega transferja v pristojno državo skladu z Uredbo 2003/343/ES.

Služba kriminalistične policije pri sprejemu prošnje opravi vse potrebne preveritve za

ugotovitev istovetnosti in poti, po kateri je prosilec prišel. Po potrebi opravi tudi telesno preiskavo in preiskavo njegovih osebnih stvari.

Prosilec lahko dostopa do trga delovne sile po devetih mesecih od vložitve prošnje za mednarodno zaščito. Dovoljenje za začasno delo preneha veljati ob izteku veljavnosti oziroma takrat, ko je prošnja dokončno zavrnjena.

UNHCR in partnerske organizacije imajo pravico dostopa do prosilcev, vključno s tistimi, ki so nastanjeni v prostorih z omejenim gibanjem, in do informacij o vsaki prošnji, če se prosilec s tem strinja. UNHCR lahko v skladu s 35. členom Ženevske konvencije izda mnenje o prošnji ne glede na stopnjo postopka. Fizične osebe, ki delujejo v imenu pooblaščenih organizacije in zanje, prejmejo od ministra pisno dovoljenje.

Prošnje se obravnavajo individualno in v enotnem azilnem postopku. Utemeljen strah pred preganjanjem se lahko opira na dogodke in dejavnosti, ki so se zgodili v izvorni državi oziroma tudi po odhodu iz nje. V vseh primerih pa je treba upoštevati, da prosilčev strah pred preganjanjem ne sme temeljiti na okoliščinah, ki jih je sam po lastni volji ustvaril po odhodu. V postopku mora pristojni organ upoštevati, ali bi prosilec lahko poiskal zaščito v drugem delu svoje države.

Organ prve stopnje sprejme odločitev. Če je negativna mora biti v odločbi naveden pravni pouk o možnosti pritožbe. Odločitev je treba sprejeti v najkrajšem možnem času. Če je ni mogoče sprejeti v šestih mesecih, je treba prosilca seznanimi z rokom, v katerem bo verjetno sprejeta. Prvostopenjski organ na naveden rok ni vezan. Negativna odločitev o mednarodni zaščiti je hkrati izvršilni naslov za zapustitev države.

Vse prošnje za mednarodno zaščito, ki jih vložijo državljani EU, so nesprejemljive. Prošnja se šteje za nesprejemljivo tudi, če prosilec prihaja iz prve države azila oziroma varne tretje države. Proti sklepom je mogoča pritožba na upravno sodišče.

Zoper negativno odločitev je mogoče zahtevati razveljavitev v 30 dneh. Pritožba ima suspenzivni učinek. Zoper odločitev upravnega sodišča prve stopnje je mogoče v 30 dneh vložiti pritožbo na upravno sodišče druge stopnje. Zakon taksativno določa razloge, zaradi katerih se prošnja lahko zavrne v pospešenem postopku.

Prvostopenjski organ v pospešenem postopku izda odločbo v dveh mesecih. Razveljavitev odločbe je mogoče zahtevati na upravnem sodišču, v roku petnajstih dni. Zoper odločitve upravnega sodišča se ni mogoče pritožiti.

EU ali Veliko vojvodstvo Luksemburg lahko z uredbo razglasita državo za varno izvorno državo. V teh primerih se prošnja lahko zavrne šele na podlagi individualne obravnave.

Ko se prošnja za mednarodno zaščito zavrne, se prosilec odstrani iz države. Če odstranitev zaradi dejanskih okoliščin ni mogoča, lahko pristojni organ odloči, da oseba ostane v državi, dokler te okoliščine ne prenehajo.

Ponovna prošnja osebe, ki ji je bila mednarodna zaščita dokončno zavrnjena oziroma je implicitno umaknila svojo prošnjo, se šteje za nesprejemljivo, razen če se pojavijo novi elementi ali dejstva, ki znatno povečajo verjetnost, da prosilec izpolnjuje pogoje, zahtevane za pridobitev mednarodne zaščite, če jih brez svoje krivde ni mogel uveljavljati pri prejšnjem postopku.

Pravice beguncev in oseb s subsidiarno obliko zaščite so izenačene, razen če z zakonom ni določeno drugače. Takoj po priznanju mednarodne zaščite se osebi zagotovi dostop do integracijskih informacij v jeziku, ki ga razume. Upošteva se načelo celovitosti družine, dru

žinski člani lahko uveljavljajo enake pravice.

Imetniki statusa begunca prejmejo dovoljenje za prebivanje za najmanj tri leta in z možnostjo podaljšanja. Imetniki subsidiarne zaščite pa prejmejo dovoljenje za prebivanje za najmanj eno leto in z možnostjo podaljšanja. Imetniki statusa begunca prejmejo potni list v skladu z Ženevsko konvencijo. Imetnik subsidiarne zaščite, ki ne more pridobiti nacionalnega potnega lista, prejme dokument, ki mu omogoča potovati, če za to obstajajo utemeljeni humanitarni razlogi in če ni zadržkov glede državne varnosti in javnega reda.

Begunec se po podelitvi statusa lahko zaposli. Dana mu je možnost usposabljanja na področjih zaposlovanja odraslih, poklicnega usposabljanja in pridobivanja praktičnih izkušenj na delovnem mestu, in to pod enakimi pogoji kakor za luksemburške državljane.

Oseba s priznano subsidiarno zaščito se ob upoštevanju razmer na trgu delovne sile v zvezi s prednostno zaposlitvijo glede na zaposlitveni čas in državljanstvo lahko zaposli.

Mladoletne osebe s priznano mednarodno zaščito se vključijo v šolski sistem pod enakimi pogoji kakor luksemburški državljani. Osebe s priznano mednarodno zaščito prejemajo enako socialno pomoč in imajo dostop do zdravstvenega varstva pod enakimi pogoji kakor luksemburški državljani. Mladoletne osebe brez spremstva s priznano mednarodno zaščito, se nastanijo pri odraslih sorodnikih ali družini gostiteljici ali centrih, specializiranih za sprejem mladoletnikov.

Imetniki mednarodne zaščite se lahko svobodno gibljejo na luksemburškem ozemlju.

Zakon v 5. poglavju ureja začasno zaščito, ki je pri nas urejena v posebnem zakonu.

Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska

Prošnja za azil (v nadaljnjem besedilu: prošnja) se, če je oseba na ozemlju Združenega kraljestva, vloži pri posebni Enoti za preverjanje (*Asylum Screening Unit*) v kraju Croydon južno od Londona. Če pa je oseba na vstopni točki v državo (državni meji), se prošnja vloži na vstopni točki. Z vložitvijo prošnje se začne azilni postopek. Na Enoti za preverjanje oziroma vstopni točki se opravi »postopek preverjanja« (*screening process*), ki vključuje kratek razgovor o razlogih za azil, oseba mora predložiti identifikacijski dokument, odvzamejo se prstni odtisi in oseba se fotografira. Postopek po potrebi poteka v navzočnosti tolmača. Ob koncu postopka prosilec prejme registracijsko izkaznico, ki potrjuje njegov status prosilca. V nekaj dneh po postopku preverjanja ga nevladne organizacije seznanijo s potekom azilnega postopka.

Od marca leta 2007 se vsaka prošnja v nekaj dneh po vložitvi predloži eni sami osebi, zaposleni pri Obmejni agenciji Združenega kraljestva (*UK Border Agency*), ki bo obravnavala vse vidike od začetka pa do konca. Ta oseba se imenuje imetnik primera (*case owner*), pristojna pa je za vodenje osebnega razgovora s prosilcem, za odločanje o prošnji in zagotavljanje vseh oblik pomoči, do katerih ima prosilec pravico, za zastopanje Obmejne agencije Združenega kraljestva, če prosilec vloži pritožbo zoper odločitev o prošnji, za urejanje vključitve v življenje v Združenem kraljestvu po podelitvi mednarodne zaščite oziroma urejanje za vrnitev v izvirno državo po zavrnitvi prošnje. Imetnik primera naj bi sprejel odločitev o prošnji v šestih mesecih. Med obravnavanjem prošnje se prosilca lahko pridrži.

V nekaj dneh po vložitvi prošnje se prosilec sestane z imetnikom primera, pri čemer se mu pojasni azilni postopek, vroči vabilo na osebni razgovor in ponudi pomoč pri iskanju pravnega zastopnika. V tednu dni sledi osebni razgovor, na katerem prosilec navede

razloge za zapustitev izvirne države. Če se ga ne udeleži, se prošnja zavrne. Na osebni razgovor lahko pripelje svojega pravnega svetovalca. Če ta pri osebni razgovoru ni navzoč, prosilec lahko zahteva, da se osebni razgovor posname na magnetofonski trak. Odločitev o prošnji se sprejme na podlagi razlogov, navedenih pri osebni razgovoru, dokazov, ki jih je predložil prosilec, in informacij o izvorni državi.

Če prosilec ne izpolnjuje pogojev za podelitev azila (razlogi iz Ženevske konvencije, preganjanje zaradi rase, veroizpovedi, narodnosti, pripadnosti posebni družbeni skupini ali političnemu prepričanju) se preveri, ali izpolnjuje pogoje za pridobitev humanitarne zaščite. Dovoljenje za prebivanje zaradi humanitarnih razlogov se ob spoštovanju Evropske konvencije o človekovih pravicah (v nadaljnjem besedilu: EKČP) pridobi, če bi vrnitev prosilca v izvirno državo pomenila resno nevarnost, da bo izpostavljen mučenju ali ne človeškemu ali poniževalnemu ravnanju oziroma kazni.

Če prosilec pridobi azil oziroma se sprejme odločitev, da lahko ostane v Združenem kraljestvu iz humanitarnih razlogov, pridobi dovoljenje za prebivanje za začetno petletno dobo, ki mu zagotavlja enake pravice, kakor jih imajo državljani. Če skrbi za nepreskrbljene družinske člane, bodo ti dobili enako dovoljenje za prebivanje kakor oseba z zaščito.

Če prosilec ne izpolnjuje pogojev za azil oziroma se mu ne dovoli ostati v državi iz humanitarnih razlogov, lahko pridobi »diskrecijsko dovoljenje za zadrževanje« (*discretionary leave to remain*) za tri leta. To dovoljenje se izda le v omejenih okoliščinah, ko bi bila vrnitev v nasprotju z 8. členom (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja) in 3. členom EKČP, vendar humanitarna zaščita iz različnih razlogov ne pride v poštev. Izda se tudi ob zdravstvenih težavah, hudih humanitarnih razmerah in drugih primerih, ko bi bila vrnitev v nasprotju z EKČP, ter za mladoletnike brez spremstva, če ne izpolnjujejo pogojev za status begunca ali humanitarno zaščito, kadar jim v izvorni državi ni zagotovljen ustrezen sprejem.

Med trajanjem dovoljenja za prebivanje pristojni organ lahko preverja, ali je oseba še upravičena do podeljenega statusa. Preverjanje se praviloma opravi, če je oseba z zaščito zagrešila kakšno kaznivo dejanje, če so se v izvorni državi zgodile bistvene spremembe, ali če je oseba v postopku podaljšanja dovoljenja za prebivanje. Ob morebitnem preverjanju statusa, se osebo z zaščito obvesti, tako da lahko navede razloge, zaradi katerih je ne bi smeli vrniti v izvirno državo.

Če se prošnja zavrne, ima prosilec možnost vložiti pritožbo na Sodišče za azil in priseljevanje (*Asylum and Immigration Tribunal*), ki v postopku opravi glavno obravnavo, na kateri sta navzoča prosilec s svojim pravnim svetovalcem in predstavnik Obmejne agencije Združenega kraljestva, ki je praviloma imetnik primera. Zoper odločitev sodišča je v nekaterih primerih dovoljena revizija oziroma pritožba. V tem primeru Sodišče za azil in priseljevanje razpiše datum nove glavne obravnave. Med odločanjem sodišča prosilec ostane na ozemlju Združenega kraljestva, razen če je bilo o prošnji odločeno kot o očitno neutemeljeni oziroma če je prosilec prišel iz določenih držav. V teh dveh primerih lahko prosilec vloži pritožbo zoper odločitev šele, ko ni več na ozemlju Združenega kraljestva.

Če se osebi prošnja zavrne in so bile tudi vse pritožbe zoper odločitev neuspešne, se mora vrniti v izvirno državo. Če se ne vrne prostovoljno, je odstranjena prisilno in je do odstranitve skupaj z družinskimi člani pridržana. Prosilec se lahko vrne v izvirno državo prostovoljno v kateri koli fazi postopka. Imetnik primera mu pomaga, da se prijavi na enega od programov prostovoljne vrnitve, ki jih izvaja Mednarodna organizacija za migracije.

Če se prosilec med trajanjem azilnega postopka zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne

more preživljati, lahko pridobi finančno pomoč. Njena višina je odvisna od več okoliščin, na primer od starosti prosilca, od tega, ali je samski oziroma ima družino. Poleg tega so nosečnice ali ženske z otroki, mlajšimi od treh let, upravičene do dodatnih denarnih sredstev. Če si prosilec zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne more pridobiti primerne nastanitve, mu je zagotovljena brezplačno. Če prosilec, dokler traja finančne pomoč oziroma brezplačna nastanitev, ne ostane v rednih stikih z imetnikom primera, se mu finančna pomoč odvzame, prosilec pa se nastani v zavarovanem centru. Otroci prosilcev imajo enako pravico do šolanja kakor drugi otroci v Združenem kraljestvu. Prosilec lahko zaprosi za dovoljenje za delo, če na prvo odločitev o prošnji čaka več kakor 12 mesecev in sam ni odgovoren za zamudo. V tem primeru ne more biti samozaposlen oziroma opravljati nekaterih vrst dela. Prosilci in njihovi nepreskrbljeni družinski člani so upravičeni tudi do zdravstvenih storitev Nacionalne zdravstvene službe. Mednje spada obisk pri zdravniku ali brezplačna hospitalizacija. Če prosilec prejema finančno pomoč, je upravičen tudi do dodatnih zdravstvenih storitev, ki vključujejo recepte, zobozdravstveno nego, pregled pri okulistu in vrednostne bone za nakup očal. Prosilci so upravičeni tudi do brezplačnih pravnih nasvetov.

Begunci oziroma osebe s priznano humanitarno zaščito imajo enake pravice kakor tujci z dovoljenjem za stalno prebivanje, kar pomeni, da se lahko zaposlujejo brez omejitev, da ob pomanjkanju sredstev za preživljanje lahko pridobijo socialno podporo in da so upravičeni do integracijskega brezobrestnega posojila, ki lahko znaša od 100 do 1000 £. Begunci oziroma osebe s priznano humanitarno zaščito se lahko obrnejo tudi na Službo za integracijo beguncev in zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: SIBZ), ki svetuje in pomaga v trenutnih potrebah, kakršne so stanovanje, izobraževanje in dostop do ugodnosti. Pri SIBZ begunec oziroma oseba s priznano humanitarno zaščito dobi tudi mentorja, ki se z njim individualno ukvarja na podlagi izmenjave znanja in izkušenj.

Begunec in njegovi družinski člani pridobijo »konvencijski potni list«, osebe s priznano humanitarno zaščito pa potni list, če nimajo oziroma ne morejo pridobiti nacionalnega potnega lista. Če pa imajo diskrecijsko dovoljenje za prebivanje, se ne izda potni list, ampak se pričakuje, da bodo uporabljale svoj nacionalni potni list.

V Združenem kraljestvu se izvaja tudi tako imenovani Program Gateway, ki ga vodi Obmejna agencija Združenega kraljestva v partnerstvu z UNHCR. Ta program, ki je popolnoma ločen od standardnih postopkov za pridobitev azila, omogoča kvoto do 750 beguncev. Prošnje za vključitev vanj se naslovijo na UNHCR, ta pa jih pošlje Obmejni agenciji Združenega kraljestva. Prošenj ni mogoče neposredno vlagati pri tej agenciji, niti na britanskih diplomatskih predstavništvih v tujini ali prek drugih mednarodnih organizacij. Vse vložene prošnje se obravnavajo individualno in meritorno. Ko so prosilci napoteni na Obmejno agencijo Združenega kraljestva, se tam preverijo in pretehtajo njihovi razlogi za podelitev statusa begunca, varnostno tveganje (ali je prosilec storil kaznivo dejanje, ali ogroža državno varnost), njihov družinski status (vključujoč nepreskrbljene družinske člane in njihove zveze s prosilcem), njihovo zdravstveno stanje in zdravstveno stanje družinskih članov. Prošnja se zavrne, če obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da njihova preselitev v Združeno kraljestvo ne bo v javno dobro.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

- **Prenos pristojnosti za izdajo potnega lista za tujca za osebe s priznano subsidiarno zaščito iz upravnih enot na Ministrstvo za notranje zadeve:** Pristojnost za izdajo potnega lista za tujca za osebe s priznano subsidiarno zaščito se z upravnih enot prenaša na Ministrstvo za notranje zadeve, ker je Ministrstvo za notranje zadeve pristojni organ za prvostopenjske postopke v postopkih za priznanje mednarodne zaščite, kar pomeni, da odločbo o priznanju subsidiarne zaščite, ki je podlaga za izdajo potnega lista za tujca, izda navedeni organ.
- **Izdaja dovoljenja za prebivanje v obliki samostojne listine:** Uvaja se dovoljenje za prebivanje kot samostojna listina za osebe s priznano mednarodno zaščito zaradi uskladitve s pravnim redom EU. Za izdajo listine je pristojno Ministrstvo za notranje zadeve.
- **Izdaja biometričnih potnih listov za begunce:** Standardi za izdajo potnega lista za begunce sledijo varnostnim standardom, ki izhajajo iz pravnega reda EU, medtem ko se ohranja vsebina, ki jo predvideva Konvencija o statusu begunca (Ženevska konvencija). Pristojnost za izdajo potnega lista za begunca ohranja Ministrstvo za notranje zadeve.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

- **Prenos pristojnosti za izdajo potnega lista za tujca za osebe s priznano subsidiarno zaščito iz upravnih enot na Ministrstvo za notranje zadeve:** sprememba nima vpliva za obveznosti strank
- **Omilitev pogojev za pridobitev v potnega lista za tujca za osebe s priznano subsidiarno zaščito:** S predlogom zakona se iz pogojev za pridobitev potnega lista za tujca za osebe s subsidiarno zaščito črta pogoj obstoja humanitarnih razlogov, ki zahtevajo nujno prisotnost osebe v drugi državi. Glede na to, da osebe s priznano subsidiarno zaščito v večini ne posedujejo svojih nacionalnih potnih listov in jih zaradi narave statusa ne morejo pridobiti niti kasneje, se s tem omogoča, da oseba pridobi potovalni dokument pod pogoji, kot veljajo za druge kategorije tujce, ki se obravnavajo po Zakonu o tujcih.
- **Izdaja dovoljenja za prebivanje v obliki samostojne listine:** Uvaja se dovoljenje za prebivanje kot samostojna listina za osebe s priznano mednarodno zaščito, ki ga bo Ministrstvo za notranje zadeve izdajalo po uradni dolžnosti.
- **Izdaja biometričnih potnih listov za begunce:** Uvaja se biometrični potni list za begunce, za katerega bo oseba s priznano mednarodno zaščito morala zaprositi z vlogo. S tem se ohranja dosedanja ureditev. V kolikor oseba s priznano mednarodno zaščito ne bo imela sredstev za preživljanje oziroma mu preživljanje ne bo zagotovljeno kako drugače, bo oproščena plačila upravnih taks. Oseba bo vlogi za izdajo potnega lista morala predložiti fotografijo in dva prstna odtisa.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona nima vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona nima vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona nima vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu RS ter na spletnih straneh predlagatelja. Predlagatelj bo zakon predstavljal v okviru obstoječih orodij. Ciljni skupini bodo zakonske spremembe predstavljene z dopolnitvami vsebine obveznega informiranja glede pravic in dolžnosti ter v internem časopisu.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Za izvajanje sprejetega zakona je pristojno Ministrstvo za notranje zadeve, ki bo izvajanje zakona tudi redno spremljalo v okviru rednega dela s prosilci za mednarodno zaščito in osebami s priznano mednarodno zaščito.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog predpisa

/

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 111/07, 111/08 in 58/09) se v tretjem odstavku 1. člena prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- Uredbe Sveta (ES) št. 2725/2000 z dne 11. decembra 2000 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije (UL L 316 z dne 15. 12. 2000, str. 26, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2000/2725/ES) določa način posredovanja prstnih odtisov v centralno bazo Eurodac; «.

Za drugo alinejo se dodajo nove tretja, četrta, peta in šesta alineja, ki se glasijo:

»- Uredbe Sveta (ES) št. 767/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov med državami članicami o vizumih za kratkoročno prebivanje (UL L 218, 13. 8. 2008, str. 60-81, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2008/767/ES) določa lažjanje izmenjave podatkov o vlogah za izdajo vizumov med državami članicami, in s tem povezanih postopkov, izboljšuje izvajanje skupne vizumske politike, konzularno sodelovanje in posvetovalne postopke med centralnimi organi, pristojnimi za izdajo vizumov;

- Uredbe Sveta (ES) št. 2252/2004 z dne 13. decembra 2004 o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajo države članice (UL L 385 z dne 29. 12. 2004, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2252/2004/ES) določa način izdaje potnih listov za begunce;

- Uredbe Sveta (ES) št. 1030/2002 z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L 154 z dne 15. 6. 2002, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 1030/2002/ES) določa enotno obliko dovoljenj za prebivanje za državljane tretjih držav; in

- Uredbe Sveta (ES) št. 380/2008/ES z dne 18. aprila 2008 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1080/2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L 115 z dne 29. 4. 2008, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba 380/2008/ES), ki spreminja Uredbo 1030/2002/ES.«

2. člen

V drugem odstavku 2. člena se za besedilom »kjer je imela« in pred besedo »prebivališče« doda beseda »običajno«.

V tretjem odstavku se beseda »matično« nadomesti z besedo »izvorno« ter beseda »stalnega« z besedo »običajnega«.

3. člen

V tretjem odstavku 42. člena, v 123. členu ter v drugem, tretjem in četrtem odstavku 127. člena se beseda »alineja« v vseh sklonih nadomesti z besedo »točka« v ustreznem sklonu.

V šesti alineji prvega odstavka 4. člena, v četrti alineji 23. člena in v prvi alineji 66. člena se beseda »stalno« v vseh sklonih nadomesti z besedo »običajno« v ustreznem sklonu.

V 89., 97. in 98. členu se beseda »begunec« v vseh sklonih nadomesti z besedno zvezo »oseba, ki ji je priznana mednarodna zaščita,« v ustreznem sklonu.

4. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen

(opredelitev pojmov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Ženevska konvencija je Konvencija o statusu beguncev, podpisana v Ženevi 28. julija 1951 in Protokol o statusu beguncev, podpisan v New Yorku 31. januarja 1967;
2. prošnja za mednarodno zaščito je prošnja, s katero državljan tretje države ali oseba brez državljanstva zaprosi za zaščito po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: prošnja);
3. pristojni organ je ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki po tem zakonu vodi postopke na prvi stopnji;
4. ministrstvo je ministrstvo, pristojno za notranje zadeve;
5. minister je minister oziroma ministrica, pristojna za notranje zadeve;
6. uradna oseba je oseba, ki je zaposlena pri pristojnem organu;
7. prosilec za mednarodno zaščito ali prosilka za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: prosilec) je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji podal popolno prošnjo za mednarodno zaščito;
8. vlagatelj namere ali vlagateljica namere za podajo prošnje za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj namere) je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji in je pred uradnimi organi prvič izrazil namen podati prošnjo za mednarodno zaščito;
9. begunec ali begunka (v nadaljnjem besedilu: begunec) je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki mu je priznana zaščita iz drugega odstavka prejšnjega člena;
10. oseba, ki ji je priznana subsidiarna zaščita, je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki mu je priznana zaščita iz tretjega odstavka prejšnjega člena;
11. oseba, ki ji je priznana mednarodna zaščita, je oseba, ki ji je priznan status begunca ali subsidiarna zaščita;
12. tretja država je država, ki ni članica Evropske unije;
13. državljan Evropske unije ali državljanica Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: državljan Evropske unije) je oseba, ki ima državljanstvo ene od držav članic Evropske unije;
14. tujec ali tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec) je oseba, kot jo opredeljuje zakon, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, razen državljanov Evropske unije,

prosilcev in oseb s priznano mednarodno zaščito;

15. izvorna država je država, katere državljanstvo ima državljan tretje države, ali država, v kateri je oseba brez državljanstva imela svoje običajno prebivališče;

16. običajno prebivališče se za izvajanje tega zakona šteje prebivališče, kjer oseba živi vsaj eno leto, ima središče svojih življenjskih interesov, tam preživlja večino svojega nočnega počitka in ima tam shranjene svoje osebne stvari;

17. Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) (v nadaljnjem besedilu: Visoki komisariat) je mednarodna organizacija, ki je bila ustanovljena leta 1950 z namenom zagotavljanja zaščite in iskanja trajnih rešitev za begunce;

18. oseba brez državljanstva je oseba, ki je nobena država, v skladu s svojo zakonodajo, ne priznava za svojega državljana;

19. mladoletnik brez spremstva ali mladoletnica brez spremstva (v nadaljnjem besedilu: mladoletnik brez spremstva) je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, mlajša od 18 let, ki je na ozemlju Republike Slovenije brez staršev ali zakonitega zastopnika;

20. azilni dom ali njegova izpostava je objekt ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, namenjen nastanitvi prosilcev za mednarodno zaščito;

21. integracijska hiša je objekt ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, namenjen nastanitvi oseb s priznano mednarodno zaščito;

22. hudo kaznivo dejanje nepolitične narave pomeni kaznivo dejanje nepolitične narave, za katero je v Republiki Sloveniji predpisana kazen zapora, daljša od treh let;

23. hudo kaznivo dejanje pomeni kaznivo dejanje, za katero je v Republiki Sloveniji predpisana kazen zapora, daljša od treh let;

24. zaupni azilni podatki po tem zakonu so podatki o prosilcu in osebi s priznano mednarodno zaščito, ki jih pristojni organ, drugi državni organi, organizacije in posamezniki ne smejo posredovati organom njune izvirne države, zainteresirani javnosti pa zgolj na podlagi njunih soglasij.«

5. člen

V prvem odstavku 4. člena se dodata se novi sedma in osma alineja, ki se glasita:

»- se mu nedvoumno odpove;
- umre.«

Na koncu drugega odstavka se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »ali če se oseba s priznano subsidiarno zaščito tej zaščiti nedvoumno odpove ali če ta oseba umre.«.

6. člen

Četrta alineja prvega odstavka 5. člena se spremeni tako, da se glasi:

»- obstaja utemeljen sum, da je pred vstopom v Republiko Slovenijo storil hudo kaznivo dejanje nepolitične narave v drugi državi, tudi če je bilo storjeno zaradi domnevno politi

čnih ciljev;«.

7. člen

V prvi alineji 8. člena se besedi »azilnem postopku« zamenjata z besedilom »postopku mednarodne zaščite«.

V četrti alineji se besedna zveza »roku, ki ga določa ta zakon« nadomesti z besedno zvezo »v najkrajšem možnem času«.

8. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

»9. člen

(informiranje)

(1) Vlagatelj namere prejme brošuro z informacijami o postopkih po tem zakonu, pravicah in dolžnostih prosilcev, možnih posledicah neupoštevanja obveznosti in nesodelovanja s pristojnim organom ter rokih za uveljavljanje pravnih sredstev, seznam svetovalcev za begunce ter seznam in informacije o nevladnih organizacijah, ki delujejo na področju mednarodne zaščite.

(2) Brošura mora biti izročena vlagatelju namere v jeziku, ki ga razume, da se pred vložitvijo prošnje lahko seznani z vsebino.

(3) Če je vlagatelj namere nepismen ali mu vsebina ni razumljiva, se mu ta prebere ter dodatno in s tolmačevo pomočjo obrazloži v jeziku, ki ga razume.«.

9. člen

Drugi odstavek 10. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Pomoč tolmača je prosilcu zagotovljena pri sprejemu prošnje in pri osebni razgovoru, v drugih utemeljenih primerih pa po odločitvi pristojnega organa.«

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Prosilec mora biti v jeziku, ki ga razume, seznanjen z vsebino pisne odločitve. V ta jezik se prevedejo izrek, bistveni razlogi za odločitev in pravni pouk.«

10. člen

11. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za izvajanje določb prejšnjega člena se izvede javni razpis za tolmače.

(2) Za tolmača je lahko izbran, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

- je vreden zaupanja,

- je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost,
 - se z izjavo zaveže, da tolmačenja ne opravlja za diplomatsko-konzularna predstavništva države, katere jezik tolmači,
 - poda podatke o znanju jezika,
 - je nekaznovan in ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katerega je zagrožena kazen zapora šestih mesecev ali hujša kazen.
- (4) Ni vreden zaupanja tisti, za katerega je na podlagi dosedanjega dela, ravnanja ali obnašanja utemeljeno sklepati, da tolmačenja ne bo opravljal strokovno, pošteno ali vestno ali da kot tolmač ne bo varoval ugleda instituta tolmačenja ter nepristranskosti.
- (5) Seznam tolmačev se objavi na spletni strani ministrstva. Sredstva za njihovo plačilo zagotavlja ministrstvo.«

11. člen

Zadnji stavek prvega odstavka 12. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Sredstva za plačilo zagotavlja ministrstvo.«

Predzadnji stavek drugega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»Sredstva za plačilo takšnega tolmačenja zagotavlja ministrstvo.«

12. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(svetovalci za begunce)

- (1) Svetovalec za begunce oziroma svetovalka za begunce (v nadaljnjem besedilu: svetovalec za begunce) je oseba, ki je imenovana za svetovalca po določbah tega zakona.
- (2) Svetovalci za begunce dajejo podporo in pravno pomoč prosilcem v zvezi s postopki po tem zakonu na Upravnem sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: upravno sodišče) in Vrhovnem sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče), mladoletnikom brez spremstva pa tudi v postopku na prvi stopnji.
- (3) Minister, pristojen za pravosodje, imenuje svetovalce za begunce za triletno obdobje. Za postopek imenovanja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.
- (4) Razpis za svetovalce za begunce objavi ministrstvo, pristojno za pravosodje v Uradnem listu Republike Slovenije. Odločba o imenovanju svetovalca za begunce je dokončna.
- (5) Za svetovalca za begunce je lahko imenovan, kdor izpolnjuje te pogoje:

- je državljan Republike Slovenije ali države članice Evropske unije ali države članice Evropskega gospodarskega prostora;
- je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost;
- je opravil pravniški državni izpit ali ima v Republiki Sloveniji zaključeno univerzitetno izobrazbo pravne smeri ali je končal enako raven izobraževanja v tujini, priznано v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja in ima opravljeno preverjanje znanja iz splošnega upravnega postopka, upravnega spora, prava človekovih pravic ter prava mednarodne zaščite;
- aktivno obvlada slovenski jezik;
- je vreden zaupanja za opravljanje dela svetovalca za begunce;
- je ob prijavi mlajši od 70 let;
- ni pravnomočno kaznovan za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti in za katero je zagrožena kazen zavora šestih mesecev ali hujša kazen in kazen ni izbrisana;
- ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti in za katero je zagrožena kazen zavora šestih mesecev ali hujša kazen.

(6) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka morajo kandidati za svetovalce za begunce v prijavi na razpis navesti tudi osebno ime, naslov prebivališča ter kontaktne podatke (telefonska številka ter naslov elektronske pošte).

(7) Odvetnikom, vpisanim v imenik odvetnikov po zakonu, ki ureja odvetništvo, ni treba dokazovati pogojev od prve do šeste alineje petega odstavka tega člena.

(8) Ni vreden zaupanja tisti, za katerega je na podlagi dosedanjega dela, ravnanja ali obnašanja utemeljeno sklepati, da nalog iz drugega odstavka tega člena ne bo opravljal strokovno, pošteno ali vestno ali da kot svetovalec za begunce ne bo varoval ugleda instituta svetovanja ter nepristranskosti.

(9) Imenovani svetovalci za begunce morajo najpozneje v treh mesecih od imenovanja opraviti usposabljanje na področju prava mednarodne zaščite, ki ga izvajajo Center za izobraževanje v pravosodju ali drug državni organ, pooblaščen organizacija ali strokovno združenje. Imenovani svetovalci za begunce ne smejo dajati podpore in pravne pomoči kot svetovalci za begunce po določbah tega zakona, dokler ne izvedejo usposabljanja. Usposabljanje je brezplačno.

(10) Vsebino in obseg usposabljanja iz prejšnjega odstavka ter preverjanja znanj iz tretje alineje petega odstavka v okviru Centra za izobraževanje v pravosodju določi minister, pristojen za pravosodje. Obveznost usposabljanj ter preverjanja znanj ne velja za imenovane svetovalce za begunce, če imajo najmanj eno leto praktičnih izkušenj s tega področja, zlasti, če so že delali kot svetovalci za begunce oziroma kot odvetniki izvrševali zastopanje prosilcev po tem zakonu v vsaj treh zadevah pred sodišči.

(11) Svetovalec za begunce se razreši:

- če se ugotovi, da ne izpolnjuje več z zakonom predpisanih pogojev;
- če je pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, na kazen zavora šestih mesecev ali na hujšo kazen;
- na lastno željo;
- če ne opravi usposabljanja iz devetega odstavka tega člena,

- ne opravlja funkcije svetovalca za begunce ali če je ne opravlja redno ali ne opravlja vestno.

(12) Šteje se, da svetovalec za begunce ne opravlja svoje funkcije, če prosilec v treh zadevah v enem letu odkloni podporo in pomoč ali, če svetovalec ne obvešča prosilca oziroma zakonitega zastopnika o postopku. O dostopanju prosilcev do svetovalcev za begunce ministrstvo, pristojno za pravosodje, upravlja evidenco, v kateri zaradi izvajanja določb prejšnjega odstavka in prejšnjega stavka tega odstavka poleg osebnih podatkov svetovalca za begunce iz šestega odstavka tega člena obdeluje tudi podatke o zavrnitvah podpore in pomoči ali nerednem ali nevestnem delu, o katerih ga obvesti ministrstvo, Upravno sodišče ali Vrhovno sodišče.

(13) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, lahko na podlagi obrazložene zahteve pridobi potrebne podatke ali informacije o razlogih za razrešitev od vseh upravljavcev osebnih podatkov, razen tistih podatkov, glede katerih zakon določa, da so del zaupnega razmerja ali da so del poklicne skrivnosti, oziroma da se podatki lahko pridobijo na podlagi odločbe sodišča samo za uporabo v drugih sodnih postopkih ali za potrebe predkazenskega postopka.«

13. člen

Za 13. členom se dodata nova 13. a člen in 13. b člen, ki se glasita:

13. a člen

(imenik svetovalcev za begunce)

(1) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, za odločanje in vodenje postopkov po tem zakonu in za zagotavljanje pravne varnosti v postopkih pred sodišči in upravnimi organi upravlja imenik svetovalcev za begunce, ki vsebuje naslednje podatke: osebno ime, znanstveni ali strokovni naslov, datum imenovanja, poklic, datum in kraj rojstva, enotno matično številko občana (EMŠO), za državljane držav članic Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora pa številko potnega lista, poštni naslov, na katerem je dosegljiv, kontaktno številko telefona, kontaktno številko telefaksa, kontaktni naslov elektronske pošte in podatke o zaposlitvi ali drugem statusu.

(2) Imenik svetovalcev za begunce je za pravno varnost, delovanje sodstva in drugih državnih organov v sodnih in drugih postopkih ter informiranje prosilcev javen v delu, ki obsega naslednje podatke: osebno ime svetovalca za begunce, znanstveni ali strokovni naslov in kontaktno številko telefona. Javni del imenika se lahko objavi na spletni strani ministrstva, pristojnega za pravosodje.

(3) Za potrebe posodabljanja imenika ter vodenja ali odločanja v postopkih po tem zakonu ali drugih zakonih lahko ministrstvo, pristojno za pravosodje pridobiva in obdeluje podatek o stalnem in začasnem prebivališču svetovalca za begunce od upravljavca centralnega registra prebivalstva vsakih šest mesecev ali, če obstaja dvom, da svetovalec za begunce ministrstvu ni posredoval točnega podatka. Za namene iz prejšnjega stavka lahko ministrstvo, pristojno za pravosodje, podatek o vpisu svetovalca za begunce v kazensko evidenco ali izpisu svetovalca za begunce iz nje glede kaznivih dejanj iz 12. člena tega zakona pridobi od upravljavca kazenske evidence in ga obdeluje za ta namen. Za namene iz prvega stavka tega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za pravosodje, pridobiva in obdeluje podatek o datumu smrti svetovalca za begunce od upravljavca matičnega registra.

(4) Za namene iz prejšnjega odstavka je svetovalec za begunce dolžan pisno ali po

elektronski poti sporočiti ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, vsako spremembo podatkov o poštnem naslovu, na katerem je dosegljiv, naslovu stalnega ali začasnega prebivališča, kontaktni telefonski številki oziroma kontaktni številki telefaksa ali naslovu elektronske pošte. Svetovalec za begunce je tudi za to dolžan posredovati pisno izjavo, da so vsi podatki, ki jih glede njega upravlja ministrstvo v imeniku svetovalcev za begunce, točni, oziroma podatke, ki so spremenjeni, in sicer do konca prvega meseca v koledarskem letu.

(5) Če svetovalec za begunce ne posreduje pisne izjave v roku iz drugega stavka prejšnjega odstavka, ga ministrstvo, pristojno za pravosodje izbriše iz javnega dela imenika in se ponovno vpiše v ta del imenika po posredovanju zahtevane izjave.

13. b člen

(nagrada za pravno pomoč)

(1) Svetovalci za begunce imajo pravico do nagrade za opravljeno delo in do povračila stroškov za opravljeno pravno pomoč v postopkih pred upravnim in vrhovnim sodiščem ter tudi v postopkih pred prvo stopnjo po drugem odstavku 13. člena tega zakona. Sredstva za izplačilo nagrad in povračilo stroškov ter za usposabljanje svetovalcev za begunce se zagotavljajo iz proračuna ministrstva.

(2) Pravica do nagrade za opravljeno delo in povračilo stroškov svetovalcem za begunce ne pripada:

- če ima prosilec dovolj lastnih sredstev;

- če je bil postopek ustavljen na podlagi izrecnega umika prošnje, še preden je bila vložena tožba ali pravno sredstvo pred pristojnim sodiščem, razen v primerih svetovanja na prvi stopnji.

(3) Način dostopa prosilca do svetovalca za begunce, merila za določitev nagrade za opravljeno delo in povračilo stroškov določi minister.«

14. člen

V drugem odstavku 14. člena se v prvi alineji besedna zveza »šeste alineje« nadomesti z besedno zvezo »8. točke«.

15. člen

V prvem odstavku 15. člena se besedna zveza »nega in skrb« nadomesti z besedno zvezo »nega, skrb in obravnava«.

16. člen

16. člen se spremeni tako, da se glasi:

»16. člen

(mladoletnik brez spremstva, ki je prosilec)

(1) V postopkih, v katerih je prosilec mladoletnik brez spremstva, je treba:

- upoštevati načelo največje otrokove koristi;
- čim prej ugotoviti otrokovo istovetnost in začeti postopek iskanja njegovih staršev ali drugih sorodnikov;
- prošnjo obravnavati prednostno;
- mu pred pričetkom postopka postaviti zakonitega zastopnika ali zakonito zastopnico (v nadaljnjem besedilu: zakoniti zastopnik).

(2) V postopkih, pri katerih se obravnavajo mladoletniki brez spremstva, mora biti uradna oseba pristojnega organa, ki vodi postopek, dodatno usposobljena za obravnavo mladoletnikov, zlasti za dajanje pomoči pri učinkovitem uveljavljanju pravic po tem zakonu. Za organiziranje in izvedbo rednih usposabljanj uradnih oseb za obravnavo mladoletnikov brez spremstva skrbi ministrstvo, medtem ko morajo drugi državni organi zagotavljati podporo in strokovno znanje. Ministrstvo lahko pri izvajanju rednega usposabljanja uradnih oseb sodeluje z osebami, ki so specializirane za delo z otroki in mladoletniki.

(3) Mladoletnik brez spremstva v postopku po tem zakonu sodeluje na način, ki je primeren in prilagojen njegovi starosti ter stopnji duševnega razvoja.

(4) Za zakonito zastopanje na področjih varovanja zdravja, izobraževanja, varovanja premoženjskih pravic in koristi ter za zastopanje v postopku za mednarodno zaščito se mladoletniku brez spremstva imenuje zakoniti zastopnik.

(5) Minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, predpiše podrobnejši način izvajanja pooblastila zakonitega zastopnika, način medsebojnega sodelovanja zakonitega zastopnika, ministrstva in krajevno pristojnega centra za socialno delo pri izvajanju skrbi za osebnost, pravice in koristi mladoletnika brez spremstva ter način oblikovanja in vodenja seznama iz četrtega odstavka 16. a člena tega zakona. V predpisu se določi tudi podrobnejši način zagotavljanja ustrezne nastanitve, oskrbe in obravnave mladoletnika brez spremstva zunaj azilnega doma ali njegove izpostave.

(6) Pred sprejemom prošnje je treba mladoletniku brez spremstva tudi ustno pojasniti vsebino brošure o pravicah in dolžnostih prosilcev. Način pojasnjevanja je treba prilagoditi njegovi starosti in stopnji duševnega razvoja.

(7) Mladoletnik brez spremstva je skupaj s svojim zakonitim zastopnikom navzoč pri vseh dejanjih postopka po tem zakonu.

(8) Pristojni organ poskrbi za ustrezno nastanitev in oskrbo mladoletnika brez spremstva. Pri izvajanju nastanitve in oskrbe pristojni organ sodeluje z zakonitim zastopnikom.

(9) Določbe glede zakonitega zastopnika se ne uporabljajo za mladoletnika, ki je sklenil zakonsko zvezo.«

17. člen

Za 16. členom se dodata novi 16. a in 16. b člen, ki se glasita:

»16. a člen

(zakoniti zastopnik)

(1) Za zakonitega zastopnika se smiselno uporabljajo določbe o skrbništvu zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Zakoniti zastopnik je lahko vsakdo:

- ki izpolnjuje pogoje za skrbnika, določene z zakonom, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja;
- ki se je udeležil usposabljanja in je uvrščen na seznam iz četrtega odstavka tega člena.

(3) Usposabljanje kandidatov za zakonite zastopnike, ki ga na podlagi javnega pooblastila izvaja Skupnost centrov za socialno delo in v ta namen izdaja potrdila o usposobljenosti, mora obsegati predvsem znanje iz družinskega prava, socialnega dela, psihologije, varstva otrokovih pravic in dolžnosti, varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter azilnega prava. Vsebinsko, način izvedbe, obrazce potrdil in trajanje usposabljanja predpiše minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, v predpisu iz petega odstavka prejšnjega člena. Sredstva za izvedbo usposabljanja krije ministrstvo. Za nadzor nad izvajanjem javnega pooblastila je pristojno ministrstvo.

(4) Odločbo o imenovanju zakonitega zastopnika izda center za socialno delo, ki je krajevno pristojen za območje, na katerem je nastanjen mladoletnik brez spremstva. Pristojni center za socialno delo izbere zakonitega zastopnika s seznama zakonitih zastopnikov, ki ga vodi Skupnost centrov za socialno delo.

(5) Zakoniti zastopnik mora o svojem delu poročati centru za socialno delo ob pravnomočni odločbi v postopku priznanja mednarodne zaščite, vendar najmanj enkrat na leto in na zahtevo centra za socialno delo tudi v vmesnem obdobju. Center za socialno delo mora pregledati poročilo in po potrebi ukreniti vse potrebno, da se zavarujejo koristi mladoletnika brez spremstva.

(6) Zakoniti zastopnik lahko uveljavlja povrnitev potrebnih stroškov in nagrado za opravljeno delo. Merila za izračun višine nagrade in stroškov določi minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, sredstva za izplačilo pa krije ministrstvo.

(7) Zakonito zastopanje poleg razlogov iz zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, preneha tudi s pravnomočnostjo odločitve pristojnega organa v postopku priznanja mednarodne zaščite.

16. b člen

(družinski člani)

(1) Družinski člani so državljani tretje države ali osebe brez državljanstva in so člani družine, ki je obstajala že v izvorni državi. To so lahko:

1. zakonec prosilca ali osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita, kakor to določajo predpisi o bivanju tujcev v Republiki Sloveniji, ali zunajzakonski partner v stalnem razmerju, kakor to določajo predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (v nadaljnjem besedilu: zunajzakonski partner);

2. mladoletni otroci para iz prejšnje točke, če so neporočeni in nepreskrbljeni, ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali posvojeni, kakor to določajo predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih;

3. mladoletni neporočeni otroci osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita, če ima ta oseba skrbništvo nad njimi in jih vzdržuje;

4. mladoletni neporočeni otroci zakonca ali zunajzakonskega partnerja osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita, če ima ta skrbništvo nad njimi in jih vzdržuje;

5. polnoletni neporočeni otroci osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita, če zaradi telesne ali duševne prizadetosti niso sposobni, da sami skrbijo zase, za svoje koristi in pravice;

6. polnoletni neporočeni otroci zakonca ali zunajzakonskega partnerja osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita, če zaradi telesne ali duševne prizadetosti niso sposobni, da sami skrbijo zase, za svoje koristi in pravice;

7. starši mladoletnika brez spremstva.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za družinskega člana osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita v Republiki Sloveniji, šteje tudi novorojeni otrok te osebe.

(3) V poligamni zakonski zvezi se za družinskega člana šteje le en zakonec, in sicer tisti, ki ga določi oseba s priznano mednarodno zaščito.«

18. člen

Drugi odstavek 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Oseba s priznano mednarodno zaščito lahko zaprosi za združevanje s svojimi družinskimi člani, določenimi v prvem in drugem odstavku prejšnjega člena. Prošnja za združevanje družine, skupaj z dokazili, se vloži pri pristojnem organu.«

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Če oseba s priznano mednarodno zaščito, ki je zaprosila za združevanje s svojimi družinskimi člani, umre, družinski član ohrani pridobljeni status.«

19. člen

20. člen se črta.

20. člen

Drugi odstavek 21. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Prosilec mora predložiti vso dokumentacijo in vse razpoložljive dokaze, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo, v postavljenem roku oziroma v primeru, da se opravi osebni razgovor, vse do konca osebnega razgovora. Na ta rok mora biti prosilec predhodno opozorjen.«.

21. člen

Drugi odstavek 22. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) V postopku pristojni organ preverja izjave prosilca v povezavi z informacijami o izvorni državi iz osme in devete alineje 23. člena tega zakona. Z informacijami iz osme in devete alineje 23. člena tega zakona se prosilca pred izdajo odločbe seznani pisno ali ustno. Prosilec lahko poda pisno ali ustno mnenje glede predloženih informacij.«

Tretji odstavek se črta.

Dosedanji četrti odstavek postane tretji odstavek.

22. člen

Četrta alineja 23. člena se spremeni tako, da se glasi:

»- dokumentacijo, ki jo predloži prosilec, zlasti glede svoje starosti, spola, porekla, vključno s poreklom sorodnikov, istovetnosti, državljanstva, krajev, kjer se je pred tem nahajal in kraja običajnega prebivališča, prejšnjih prošenj, prepotovanih poti, osebnih in potnih listin ter razlogov za vložitev prošnje;«.

V osmi alineji se za besedama »zlasti o« doda besedilo »stanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin,«.

23. člen

Za osmim odstavkom 27. člena se doda nov deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Pri ocenjevanju dejstva, ali ima prosilec utemeljen strah pred preganjanjem, ni pomembno, ali prosilec dejansko ima rasne, verske, nacionalne, družbene ali politične lastnosti, ki se preganjajo, pod pogojem, da takšne značilnosti prosilcu pripisuje subjekt iz 24. člena tega zakona.«

24. člen

Za naslovom IV. poglavja se doda nov 1. oddelek IV. poglavja, ki se glasi:

» 1. oddelek SKUPNE DOLOČBE«

25. člen

29. člen se črta.

26. člen

V drugem odstavku 31. člena se za besedilom »o zamudi in« doda besedilo »razlogih za zamudo ter«.

27. člen

32. člen se spremeni tako, da se glasi:

»32. člen

(razmerje do postopkov po predpisih, ki urejajo področje tujcev)

(1) Prosilec od dneva vložitve prošnje pa do pravnomočne odločitve o prošnji ne more zaprositi za dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji po zakonu, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, ter po zakonu, ki ureja status državljanov drugih držav naslednic nekdanje Jugoslavije v Republiki Sloveniji.

(2) Oseba, ki ji v postopku ni bila priznana mednarodna zaščita, se od izvršljivosti odločitve obravnava po zakonu, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.«

28. člen

V 34. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi:

»enotni postopek mednarodne zaščite«.

29. člen

Prvi odstavek 35. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Tujec, ki je zakonito ali nezakonito vstopil v Republiko Slovenijo, mora v najkrajšem možnem času izraziti namen za vložitev prošnje. V primeru nezakonitega vstopa se prosilca ne obravnava za prekršek nezakonitega prehoda državne meje.«

Drugi odstavek se črta.

30. člen

Za 35. členom se doda naslov 2. odseka IV. poglavja, ki se glasi:

»2. oddelek
PREDHODNI POSTOPEK«.

31. člen

36. člen se spremeni tako, da se glasi:

»36. člen

(registracijski list)

(1) Vlagatelj namere po prihodu v azilni dom napiše izjavo o razlogih za mednarodno zaščito. O vlagatelju namere pristojni organ obvesti policijo, ki ugotovi njegovo istovetnost in pot, po kateri je prišel v Republiko Slovenijo. Po končani obravnavi s strani policije, pristojni organ izpolni registracijski list.

(2) Če vlagatelj namere izjavo o razlogih za mednarodno zaščito poda pri policiji, ta ugotovi njegovo istovetnost in pot, po kateri je prišel v Republiko Slovenijo, ter izpolni registracijski list.

(3) Po izpolnitvi registracijskega lista se vlagatelju namere izročijo informacije o nadaljnjem poteku predhodnega postopka, vključno z informacijami o posledicah samovoljne zapustitve sprejemnih prostorov, in sicer v jeziku, ki ga razume, kar potrdi s svojim podpisom.

(4) Tujec lahko izrazi namen vložiti prošnjo pri katerem koli državnem organu ali organu samoupravne lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji, ki o tem obvesti pristojni organ.«

32. člen

Za 36. členom se doda nov 36. a člen, ki se glasi:

»36. a člen

(prepoved odstranitve)

(1) Do vložitve prošnje iz 43. člena tega zakona vlagatelj namere ne sme biti odstranjen iz Republike Slovenije v skladu s predpisi, ki urejajo vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

(2) Določbe prejšnjega odstavka ne veljajo za osebo, ki iz neupravičenih razlogov, nastalih na njeni strani, ne vloži prošnje iz 43. člena tega zakona.«

33. člen

37. člen se spremeni tako, da se glasi:

»37. člen

(sprejemni prostori azilnega doma)

(1) Vlagatelja namere se po obravnavi s strani policije nastani v sprejemne prostore azilnega doma, kjer mu je zagotovljena ustrezna prehrana, nujne higienske potrebščine in dostop do nujnega zdravljenja.

(2) Osebo iz prejšnjega odstavka, ki samovoljno zapusti sprejemne prostore azilnega doma, se obravnava po zakonu, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji. O tem je oseba obveščena takoj po nastanitvi v sprejemne prostore azilnega doma, v jeziku, ki ga razume, kar potrdi s svojim podpisom.«

34. člen

38. člen se spremeni tako, da se glasi:

»38. člen

(sanitarno-zdravstveni pregledi)

Vlagatelj namere mora pred sprejemom prošnje, ki mora biti sprejeta v najkrajšem možnem času, opraviti sanitarno-dezinfekcijski in preventivno-zdravstveni pregled.«

35. člen

39. člen se spremeni tako, da se glasi:

»39. člen

(fotografiranje in daktiloskopiranje)

Zaradi ugotavljanja in preverjanja istovetnosti ter izvajanja uredb 2003/343/ES, 2000/2725/ES in 2008/767/ES uradna oseba pred sprejemom prošnje vlagatelja namere fotografira in mu odvzame prstne odtise.«

36. člen

Za 39. členom se doda naslov 3. odseka IV. poglavja in nov 39. a člen, ki se glasita:

»3. oddelek

POSTOPEK MEDNARODNE ZAŠČITE

39. a člen

(splošno)

V postopku za priznanje mednarodne zaščite se ugotavlja, ali prosilec izpolnjuje pogoje za pridobitev mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji.«

37. člen

Za prvim odstavkom 40. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Po sprejemu popolne prošnje se prosilca nastani v azilni dom.«

38. člen

Drugi odstavek 41. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Prošnja se v primerih iz VIII. poglavja tega zakona, lahko vloži tudi pri uradni osebi pristojnega organa na ozemlju druge države članice Evropske unije oziroma tretje države.«

39. člen

V drugem odstavku 42. člena se v prvem stavku za besedilom »Prošnjo za mladoletnega prosilca« doda vejica in besedilo »mlajšega od 15 let,«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Mladoletni prosilec brez spremstva da izjavo iz 32. točke drugega odstavka 119. člena tega zakona osebno in ob prisotnosti zakonitega zastopnika. Obravnavanje v postopku upošteva mladoletnikovo starost, stopnjo njegovega duševnega razvoja in njegovo sposobnost razumeti pomen postopka.«

Dosedanja četrty in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

40. člen

Prvi in drugi odstavek 43. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Sprejem prošnje vodi uradna oseba. Uradna oseba skupaj s prosilcem izpolni obrazec prošnje, ki vsebuje podatke od 1. do 31. točke drugega odstavka 119. člena tega zakona. V nadaljevanju prosilec samostojno da izjavo o razlogih za vložitev prošnje, ki jo uradna oseba lahko dopolni z dodatnimi vprašanji. Uradna oseba prosilca pozove, da v določenem roku, ki ne sme biti krajši od petnajstih dni, predloži dokazila o izkazovanju svoje istovetnosti in predloži vse dokaze, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo.

(2) Pri ugotavljanju istovetnosti prosilca se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.«

41. člen

45. člen se spremeni tako, da se glasi:

»45. člen

(osebni razgovor)

(1) Pristojni organ pred sprejetjem odločitve s prosilcem individualno opravi osebni razgovor. Uradna oseba lahko v posameznem primeru razpiše več osebnih razgovorov, če je to potrebno za popolno ugotovitev dejanskega stanja.

(2) Z mladoletnim prosilcem, starejšim od 15 let, se osebni razgovor opravi v prisotnosti zakonitega zastopnika. Obravnavanje v postopku upošteva mladoletnikovo starost, stopnjo njegovega duševnega razvoja in njegovo sposobnost razumeti pomen postopka.

(3) V osebem razgovoru lahko uradna oseba ugotavlja predvsem:

- istovetnost prosilca in družinskih članov, ki ga spremljajo;
- razloge, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo;
- vsa druga dejstva in okoliščine, ki so lahko pomembna za odločitev.«

42. člen

46. člen se spremeni tako, da se glasi:

»46. člen

(opustitev osebnega razgovora)

Osebni razgovor se lahko opusti:

- če pristojni organ na podlagi dokazov, s katerimi razpolaga, lahko prošnji ugotovi;
- če pristojni organ lahko odloči na podlagi 1., 2., 4., 6. in 13. točke 55. člena tega zakona,
- če gre za osebe iz 19. člena tega zakona,
- če se prošnja obravnava v okviru postopka po Uredbi 2003/343/ES in postopkov po konceptu nacionalne, evropske varne tretje države in države prvega azila.«

43. člen

Prvi odstavek 50. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Prosilec lahko umakne prošnjo kadar koli med postopkom do izdaje odločbe.«

V drugem odstavku se v prvi alineji besedilo »zaslišanje ali ustno obravnavo« nadomesti z besedama »osebni razgovor«.

V tretjem odstavku se za besedno zvezo »v ustni ali pisni obliki« doda besedna zveza »pred izdajo odločbe«.

44. člen

51. člen se spremeni tako, da se glasi:

»51. člen

(omejitev gibanja prosilcem)

(1) Prosilcu se lahko začasno omeji gibanje, če je to potrebno zaradi:

- ugotavljanja istovetnosti prosilca ali
- suma zavajanja in zlorabe postopka iz razlogov navedenih v 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12. 14. in 15. točki 55. člena tega zakona, ali
- zaradi utemeljenih razlogov ogrožanja življenja drugih ali premoženja.

(2) Gibanje se lahko omeji:

- na območje azilnega doma ali njegove izpostave ali
- na za to namenjen objekt azilnega doma ali drug ustrezen objekt ministrstva.

(3) Mladoletnikom brez spremstva se lahko gibanje omeji samo na območje azilnega doma ali njegove izpostave.

(4) Omejitev gibanja odredi ministrstvo s sklepom. Pisni odpravek sklepa pristojni organ izda najpozneje v 48 urah od ustnega izreka sklepa, prosilcu pa mora biti vročen v roku treh delovnih dni. Omejitev gibanja lahko traja do prenehanja razlogov, vendar največ tri mesece. Če razlogi za omejitev gibanja po tem času še obstajajo, se omejitev lahko podaljša še za en mesec.

(5) Zoper sklep o omejitvi gibanja ima prosilec v treh dneh po njegovi vročitvi pravico do vložitve tožbe na upravno sodišče. Sodišče mora po predhodnem ustnem zaslišanju o tožbi odločiti v treh delovnih dneh.«

45. člen

Drugi, tretji in četrti odstavek 52. člena se črtajo.

46. člen

55. člen se spremeni tako, da se glasi:

»55. člen

(razlogi za zavrnitev prošnje v pospešenem postopku)

(1) Pristojni organ lahko v pospešenem postopku obravnavano prošnjo kot očitno neutemeljeno zavrne, če:

1. iz nje nedvoumno izhaja, da je prosilec prišel v Republiko Slovenijo izključno iz ekonomskih razlogov;
2. je prosilec pri vložitvi prošnje navajal le dejstva, ki so nepomembna ali zanemarljiva za obravnavanje upravičenosti do mednarodne zaščite po tem zakonu;
3. je očitno, da prosilec ne izpolnjuje pogojev za mednarodno zaščito, kot jih določata 26. in 28. člen tega zakona;
4. prosilec lažno predstavi razloge, na katere se sklicuje, predvsem kadar so njegove navedbe nekonsistentne, protislovne, malo verjetne, nezadostne in v nasprotju z informacijami o izvorni državi iz osme alineje 23. člena tega zakona;
5. prosilec brez utemeljenega razloga ni izrazil namena za vložitev prošnje v najkrajšem možnem času, če je za to imel možnost;
6. je prosilec vložil prošnjo samo zato, da bi odložil ali onemogočil odstranitev iz države;
7. prosilec zavrača odvzem prstnih odtisov ali izvedbo fotografiranja;
8. je prosilec utemeljeval prošnjo na podlagi lažne istovetnosti ali ponarejenih dokumentov ali je zamolčal pomembne podatke ali dokumente o svoji istovetnosti ali državljanstvu;
9. je prosilec namerno uničil ali odsvojil potno listino, osebni dokument s fotografijo, ki izkazuje njegovo istovetnost ali državljanstvo ali drug dokument s fotografijo, ki lahko pomaga pri izkazovanju njegove istovetnosti ali državljanstva;

10. je prosilec namerno uničil ali odsvojil druge dokumente (listine, vozovnice, potrdila), ki bi bili lahko pomembni za ugotavljanje njegove istovetnosti, državljanstva ali upravičenosti do priznanja mednarodne zaščite;

11. prosilec kljub svojemu zagotovitlu brez opravičljivega razloga v določenem roku ni priskrbel dokumentacije in podatkov iz četrte alineje 23. člena tega zakona;

12. je prosilec vložil še eno prošnjo, v kateri je brez opravičljivega razloga navedel druge osebne podatke;

13. prosilec prihaja iz varne izvirne države iz 65. člena tega zakona;

14. prosilec s kaznivim dejanjem lahko ogrozi nacionalno varnost ali javni red države in mu je bil zaradi navedenih razlogov izdan izvršilni naslov za zapustitev države kot stranska kazen ali je bila ta kazen že izvršena, rok za prepoved vstopa v Evropsko unijo pa še ni potekel;

15. je prosilec prikril, da je pred tem že vložil prošnjo v drugi državi, še zlasti če pri tem uporablja napačne podatke o istovetnosti.

(2) Prošnja za mednarodno zaščito se ne more zavrniti v pospešenem postopku zgolj na podlagi 5. točke prejšnjega odstavka tega člena.«

47. člen

Prvi odstavek 56. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki ji je bila prošnja v Republiki Sloveniji že pravnomočno zavrnjena ali jo je izrecno umaknila, lahko vloži ponovno prošnjo samo, če ob vložitvi zahtevka iz prvega odstavka 57. člena tega zakona predloži nove dokaze ali navede nova dejstva, ki bistveno povečujejo verjetnost, da izpolnjuje pogoje za priznanje mednarodne zaščite.«

V drugem odstavku se za besedama »novi dokazi« dodata besedi »ali dejstva«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na določbi prejšnjih odstavkov tega člena lahko državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je prošnjo izrecno umaknila, vloži ponovno prošnjo, le če doka že, da je bila izjava o umiku prošnje dana zaradi grožnje ali pod prisilo.«

48. člen

Na koncu prvega odstavka 57. člena se pred piko doda besedilo »ter brezplačna pravna pomoč iz šeste alineje prvega odstavka 78. člena tega zakona.«

V tretjem odstavku se za prvim stavkom doda nov stavek, ki se glasi:

»Če pristojni organ ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka prejšnjega člena, s sklepom dovoli vložitev ponovne prošnje in ravna v skladu s 43. členom tega zakona.«

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Če tujec izrazi namen za vložitev zahtevka za uvedbo ponovnega postopka, je na podlagi sklepa policije, izdanega na podlagi določb zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, nastanjen pri organu, ki je pristojen za odstranitev iz države.«

49. člen

V prvem odstavku 59. člena se v napovednem stavku beseda »in« nadomesti z vejico, za besedo »četrtem« pa se dodata besedi »in petim«.

Za tretjo alinejo se doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- z dnem, ko je bil pridobljen rezultat o obstoju podatkov iz Viznega informacijskega sistema na podlagi Uredbe 2008/767/ES, ki se po Uredbi 2003/343/ES šteje kot dokaz za določitev odgovorne države članice, ali«.

Dosedanja četrta alineja postane peta alineja.

50. člen

V 68. členu se črta besedilo »oziroma v delu države zadnjega stalnega prebivališča prosilca, če gre za osebo brez državljanstva«.

51. člen

Četrty odstavek 70. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Vlada Republike Slovenije izda predpis, s katerim določi način izvedbe preselitve oseb v Republiko Slovenijo, ki so vanjo sprejete na podlagi postopkov iz tega poglavja.«

52. člen

73. a člen se spremeni tako, da se glasi:

»73. a člen

(delitev bremen med državami članicami Evropske unije)

(1) Ne glede na določbe tega poglavja lahko Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva določi število oseb, ki jim je bila mednarodna zaščita že priznana v drugi državi članici Evropske unije, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje mednarodne zaščite po tem zakonu in ki jih bo Republika Slovenija sprejela zaradi delitve bremen med državami članicami Evropske unije.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka pristojni organ dejansko stanje ugotavlja na podlagi dokumentacije, ki jo pridobi država članica iz prejšnjega odstavka, in na podlagi prošnje iz 43. člena tega zakona.

(3) Če pristojni organ ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka tega člena, ravna v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 52. člena tega zakona in osebam iz prvega odstavka tega člena prizna mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji.«

53. člen

V drugem odstavku 74. člena se beseda »treh« nadomesti z besedo »osmih«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Zoper vse sklepe, izdane na podlagi tega zakona, razen sklepov iz četrtega odstavka 51. člena in četrtega odstavka 57. člena tega zakona se tožba lahko vloži v osmih dneh od vročitve.«

54. člen

Prvi odstavek 75. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Upravno sodišče mora o tožbi zoper odločbo v rednem postopku odločiti v 30 dneh, zoper odločbo v pospešenem postopku pa v sedmih dneh od prejema tožbe. Če upravno sodišče ugotovi, da dejansko stanje ni bilo ugotovljeno pravilno in popolno ali če je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep o dejanskem stanju, mora izvesti glavno obravnavo.«

55. člen

76. člen se spremeni tako, da se glasi:

»76. člen

(obveznost zapustitve Republike Slovenije)

(1) Če oseba ob izvršljivosti odločitve ne zapusti ozemlja Republike Slovenije, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

(2) O izvršljivosti odločitve pristojni organ takoj obvesti policijo in ji izroči osebo iz prejšnjega odstavka.

(3) Policija mora pristojni organ obveščati o odstranitvi oseb iz Republike Slovenije, ki so bile v postopkih po tem zakonu.«

56. člen

V 77. členu se za besedilom »Ustavna pritožba se« doda beseda »lahko«.

57. člen

78. člen se spremeni tako, da se glasi:

»78. člen

(pravice prosilcev)

(1) Prosilec ima pravico do:

- prebivanja v Republiki Sloveniji;
- spremljanja postopka v jeziku, ki ga razume;
- informiranja;
- osnovne oskrbe v primeru nastanitve v azilnem domu ali njegovi izpostavi;
- finančne pomoči v primeru nastanitve na zasebnem naslovu;
- brezplačne pravne pomoči v postopkih iz prvega in drugega odstavka 13. člena tega zakona, in sicer s pomočjo enega svetovalca za begunce;
- nujnega zdravljenja;
- izobraževanja;
- dela in zaposlovanja;
- humanitarne pomoči;
- žepnine.

(2) Pravice iz prejšnjega odstavka prosilec pridobi z vložitvijo popolne prošnje in trajajo do izvršitve odločitve pristojnega organa oziroma najdlje do pravnomočnosti odločitve.

(3) Minister v soglasju z ministri, pristojnimi za zdravje, delo, družino in socialne zadeve ter za šolstvo in šport, predpiše podrobnejše pogoje in načine za zagotavljanje pravic iz prejšnjega odstavka in pravic iz 15. člena tega zakona.«

58. člen

Za 79. členom se doda nov 79. a člen, ki se glasi:

»79. a člen

(pravica do žepnine)

(1) Prosilec, ki je nastanjen v azilnem domu ali njegovi izpostavi in je brez lastnih sredstev za preživljanje, je enkrat na mesec upravičen do žepnine.

(2) Do žepnine ni upravičen prosilec, ki prejema finančno pomoč v skladu s 83. členom tega zakona, ali prosilec, ki ima lastna sredstva za preživljanje.

(3) Višino žepnine enkrat na leto na predlog ministrstva določi Vlada Republike Slovenije.

(4) Način izplačevanja žepnine določi minister v podzakonskem predpisu iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.«

59. člen

80. člen se spremeni tako, da se glasi:

»80. člen

(azilni dom in bivanje v domu)

(1) Za nastanitev prosilcev ministrstvo organizira azilni dom. Ministrstvo lahko za organizacijo delovanja in bivanja v azilnem domu pooblasti na podlagi javnega razpisa izbrano društvo, ustanovo, zavod ali drugo podobno nepridobitno pravno osebo, katere dejavnost obsega področje nastanitve prosilcev.

(2) Ministrstvo nastani prosilce v azilnem domu ali njegovi izpostavi, kjer jim zagotovi osnovno oskrbo.

(3) Stroške nastanitve v azilnem domu ali njegovi izpostavi krije ministrstvo.

(4) Prosilci, ki imajo lastna sredstva za preživljanje ali jim je preživljanje zagotovljeno kako drugače, morajo sami kriti stroške ali sorazmeren delež stroškov osnovne oskrbe iz četrte alineje prvega odstavka 78. člena tega zakona. Če pristojni organ ugotovi, da je prosilec ob nastanitvi v azilni dom ali njegovi izpostavi imel ali pozneje pridobil dovolj sredstev za preživljanje, da bi lahko kril stroške ali sorazmeren del stroškov osnovne oskrbe v azilnem domu ali njegovi izpostavi, lahko od prosilca zahteva povračilo. Kriteriji in merila za način ugotavljanja lastnih sredstev za preživljanje, način izračuna povračila in postopek plačila se določijo v predpisu iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(5) V izjemnih primerih lahko prosilci prenočijo tudi zunaj azilnega doma ali njegove izpostave. Dovolilnico za prenočitev zunaj azilnega doma ali njegove izpostave lahko izda pristojni organ za največ sedem dni. Razlogi in pogoji za izdajo dovolilnice se določijo v predpisu iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(6) Prosilci, ki bivajo v azilnem domu, morajo spoštovati določbe hišnega reda, ki ga prepisuje minister.«

60. člen

Za 80. členom se dodajo novi 80. a, 80. b in 80. c člen, ki se glasijo:

»80. a člen

(kršitve hišnega reda)

(1) Kršitve hišnega reda so lažje in težje.

(2) Lažje kršitve hišnega reda so:

1. kuhanje v sobah;
2. vnašanje domačih in drugih živali;

3. vnašanje očitno pokvarljivih prehrabnenih izdelkov;
4. odnašanje jedilnega pribora in posode iz jedilnice in čajnih kuhinj, razen v izjemnih primerih, ko je to odobreno iz zdravstvenih razlogov;
5. namerno pisanje ter namestitve samolepilnih nalepk ali plakatov po stenah in opremi;
6. neupravičeno gibanje izven oddelka azilnega doma, kjer je prosilec nastanjen;
7. neupoštevanje časa prihoda in odhoda iz azilnega doma.

(3) Težje kršitve hišnega reda so:

1. izražanje rasne, verske, nacionalne, spolne, politične ali druge nestrpnosti v kakršnikoli obliki;
2. žaljiv ali nasilen odnos do sostanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev;
3. posedovanje ali uporaba orožja ali eksplozivnih snovi;
4. vlamljanje v prostore azilnega doma;
5. odtujevanje predmetov;
6. namerno uničevanje prostorov in opreme azilnega doma;
7. omogočanje bivanja drugim osebam;
8. vnašanje ali uživanje prepovedanih drog.

80. b

(ukrepi ob kršitvah hišnega reda)

(1) Za lažje kršitve hišnega reda se izrečeta pisni opomin ali začasna odprava izdaje dovolilnice iz petega odstavka 80. člena tega zakona.

(2) Za težje kršitve hišnega reda se izrečejo:

- pisni opomin ali
- začasna odprava izdaje dovolilnice iz petega odstavka 80. člena tega zakona ali
- trajna odprava izdaje dovolilnice iz petega odstavka 80. člena tega zakona ali
- neizplačilo žepnine za obdobje enega meseca, in
- povrnitev morebitne škode.

80. c člen

(postopek izrekanja sankcij)

(1) Pristojni organ izreka ukrepe zaradi kršitev hišnega reda s sklepom.

(2) Za prvo lažjo kršitev hišnega reda se izreče pisni opomin.

(3) Če prosilec ponovi lažjo kršitev hišnega reda, se mu izreče ukrep začasne prepovedi izdaje dovolilnice, in sicer za en teden od dneva izreka tega ukrepa.

(4) Za prvo težjo kršitev hišnega reda se izreče pisni opomin.

(5) Če prosilec ponovi katero koli težjo kršitev hišnega reda, se mu izreče ukrep začasne prepovedi izdaje dovolilnice, in sicer za en mesec od dneva izreka tega ukrepa.

(6) Po drugi ponovitvi katere koli težje kršitve iz tretjega odstavka 80. a člena tega zakona se izreče ukrep trajne prepovedi izdaje dovolilnice.

(7) Za vsako naslednjo ponovitev katere koli težje kršitve po že izrečenem ukrepu iz petega odstavka tega člena se izreče ukrep neizplačila žepnine za obdobje enega meseca.

(8) Ukrep povrnitve škode se izreče na podlagi dejansko povzročene škode.

(9) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena je mogoča pritožba v roku treh dni od vročitve. Pritožba se vloži pri vodji notranje organizacijske enote, pristojne za mednarodno zaščito.

(11) Pritožba zoper sklep iz prvega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.«

61. člen

Prvi odstavek 82. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Prosilec lahko pomaga v azilnem domu ali njegovi izpostavi pri delih povezanih z vzdrževanjem in nastanitvijo, lahko pa pomaga tudi pri vsakodnevnem sporazumevanju uradnih oseb z drugimi prosilci. Za ustrezno opravljeno delo prejme nagrado v skladu s sprejetim cenikom ministrstva.«

62. člen

83. člen se spremeni tako, da se glasi:

»83. člen

(razselitev izven azilnega doma)

(1) Pristojni organ lahko po vložitvi prošnje v primeru izjemnih osebnih okoliščin prosilca razseli v druge primerne institucije, če mu ne more zagotoviti nastanitve v azilnem domu ali njegovi izpostavi.

(2) Pristojni organ lahko odobri prosilcu razselitev na zasebni naslov, če so izpolnjeni pogoji:

- da je njegova istovetnost ugotovljena na podlagi drugega odstavka 43. člena tega zakona,
- da so mu na zasebnem naslovu zagotovljeni ustrezni pogoji za bivanje in
- da je bil z njim opravljen osebni razgovor.

(3) Ne glede na pogoja iz prve in tretje alineje prejšnjega odstavka lahko pristojni organ odobri razselitev na zasebni naslov prosilcu, pri katerem obstajajo utemeljeni zdravstveni razlogi ali drugi utemeljeni razlogi, ki jih ugotovi pristojni organ. Utemeljenost razlogov ugotavlja komisija, ki jo imenuje minister.

(4) Prosilcu, ki je v skladu s prvim odstavkom tega člena razseljen v druge primerne institucije in nima zagotovljene brezplačne osnovne oskrbe iz 79. člena tega zakona ter nima lastnih sredstev za preživljanje, se dodeli finančna pomoč v višini, določeni s predpisom iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona. Če višina stroškov oskrbe in nastanitve v drugi primerni instituciji presega višino finančne pomoči, ki je dodeljena prosilcu, razliko v stroških krije ministrstvo, v kolikor ni na podlagi drugega predpisa določen drug zavezanec za plačilo.

(5) Prosilcu, ki mu je odobrena razselitev na podlagi drugega odstavka tega člena in mu pristojni organ ne more zagotoviti nastanitve v azilnem domu ali njegovi izpostavi ter nima

lastnih sredstev za preživljanje, se dodeli finančna pomoč v višini, določeni s predpisom iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(6) Prosilcu, ki mu je odobrena razselitev na podlagi tretjega odstavka tega člena in nima zagotovljene brezplačne osnovne oskrbe iz 79. člena tega zakona ter nima lastnih sredstev za preživljanje, se dodeli finančna pomoč v višini, določeni s predpisom iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(7) Če prosilec samovoljno zapusti zasebni naslov, kjer je nastanjen, mora stanodajalec o tem nemudoma obvestiti pristojni organ.

(8) V primeru povečanega števila prosilcev lahko Vlada Republike Slovenije sprejme sklep, s katerim določi načine in pogoje nastanitve in oskrbe prosilcev.

(9) Pristojni organ lahko razveljavi odločitev, s katero je bila prosilcu odobrena razselitev na zasebni naslov na podlagi drugega in tretjega odstavka tega člena, če:

- je na podlagi drugih postopkov v Republiki Sloveniji ugotovljeno, da prosilec krši javni red Republike Slovenije, kar vključuje tudi delo in zaposlovanje na črno, ali
- pogoji bivanja na zasebnem naslovu zaradi spremenjenih okoliščin niso več ustrezni.«.

63. člen

V prvem odstavku 84. člena se v napovednem stavku besedi »zdravstveno varstvo« zamenjata z besedama »nujno zdravljenje«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Mladoletni prosilci so upravičeni do zdravstvenega varstva pod enakimi pogoji kakor državljani Republike Slovenije, kar vključuje tudi dostop do rehabilitacije ter psihološkega in drugega strokovnega svetovanja.«

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

64. člen

V 85. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Prosilec lahko opravlja delo, če je njegova istovetnost nesporno ugotovljena. Z delom lahko prične devet mesecev po vložitvi prošnje, če mu v tem času ni bila vročena odločitev pristojnega organa in te zamude ni mogoče pripisati prosilcu.«

V tretjem odstavku se beseda »podaljša« nadomesti z besedo »podaljšuje«.

65. člen

V drugem odstavku 86. člena se za besedo »omogoči« dodata vejica in besedilo »mladoletnemu prosilcu pa se ob sodelovanju z zakonitim zastopnikom iz 16. a člena tega zakona zagotovi«.

Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Prosilcem se omogoči dostop do visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja pod pogoji, ki veljajo za državljane Republike Slovenije.

(4) Breme dokazovanja izobrazbe, pridobljene v izvorni državi, nosi prosilec.«.

66. člen

V četrti alineji 88. člena se beseda »identiteta« nadomesti z besedo »istovetnost«.

67. člen

Naslov XI. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»PRAVICE OSEB S PRIZNANO MEDNARODNO ZAŠČITO«.

68. člen

V prvem odstavku 89. člena se v drugi alineji črta beseda »stalnega«.

69. člen

90. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Ministrstvo zagotovi osebi, ki ji je priznana mednarodna zaščita, v slovenskem in v njej razumljivem jeziku informacije, potrebne za njeno lažje vključevanje v okolje, predvsem s področja nastanitve, uveljavljanja denarnih pomoči, socialnega in zdravstvenega varstva, izobraževanja, zaposlovanja in brezplačne pravne pomoči.«

70. člen

91. člen se spremeni tako, da se glasi:

»91. člen

(prebivanje v Republiki Sloveniji)

(1) Osebi, ki ji je v Republiki Sloveniji priznan status begunca, odločba o priznanju statusa z dnem vročitve velja tudi kot dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.

(2) Osebi, ki ji je v Republiki Sloveniji priznana subsidiarna zaščita, odločba o priznanju ali podaljšanju statusa z dnem vročitve velja tudi kot dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji, dokler traja ta zaščita.

(3) Dovoljenje za prebivanje iz prvega in drugega odstavka tega člena ministrstvo izda v obliki, določeni z zakonom, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.«

71. člen

Prvi, drugi, tretji in četrti odstavek 92. člena se spremenijo tako, da se glasijo:

»(1) Oseba s priznano mednarodno zaščito je upravičena do nastanitve v integracijski hiši ali drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, vendar najdlje za eno leto od dneva pridobitve statusa.

(2) Pri združevanju družine po tem zakonu se postopek nastanitve družinskih članov začne z dnem prihoda družinskih članov v Republiko Slovenijo.

(3) Če oseba s priznano mednarodno zaščito, ki je uveljavljala pravico do združitve družine po tem zakonu, kasneje ponovno uveljavlja to pravico še za preostale družinske člane, so ti družinski člani upravičeni do nastanitve le do poteka pravice nastanitve družine iz prejšnjega odstavka.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko pristojni organ osebi s priznano mednarodno zaščito, pri kateri obstajajo utemeljeni zdravstveni ali drugi razlogi, ki jih ugotovi pristojni organ, podaljša obdobje nastanitve v integracijski hiši ali drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva najdlje za šest mesecev. Utemeljenost razlogov z možnostjo podaljšanja ugotavlja komisija iz tretjega odstavka 83. člena tega zakona, ki pripravlja predloge in mnenja v zvezi z nastanitvijo oseb s priznano mednarodno zaščito v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva. Pritožba zoper odločitev ministrstva na podlagi mnenja komisije ni mogoča.«.

72. člen

Za 92. členom se dodajo novi 92. a, 92. b, 92. c in 92. d člen, ki se glasijo:

»92. a člen

(bivanje v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva)

(1) Pravila bivanja v integracijski hiši in drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, namenjenih nastanitvi oseb s priznano mednarodno zaščito, določa hišni red, ki ga predpiše minister.

(2) Za lažje kršitve hišnega reda, ki se določijo v predpisu iz prejšnjega odstavka, se ne izrekajo ukrepi.

(3) Težje kršitve hišnega reda so:

1. izražanje kakršne koli oblike rasne, verske, nacionalne, spolne, politične ali druge nestrpnosti;
2. žaljiv ali nasilen odnos do sostanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev;
3. posedovanje ali uporaba orožja ali eksplozivnih snovi;
4. odtujevanje predmetov;
5. namerno uničevanje prostorov in opreme v integracijski hiši;
6. omogočanje bivanja drugim osebam;
7. vnašanje ali uživanje prepovedanih drog.

92. b člen

(ukrepi ob težjih kršitvah hišnega reda)

Za težje kršitve hišnega reda se izrečejo:

- pisni opomin,
- ukrep preselitve v druge nastanitvene zmogljivosti ministrstva,
- odpoved nastanitve v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva,
- povrnitev škode.

92. c člen

(postopek izrekanja ukrepov)

(1) Pristojni organ izreka ukrepe zaradi kršitev hišnega reda s sklepom.

(2) Za prvo težjo kršitev hišnega reda se izreče pisni opomin.

(3) Če oseba s priznano mednarodno zaščito ponovi katero koli težjo kršitev, se ji izreče ukrep preselitve v druge nastanitvene zmogljivosti ministrstva.

(4) Po drugi ponovitvi katere koli težje kršitve se izreče ukrep odpovedi nastanitve v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva.

(5) Ukrep povrnitve škode se izreče za težjo kršitev iz 5. točke drugega odstavka 92. a člena tega zakona na podlagi dejansko povzročene škode.

(6) Zoper sklepe iz prvega odstavka tega člena je mogoča pritožba v roku treh dni od vročitve. Pritožba se vloži pri vodji notranje organizacijske enote, pristojne za vključitev oseb s priznano mednarodno zaščito v novo okolje.

(7) Pritožba zoper sklep iz prvega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.

(8) O izrečenih ukrepih zaradi kršitev hišnega reda se vodi evidenca, ki se hrani za čas, ko je oseba nastanjena v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva.

92. d člen

(enkratna denarna pomoč)

(1) Oseba s priznano mednarodno zaščito je z dnem dokončne odločbe o priznanju statusa in z nastanitvijo v integracijski hiši ali na zasebnem naslovu upravičena do enkratne denarne pomoči, o kateri odloči pristojni organ po uradni dolžnosti z odločbo.

(2) Osnovna višina enkratne denarne pomoči je enaka višini minimalnega dohodka, določenega s sklepom o usklajenih višinah transferjev, ki so opredeljeni v nominalnih zneskih na podlagi Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/2006, 71/2008 in 73/2008).

(3) Višina enkratne denarne pomoči je odvisna od števila družinskih članov s priznano mednarodno zaščito in se določi v skladu z ustreznim odstotkom osnovnega zneska minimalnega dohodka, kakor je določeno v predpisu iz drugega odstavka 89. člena tega zakona.«

73. člen

93. člen se spremeni tako, da se glasi:

»93. člen

(denarno nadomestilo za nastanitev na zasebnem naslovu)

1) Oseba s priznano mednarodno zaščito, ki je nastanjena na zasebnem naslovu in nima lastnih sredstev za preživljanje ali ji preživljanje ni zagotovljeno kako drugače, je tri leta od dneva pridobitve statusa upravičena do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu.

(2) Osebi iz prejšnjega odstavka tega člena, ki je v prvem letu po pridobitvi statusa uveljavljala pravico do nastanitve v integracijski hiši ali drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, se obdobje upravičenosti do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu skrajša za čas bivanja v integracijski hiši ali drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva.

(3) Osebi iz prvega odstavka tega člena, ki ima status dijaka ali študenta in v Republiki Sloveniji nima zavezancev za preživljanje, se obdobje upravičenosti do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu iz prvega odstavka tega člena podaljša za čas rednega šolanja, vendar ne dlje kot do dopolnjenega 26 leta starosti.

(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena, ki je kot mladoletnik brez spremstva bivala v posebni, za mladoletnike primerni nastanitvi in je med tem postala polnoletna, je dve leti po preteku bivanja v tej nastanitvi upravičena do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu.

(5) Osebi iz prvega odstavka tega člena, ki je pridobila status na podlagi postopka združenja družine, se obdobje upravičenosti do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu šteje od dneva prihoda v Republiko Slovenijo.

(6) Sredstva za denarno nadomestilo za nastanitev na zasebnem naslovu zagotavlja ministrstvo.

(7) Postopek, višina, ter način dodelitve in izplačevanja denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu se določijo s predpisom iz drugega odstavka 89. člena tega zakona.«

74. člen

94. člen se spremeni tako, da se glasi:

»94. člen

(zdravstveno varstvo oseb s priznano mednarodno zaščito)

(1) Osebe, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, se obvezno zavarujejo iz tega naslova, če niso obvezno zdravstveno zavarovane na drugi podlagi.

(2) Otroci, ki imajo priznano mednarodno zaščito, so upravičeni do zdravstvenih storitev pod enakimi pogoji kot otroci, določeni s predpisi o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.«

75. člen

95. člen se spremeni tako, da se glasi:

»95. člen

(socialno varstvo oseb, ki jim je priznana mednarodna zaščita)

Osebe, ki jim je priznana mednarodna zaščita, so pri uveljavljanju pravic iz socialnega varstva izenačene z državljani Republike Slovenije. Sredstva za socialno varstvo oseb, ki jim je priznana mednarodna zaščita, zagotavlja ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.«

76. člen

96. člen se spremeni tako, da se glasi:

»96. člen

(mladoletnik brez spremstva s priznano mednarodno zaščito)

(1) Pri delu z mladoletnikom brez spremstva s priznano mednarodno zaščito je treba:

- upoštevati načelo največje otrokove koristi in
- mu po pridobitvi mednarodne zaščite nemudoma postaviti zakonitega zastopnika.

(2) Odločbo o postavitvi zakonitega zastopnika izda krajevno pristojni center za socialno delo. Zakoniti zastopnik je lahko sorodnik ali spremljevalec mladoletnika brez spremstva ali predstavnik organizacije, ki je specializirana za delo z otroki in mladostniki.

(3) Mladoletniku brez spremstva, ki mu je priznana mednarodna zaščita, se zagotovi bivanje pri odraslih sorodnikih, rejniški družini ali v posebni, za mladoletnike primerni nastanitvi.

(4) Mladoletnikom istih staršev, upoštevajoč zlasti njihovo stopnjo zrelosti in starost, se v skladu z možnostmi poskuša zagotoviti skupna oskrba in nastanitev.

(5) Uradne osebe, ki delajo z mladoletniki brez spremstva s priznano mednarodno zaščito, morajo biti ustrezno usposobljene.«

77. člen

Prvi odstavek 97. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Osebe s priznano mednarodno zaščito so na področjih predšolske vzgoje, osnovno šolskega, srednješolskega, visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja izenačene z državljani Republike Slovenije.«

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

78. člen

99. člen se spremeni tako, da se glasi:

»99. člen

(pomoč pri vključevanju v okolje)

(1) Osebi s priznano mednarodno zaščito se zagotovi pomoč pri vključevanju v okolje.

(2) V prvih treh letih od pridobitve statusa osebe s priznano mednarodno zaščito temelji pomoč pri vključevanju v okolje po osebnem integracijskem načrtu, ki se pripravi in izvaja na podlagi posameznikovih potreb, znanja, zmožnosti in sposobnosti.

(3) Ministrstvo v najkrajšem možnem času po priznanju statusa osebi s priznano mednarodno zaščito zagotovi udeležbo na tečaju slovenskega jezika ter tečaju spoznavanja slovenske zgodovine, kulture in ustavne ureditve Republike Slovenije.

79. člen

100. člen se spremeni tako, da se glasi:

»100. člen

(dolžnosti osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita)

(1) Oseba s priznano mednarodno zaščito mora spoštovati ustavno ureditev, zakone, predpise in druge splošne akte Republike Slovenije ter ukrepe državnih organov in organov samoupravnih lokalnih skupnosti.

(2) Oseba, ki ji je priznana mednarodna zaščita je dolžna organe, pristojne za pomoč pri vključevanju v okolje, obveščati o vseh spremembah, ki vplivajo na uveljavljanje njenih pravic in izvrševanje dolžnosti, zlasti pa o:

- pridobljeni denarni socialni pomoči, dohodkih in drugih prejemkih ter premoženju;
- opravljanju preizkusa znanja slovenskega jezika;
- uspešnosti šolanja na vseh stopnjah izobraževanja;
- zaposlitvi;
- spremembi naslova prebivališča;
- spremembi osebnega imena;
- spremembi zakonskega stanu;
- sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije.

(3) Oseba, ki ji je priznana mednarodna zaščita mora nova dejstva in okoliščine ali spremembe iz prejšnjega odstavka sporočiti v osmih dneh od dne, ko so nastale oziroma je zanje izvedela.«

80. člen

Za 100. členom se doda nov 100. a člen, ki se glasi:

»100. a člen

(pravice oseb, ki so v Republiko Slovenijo sprejete na podlagi letne kvote ali delitve bremen med državami članicami Evropske unije)

(1) Osebe, ki so v Republiko Slovenijo sprejete v skladu s postopki iz VIII. poglavja tega zakona, pristojni organ pred prihodom seznani z informacijami o Republiki Sloveniji ter o pravicah in dolžnostih oseb s priznano mednarodno zaščito.

(2) Osebam iz prejšnjega odstavka tega člena se z dnem prihoda v Republiko Slovenijo zagotovi uvajalno obdobje, ki traja tri mesece.

(3) Osebe iz prvega odstavka tega člena so z dnem prihoda v Republiko Slovenijo in med uvajalnim obdobjem upravičene do nastanitve v integracijski hiši ali drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva. Stroške nastanitve zagotavlja ministrstvo.

(4) Poleg pravic iz prvega odstavka 89. člena tega zakona so osebe iz prvega odstavka tega člena upravičene tudi do orientacijskega programa, ki se izvede v uvajalnem obdobju. Vsebina in trajanje tega programa se podrobneje določi s predpisom iz četrtega odstavka 70. člena tega zakona. Sredstva za pripravo in izvajanje orientacijskih programov zagotavlja ministrstvo.

(5) Osebam iz prvega odstavka tega člena se izvajanje pravic iz 92. in 99. člena tega zakona po preteku uvajalnega obdobja zagotavlja tako dolgo, kakor je določeno s tem zakonom.«

81. člen

101., 102. in 103. člen se črtajo.

82. člen

104. člen se spremeni tako, da se glasi:

»104. člen

(vrnitev v izvirno državo)

(1) Ministrstvo zagotavlja pomoč tistim osebam s priznano mednarodno zaščito, ki se želijo vrniti v izvirno državo.

(2) Osebe s priznano mednarodno zaščito, ki se odločijo za vrnitev v izvirno državo, ohranijo pravice in obveznosti, ki jih določa ta zakon, do dneva odhoda iz države.

(3) Če oseba s priznano mednarodno zaščito nima lastnih sredstev, stroške vrnitve v izvirno državo krije ministrstvo.«

83. člen

105. člen se spremeni tako, da se glasi:

»105. člen

(pogoji)

(1) Ministrstvo osebi s priznano subsidiarno zaščito 60 dni pred potekom tega statusa pošlje pisno obvestilo in obrazec, s katerim lahko uveljavlja podaljšanje subsidiarne zaščite v Republiki Sloveniji.

(2) S pisnim obvestilom iz prejšnjega odstavka mora biti oseba s priznano subsidiarno zaščito obveščena o pogojih za podaljšanje subsidiarne te zaščite in o posledicah, če podaljšanja ne uveljavlja.

(3) Obrazec iz prejšnjega odstavka se določi v predpisu iz drugega odstavka 89. člena tega zakona.

(4) Če oseba iz prvega odstavka tega člena želi subsidiarno zaščito podaljšati, mora pristojnemu organu 30 dni pred potekom tega statusa vrniti izpolnjen obrazec.

(5) Izpolnjen obrazec, ki ga prejme pristojni organ, velja kot prošnja za podaljšanje subsidiarne zaščite.

(6) Po prejemu obrazca pristojni organ izda sklep, s katerim se ugotovi, da je oseba iz prvega odstavka tega člena v postopku podaljšanja subsidiarne zaščite.«

84. člen

106. člen se spremeni tako, da se glasi:

»106. člen

(postopek)

(1) V postopku pristojni organ opravi osebni razgovor z osebo iz prejšnjega člena in preveri obstoj razlogov za podaljšanje subsidiarne zaščite, in sicer v okviru razlogov, podanih v prošnji za mednarodno zaščito, na podlagi katere ji je bila že priznana subsidiarna zaščita.

(2) Če obstajajo razlogi za podaljšanje, pristojni organ izda odločbo, s katero osebi iz prejšnjega odstavka podaljša subsidiarno zaščito za dve leti.

(3) Če oseba ne izpolnjuje pogojev za podaljšanje, pristojni organ izda odločbo, s katero zavrne prošnjo za podaljšanje subsidiarne zaščite.

(4) Osebi iz prejšnjega člena na podlagi sklepa iz šestega odstavka prejšnjega člena do pravnomočnosti odločbe, s katero se ugotavljajo pogoji za podaljšanje subsidiarne zaščite, pripadajo pravice iz 89. člena tega zakona.

(5) Zoper odločbo iz drugega ali tretjega odstavka tega člena se lahko vloži tožba v 15 dneh od vročitve. Upravno sodišče mora o tožbi odločiti v 30 dneh od prejema tožbe.

»S pisnim obvestilom iz prejšnjega odstavka mora biti oseba s priznano subsidiarno zaščito

čito obveščena o pogojih za podaljšanje te zaščite in o posledicah, če podaljšanja ne uveljavlja.«

85. člen

Prvi odstavek 112. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Izkaznica prosilca je dokument, ki potrjuje njegov status prosilca in hkrati dovoljenje, da oseba ostane v Republiki Sloveniji do izvršljivosti odločitve v postopku mednarodne zaščite.«

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Način izdaje, obliko in vsebino izkaznice prosilca določi minister v predpisu iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.«

86. člen

Za 112. členom se dodata nova člena 112. a in 112. b člen, ki se glasita:

»112. a člen

(način izdaje, vsebina, razveljavitev in oblika dovoljenja za prebivanje)

(1) Dovoljenje za prebivanje, izdano kot samostojna listina je javna listina, ki izkazuje istovetnost osebe s priznano mednarodno zaščito in potrjuje priznan status mednarodne zaščite.

(2) Beguncu se izda dovoljenje za prebivanje kot samostojna listina z veljavnostjo deset let.

(3) Osebi, ki ji je priznana subsidiarna zaščita, se izda dovoljenje za prebivanje z veljavnostjo za čas, za katerega ji je priznana ta zaščita.

(4) Na podlagi sklepa iz šestega odstavka 105. člena tega zakona se osebi iz prvega odstavka 105. člena tega zakona izda dovoljenje za prebivanje kot samostojna listina z veljavnostjo šestih mesecev z možnostjo podaljšanja dovoljenja.

(5) Dovoljenje za prebivanje mora poleg fotografije osebe s priznano mednarodno zaščito vsebovati:

- priimek in ime osebe,
- državljanstvo,
- datumu rojstva in spol,
- rok veljavnosti,
- podobo obraza in dva prstna odtisa osebe s priznano mednarodno zaščito, obdelane in shranjene kot biometrične podatke,
- vrsto dovoljenja za prebivanje,
- obliko mednarodne zaščite,
- datum in kraj izdaje.

(6) Dovoljenje za prebivanje, ki je izdano imetniku, mlajšemu od šestih let, ali imetniku, ki iz zdravstvenih razlogov ne more dati nobenega prstnega odtisa, ne vsebuje prstnih

odtisov. Dovoljenje za prebivanje, izdano imetniku, ki iz zdravstvenih razlogov lahko da samo en prstni odtis, vsebuje en prstni odtis.

(7) Imetnikom dovoljenja za prebivanje iz prejšnjega odstavka tega člena se lahko izda dovoljenje za prebivanje v obliki samostojne listine z veljavnostjo, krajšo od 10 let.

(8) Če status preneha, mora imetnik v osmih dneh po prenehanju ministrstvu vrniti dovoljenje za prebivanje, izdano kot samostojno listino. Če tega ne stori, mu policija ob preverjanju zakonitosti prebivanja v državi ali vstopa v državo ali ob preverjanju istovetnosti dovoljenje odvzame in ga pošlje ministrstvu.

(9) Oseba s priznano mednarodno zaščito je oproščena plačila upravne takse in stroškov tiskovine.

(10) Vsebina, oblika, način izdaje dovoljenja za prebivanje, način zajemanja prstnih odtisov ter način in označitev razveljavitve ali prenehanja dovoljenja za prebivanje so določeni v predpisu, sprejetim na podlagi zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

112. b člen

(pogrešitev dovoljenja)

(1) Pogrešitev, izgubo ali tatvino (v nadaljnjem besedilu: pogrešitev) dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji mora imetnik takoj, če to ni mogoče, pa najpozneje v osmih dneh, naznaniti ministrstvu.

(2) Pogrešitev dovoljenja za prebivanje v tujini mora imetnik takoj, če to ni mogoče pa najpozneje v osmih dneh, naznaniti najbližjemu diplomatskemu predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini, da o pogrešitvi obvesti ministrstvo, ki je dovoljenje izdalo.

(3) V naznanitvi pogrešitve dovoljenja za prebivanje mora imetnik navesti tudi točne podatke o okoliščinah te pogrešitve.

(4) Ministrstvo osebi s priznano mednarodno zaščito izda novo listino.«

87. člen

113. in 114. člen se črtata.

88. člen

115. člen se spremeni tako, da se glasi:

»115. člen

(potni list za begunca)

(1) Postopki izdaje, vročitve in naznanitve pogrešitve potnega lista za begunca se izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja potne listine za državljane Republike Slovenije, razen če ta zakon ne določa drugače.

(2) Pristojni organ za izvajanje postopkov izdaje, vročitve in naznanitve pogrešitve potnega lista za begunca je ministrstvo.

(3) Potni list za begunca se izda z veljavnostjo desetih let. Za potne liste izdane z veljavnostjo krajšo od desetih let, se smiselno uporabljajo določbe zakona iz prvega odstavka tega člena.

(4) Begunec mora potni list po prenehanju ali odvzemu statusa begunca v osmih dneh izročiti ministrstvu.

(5) Begunec, ki nima lastnih sredstev za preživljanje ali mu preživljanje ni zagotovljeno kako drugače, je v postopku izdaje potnega lista oproščen plačila upravne takse.

(6) Minister predpiše ceno obrazca listine ter vsebino, obliko in način izdaje potnega lista za begunca. S predpisom o obrazcu potnega lista za begunca se določi tudi način zajemanja prstnih odtisov.«

89. člen

116. člen se spremeni tako, da se glasi:

»116. člen

(potni list za osebo s subsidiarno zaščito)

(1) Oseba s subsidiarno zaščito uporablja svoj nacionalni potni list.

(2) Če oseba iz prejšnjega odstavka nima svojega nacionalnega potnega lista, ji pristojni organ za čas subsidiarne zaščite izda potni list za tujca, razen če obstajajo razlogi za zavrnitev izdaje v skladu z zakonom, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

(3) Pristojni organ za izvajanje postopkov izdaje, vročitve in naznanitve pogrešitve potnega lista za osebo s subsidiarno zaščito je ministrstvo.«

90. člen

117. člen se črta.

91. člen

118. člen se spremeni tako, da se glasi:

»118. člen

(vrste evidenc)

Zaradi zagotovitve podatkov, potrebnih za opravljanje nalog, določenih s tem zakonom, se upravljajo in vzdržujejo evidence o:

1. vloženih prošnjah;
2. mladoletnih prosilcih brez spremstva staršev;
3. prosilcih, nastanjenih v azilnem domu ali njegovih izpostavah;
4. vlogah in rešitvah komisije iz tretjega odstavka 83. člena tega zakona;
5. prosilcih, ki so razseljeni;
6. izrečenih ukrepov glede kršitev hišnega reda;
7. dostopanju prosilcev do svetovalcev za begunce
8. osebah, ki so pridobile status begunca;
9. osebah, ki so pridobile status begunca na podlagi kvote;
10. osebah, ki jim je bila priznana subsidiarna zaščita;
11. osebah, katerih prošnja je bila zavrnjena v pospešenem postopku;
12. osebah, katerih prošnja je bila zavrnjena v rednem postopku;
13. osebah, katerih prošnja je bila zavržena na podlagi 60. člena tega zakona;
14. osebah, katerih prošnja je bila zavržena na podlagi 62. člena tega zakona;
15. osebah, katerih prošnja je bila zavržena na podlagi 67. člena tega zakona;
16. osebah, katerih prošnja je bila zavržena iz drugih razlogov;
17. izdanih sklepov na podlagi 59. člena tega zakona;
18. osebah, glede katerih je bil postopek ustavljen;
19. ponovnih prošnjah;
20. zahtevkih za uvedbo ponovnega postopka;
21. zavrženih zahtevkih za uvedbo ponovnega postopka;
22. prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
23. zavrnjenih prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
24. umaknjenih prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
25. zavrženih prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
26. podaljšani subsidiarni zaščiti;
27. prenehanju statusa begunca;
28. odvzemu statusa begunca;

- 29. odvzemu subsidiarne zaščite;
- 30. prošnjah za združevanje družine;
- 31. zavrnjenih prošnjah za združevanje družine;
- 32. dovolitvi združevanja družine;
- 33. izdanih izkaznicah prosilca;
- 34. izdanih izkaznicah begunca;
- 35. izdanih potnih listih za begunce;
- 36. izdanih izkaznicah o subsidiarni zaščiti;
- 37. izdanih dovoljenjih za prebivanje.«

92. člen

Drugi odstavek 119. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vlagatelj namere je dolžan v prošnji dati pristojnemu organu naslednje podatke:

- 1. osebno ime;
- 2. druga imena ali vzdevke;
- 3. rojstni datum (dan, mesec, leto);
- 4. spol;
- 5. kraj rojstva (država, mesto, kraj);
- 6. državljanstvo;
- 7. zakonski stan;
- 8. naslov zadnjega prebivališča (država, mesto, kraj);
- 9. narodnost;
- 10. etnično ali plemensko skupino;
- 11. vero;
- 12. jezik;
- 13. datum odhoda iz izvirne države (dan, mesec, leto);
- 14. države, v katerih je bival po tem, ko je zapustil izvirno državo;

15. datum vstopa v Republiko Slovenijo (dan, mesec, leto);
16. kraj vstopa;
17. način vstopa;
18. dokumente za ugotavljanje istovetnosti (vrsta dokumenta, številka, datum in kraj izdaje);
19. izobrazbo in poklic;
20. vojaški rok;
21. pripadnost politični stranki ali organizaciji;
22. predhodne prošnje v Republiki Sloveniji;
23. prošnje v drugih državah;
24. podatke o predkaznovanosti;
25. posebne potrebe ali problemi;
26. družinske podatke za otroke brez spremstva;
27. ožje družinske člane, ki spremljajo prosilca;
28. druge sorodnike, ki spremljajo prosilca;
29. druge sorodnike, ki že prebivajo v Republiki Sloveniji;
30. bližje člane družine, ki živijo v izvorni državi;
31. člane družine, ki živijo izven izvirne države;
32. izjavo prosilca.«

93. člen

120. člen se spremeni tako, da se glasi:

»120. člen

(podatki o osebah z mednarodno zaščito)

Ministrstvo za namene izvrševanja tega zakona zbira in obdeluje naslednje podatke o osebah z mednarodno zaščito:

1. osebno ime;
2. osebno ime, državljanstvo, datum in kraj rojstva zakonitega zastopnika;
3. osebno ime, državljanstvo, datum in kraj rojstva skrbnika;

4. datum in kraj rojstva;
5. dekliški priimek;
6. spol;
7. zakonska zveza, zunajzakonska skupnost ali druga oblika partnerske zveze, urejene z zakonom;
8. državljanstvo;
9. narodnost, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša;
10. veroizpoved, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša;
11. naslov stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji;
12. naslov začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji;
13. izobrazba in poklic;
14. številko, datum izdaje in vrsto osebnega dokumenta;
15. številko in datum izdaje potnega lista za begunca oziroma osebo s subsidiarno zaščito;
16. osebna imena in naslove stalnega ali začasnega prebivališča družinskih članov v Republiki Sloveniji;
17. podatke o zdravstvenem stanju, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša;
18. podatke o šolanju, izobraževanju in pridobljeni izobrazbi v Republiki Sloveniji;
19. podatke o zaposlitvi, dohodkih in drugih prejemkih ter premoženju;
20. EMŠO,
21. podatke o obiskovanju tečaja slovenskega jezika,
22. podatke o obiskovanju tečaja spoznavanja kulture, zgodovine in ustavne ureditve Republike Slovenije,
23. podatke o vključitvi v sistem socialnega varstva,
24. podatke o opravljanju preizkusa znanja iz slovenskega jezika,
25. podatke o vključitvi v sistem zdravstvenega zavarovanja.«

94. člen

121. člen se črta.

95. člen

122. člen se spremeni tako, da se glasi:

»122. člen

(zbiranje podatkov)

Ministrstvo zbira podatke iz 119. in 120. člena tega zakona neposredno od prosilcev, oseb s priznano mednarodno zaščito, od drugih oseb ali iz že obstoječih osebnih ali drugih zbirk podatkov.«

96. člen

Za 123. členom se doda nov 123. a člen, ki se glasi:

»123. a člen

(podatki za izdajo dovoljenja za prebivanje)

(1) V postopku izdaje dovoljenja za prebivanje osebi, ki ji je priznana mednarodna zaščita, se uporabijo podatki iz 1., 3., 4., 6. in 8. točke 120. člena tega zakona.

(2) Oseba s priznano mednarodno zaščito mora v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje priložiti fotografijo predpisane velikosti v fizični ali digitalni obliki, ki kaže njeno pravo podobo in dati dva prstna odtisa za digitalni zajem. Oseba, mlajša od šestih let, in oseba, ki iz zdravstvenih razlogov ne more dati nobenega prstnega odtisa, ne da prstnih odtisov. Oseba, ki iz zdravstvenih razlogov lahko da samo en prstni odtis, da en prstni odtis.

(3) V evidenci iz 37. točke 118. člena tega zakona vodi ministrstvo podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena ter podatke o podobi obraza in prstnih odtisih ter roki in prstu prstnega odtisa imetnika dovoljenja za prebivanje v digitalni obliki. V evidenci o dovoljenjih za prebivanje vodi pristojni organ tudi podatke o veljavnosti in serijski številki dovoljenja, o prenehanju dovoljenja in o ukradenih ali pogrešanih dovoljenjih.

(4) Prstna odtisa oziroma prstni odtis se hranita oziroma hrani do vročitve dovoljenja za prebivanje.

(5) Zaradi zagotovitve varnosti pravnega prometa in odkrivanja ukradenih ali pogrešanih dovoljenjih za prebivanje se o ukradenih in pogrešanih dovoljenjih za prebivanje podatki o pristojnem organu, ki je izdal dovoljenje, datumu izdaje, veljavnosti in serijski številki dovoljenja ter datumu prijave pogrešitve dovoljenja javno objavijo na enotnem državnem portalu e-uprave.«

97. člen

124. in 125. člen se črtata.

98. člen

126. člen se spremeni tako, da se glasi:

»126. člen

(podatki za izdajo potnega lista za begunca)

(1) Za izdajo potnega lista za begunca se uporabijo podatki iz 1., 3., 4., 6., 8., 11. in 20. točke 120. člena tega zakona.

(2) Begunec mora k vlogi za izdajo potnega lista za begunca priložiti fotografijo predpisane velikosti v fizični ali digitalni obliki, ki kažeta njegovo pravo podobo in dati dva prstna odtisa za njun digitalni zajem. Begunec, mlajši od dvanajstih let, in begunec, ki iz zdravstvenih razlogov ne more dati nobenega prstnega odtisa, ne da prstnih odtisov. Begunec, ki iz zdravstvenih razlogov lahko da samo en prstni odtis, da en prstni odtis.

(3) V evidenci potnih listov za begunca vodi ministrstvo podatke o:

- številki in datumu izdaje odločbe oziroma vrsti potnega lista,
- registrski in serijski številki potnega lista,
- veljavnosti in datumu izdaje potnega lista,
- fotografijo imetnika v digitalni obliki,
- prstna odtisa oziroma prstni odtis in podatek o roki in prstu prstnega odtisa,
- podatke o ukradenih in pogrešanih potnih listih.

(4) Prstna odtisa oziroma prstni odtis se hranita oziroma hrani do vročitve potnega lista.

(5) Potni list za begunca vsebuje tudi pomnilniški medij, na katerem so podoba obraza in prstna odtisa imetnika obdelani in shranjeni kot biometrični podatek.«

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

99. člen

Postopki, začeti po Zakonu o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 111/07, 111/08 – odl. US in 58/09), se nadaljujejo in končajo po določbah tega zakona.

Če se osebi, ki ji je bil priznan azil iz humanitarnih razlogov na podlagi Zakona o azilu (Uradni list RS, št. 134/03 – uradno prečiščeno besedilo) oziroma ji je bila priznana subsidiarna zaščita na podlagi Zakona o azilu (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 134/06 – odl. US), ugotovi prošnja za združevanje družine iz 17. člena tega zakona, družinski člani te osebe pridobijo pravico do stalnega prebivanja v Republiki Sloveniji.

100. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, uskladi Pravilnik o pravicah prosilcev za mednarodno zaščito (Uradni list RS, št. 67/08), Pravilnik o obliki, vsebini in načinu sprejema prošnje za mednarodno zaščito (Uradni list RS, št. 68/08), Hišni red azilnega doma in Hišni red nastanitvenih zmogljivosti ministrstva, namenjenih nastanitvi oseb s priznano mednarodno zaščito z določbami zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

101. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, izda predpis iz osmega odstavka 112. a člena

zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

Do uveljavitve predpisa iz prejšnjega odstavka se uporabljata izkaznica za begunca in izkaznica osebe s subsidiarno zaščito, izdani v skladu z določbami Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 111/07, 111/08 – odl. US in 58/09).

102. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, izda predpis iz šestega odstavka 115. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

Do uveljavitve predpisa iz prejšnjega odstavka se uporablja potni list za begunca, izdan v skladu z določbami Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 111/07, 111/08 – odl. US in 58/09).

103. člen

Minister, v soglasju z ministrom pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, izda predpis iz petega odstavka 16. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

Do vzpostavitve seznama iz četrtega odstavka 16. a tega člena zakona centri za socialno delo imenujejo zakonite zastopnike na podlagi določb Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 111/07, 111/08 – odl. US in 58/09).

104. člen

Minister, pristojen za pravosodje, izda predpis iz osmega odstavka 13. člena zakona v enem letu od uveljavitve zakona.

105. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, izda predpis iz tretjega odstavka 13. b člena zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

106. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, v roku enega leta od uveljavitve zakona prevzame od ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, vso dokumentacijo v zvezi z imenovanji in razrešitvami svetovalcev za begunce ter začne izvajati pristojnosti iz 13. člena tega zakona.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, mora javni razpis za svetovalce za begunce pod pogoji ki jih določa ta zakon, objaviti najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

107. člen

Svetovalcem za begunce, imenovanim na podlagi določb Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 111/07, 111/08 – odl. US in 58/09), funkcija ne preneha, če izpolnjujejo pogoje imenovanja za svetovalca za begunce na podlagi določb zakona.

108. člen

Vlada Republike Slovenije uskladi Uredbo o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic osebam z mednarodno zaščito (Uradni list RS, št. 67/08) z določbami zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

109. člen

Vlada Republike Slovenije izda predpis iz četrtega odstavka 70. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

110. člen

Listine, izdane osebam s priznano mednarodno zaščito na podlagi 113., 114., 124. in 125. člena Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 111/07, 111/08 – odl. US RS in 58/09), ostanejo v veljavi do začetka izdaje dovoljenja za prebivanje kot samostojne listine, razen izkaznice za begunca, ki se lahko uporablja še eno leto od začetka izdajanja dovoljenja za prebivanje kot samostojne listine, v tem roku pa mora ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, beguncu po uradni dolžnosti zamenjati izkaznico za samostojno listino.

111. člen

Pristojnost izdaje listin iz 116. člena zakona se iz upravnih enot prenese na ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v roku enega leta od uveljavitve tega zakona.

112. člen

Evidenci iz dvaintridesete in štiriintridesete alineje 118. člena zakona se hranita še pet let po prenehanju veljavnosti listin, nato pa se uničita.

113. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

V uvodni določbi se zaradi načina določitve izvajanja v Republiki Sloveniji dodajajo uredbe 2008/767/ES, 2004/2252/ES, 1030/2002/ES in 380/2008/ES, ki so sicer neposredno uporabljive. Redakcijsko se popravlja besedilo prve alineeje 1. člena.

K 2. členu

V drugem odstavku 2. člena gre za dopolnitev besedila zaradi jasnejše opredelitve prebivališča, s poudarkom na običajnem prebivališču osebe brez državljanstva, ki se zaradi utemeljenega strahu ne more ali noče vrniti v državo, v kateri je to zadnje prebivališče imela. Obrazložitev običajnega prebivališča je vsebovana v obrazložitvi k 4. členu.

K 3. členu

V prvem odstavku gre za redakcijski popravek, v katerem se beseda »alineja« spremeni v besedo »točka«.

Prav tako gre za redakcijski popravek v drugem odstavku, kjer se spremeni opredelitev prebivališča, in sicer iz stalnega v običajno prebivališče. Obrazložitev je zapisana v 4. členu.

Redakcijsko se tam, kjer je potrebno, termin »begunec« nadomešča s terminom »oseba s priznano mednarodno zaščito«.

K 4. členu

Zaradi boljše preglednosti 3. člena se alineeje spremenijo v točke.

V tretji alinei se opredelitev pristojnega organa spremeni tako, da je iz razvidna njegova pristojnost za vodenje postopkov na prvi stopnji.

Dodata se dve novi točki, v katerih se opredeli, da ministrstvo pomeni Ministrstvo za notranje zadeve, minister pa ministrico oziroma ministra za notranje zadeve.

Besedilo šeste alineeje se spreminja zaradi večje preglednosti oziroma razlikovanja med tujcem, kakor je opredeljen v zakonu, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, in tujcem, ki želi v Republiki Sloveniji vložiti prošnjo za mednarodno zaščito. Takšna oseba je še vedno tujec, in ne prosilec za mednarodno zaščito, saj njegova prošnja za mednarodno zaščito še ni bila formalno sprejeta, je pa pred pristojnimi organi Republike Slovenije izrazil željo – namero, da želi v Republiki Sloveniji vložiti prošnjo za mednarodno zaščito, torej želi po vložitvi formalno popolne prošnje postati prosilec za mednarodno zaščito.

Dvanajsta alinea 3. člena se spreminja redakcijsko.

V trinajsti alinei 3. člena se redakcijsko popravljajo in usklajujejo pojmi, uporabljeni v celotnem besedilu zakona.

Doda se tudi nova 16. točka, ki opredeljuje običajno prebivališče. Običajno prebivališče je lahko opredeljeno kot stalno ali začasno, pomembno je le, da je oseba tam prebivala daljši čas, torej vsaj eno leto. Prebivanje pomeni, da oseba tam prenočuje in da ima tam

shranjenih večino svojih osebnih stvari.

Šestnajsta alineja 3. člena se črta zaradi prenosa tega besedila v novi 16. b člen, ki natančneje določa družinske člane.

K 5. členu

Prvi odstavek 4. člena določa, kdaj status begunca preneha. Navedeni člen se dopolnjuje še z dvema razlogoma, in sicer z možnostjo, da se begunec sam odreče oziroma odpove statusu, iz kakršnega razloga že, in pa s begunčevo smrtjo.

Prav tako se s tema dvema možnostma - odpoved in smrt - dopolnjuje drugi odstavek 4. člena, ki določa, kdaj preneha tudi subsidiarna zaščita.

K 6. členu

Spreminja se četrta alineja prvega odstavka 5. člena. Dosedanja ureditev je določala, da je izključitveni razlog podan, če obstaja utemeljen sum, da je oseba storila hudo kaznivo dejanje nopolitične narave zunaj Republike Slovenije, preden ga je ta sprejela kot begunca. Ker se status begunca pridobi šele z ugoditvijo prošnje za mednarodno zaščito, do takrat pa ima oseba status prosilca za mednarodno zaščito, predlog s spremembo popravlja dosedanja nedoslednost.

K 7. členu

V 8. členu so navedena temeljna postopkovna jamstva. Zaradi uskladitve besedila prve alineje z ostalim besedilom zakona se je azilni postopek zamenjal s postopkom mednarodne zaščite. V četrti alineji pa je bilo določeno, da mora prosilec prejeti pisno odločitev pristojnega organa v roku, ki ga določa ta zakon. Ker Zakon o mednarodni zaščiti v prvem odstavku 31. člena (rok za odločitev) določa, da mora pristojni organ prve stopnje v postopku odločiti v najkrajšem možnem času, je bilo treba tudi v četrti alineji 8. člena besedilo popraviti oziroma uskladiti z dikcijo iz 31. člena.

K 8. členu

Gre za redakcijski popravek in uskladitev s spremembo šeste alineje 3. člena.

K 9. členu

Dosedanji drugi odstavek 10. člena določa, da je prosilcu zagotovljena pomoč tolmača pri sprejemu prošnje, pri osebni razgovoru in v drugih utemeljenih razlogih po odločitvi pristojnega organa, ko bi bilo to potrebno za prosilčevo razumevanje postopka. Ker navedeni odstavek pomoč tolmača veže izključno na potrebe postopka za priznanje mednarodne zaščite, ne omogoča pa, da se ta pomoč tolmača zagotavlja tudi v drugih utemeljenih primerih, npr. pri uresničevanju pravic prosilcem za mednarodno zaščito, se besedilo spreminja tako, da lahko pristojni organ odloči, da se jim pomoč tolmača zagotovi tudi v drugih utemeljenih primerih, ne glede na to, ali so ti vezani na vprašanja, pomembna za postopke za priznanje mednarodne zaščite.

K 10. členu

Iz obstoječega 11. člena se črtajo določeni pogoji za izbiro tolmačev v postopkih za priznanje mednarodne zaščite, saj je upoštevajoč zakonodajo o javnem naročanju ni mogoče učinkovito izvajati. Potreba po tolmačih v teh postopkih je namreč vezana na

posebne jezike, pri čemer se pogoji glede na ponudbo in možnosti trga ne morejo izpolnjevati tako, da bi bilo mogoče zadostiti potrebam po vseh jezikih. S predlagano spremembo je dana možnost prožnejše izbire tolmačev v postopkih za priznanje mednarodne zaščite.

K 11. členu

Sprememba je redakcijska.

K 12. členu

V skladu z načelom delovanja v najboljšo korist otroka, se za mladoletnike brez spremstva uvaja pravna pomoč in podpora svetovalcev za begunce že v postopku na prvi stopnji. Poleg tega pa se s predlogom pristojnost za imenovanje svetovalcev za begunce, zato da se prepreči konflikt interesov, prenaša na Ministrstvo za pravosodje. Za imenovanje svetovalcev se uvaja pogoj, da so ob prijavi mlajši od 70 let, za svetovalce za begunce, ki nimajo izkušenj iz mednarodne zaščite, pa se uveljavlja še obveznost usposabljanja. Obstoječemu pogoju opravljenega pravnškega državnega izpita pa predlog zakona dodaja tudi možnost, da se za svetovalca za begunce imenuje tudi oseba, ki ima končano pravno fakulteto oziroma enako raven in smer izobraževanja v tujini v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja in ima ta oseba opravljeno tudi preverjanje znanja iz splošnega upravnega postopka, upravnega spora, prava človekovih pravic ter prava mednarodne zaščite. To preverjanje znanja bo, kot enega od formalnih pogojev za imenovanje svetovalcev za begunce, izvajal Center za izobraževanje v pravosodju. Predlog določa, da odvetnikom ni treba dokazovati pogojev, ki jih za imenovanje za svetovalca za begunce določa ta zakon, saj so to pogoji za vpis v register odvetnikov. Predlog dodatno podrobneje opredeljuje, kdaj kandidat za svetovalca za begunce ni vreden zaupanja, ter razrešitev svetovalcev za begunce. Predlog predvideva še sprejetje podzakonskega akta, ki bo predpisal obseg usposabljanja kandidatov za svetovalce za begunce.

K 13. členu

Predlog uvaja dva nova člena, in sicer 13. a in 13. b člen.

13. a člen ureja imenik svetovalcev za begunce, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje. Imenik svetovalcev za begunce se uvaja zaradi zagotavljanja pravne varnosti, delovanja sodstva in drugih državnih organov ter za informiranje prosilcev in je v delu, kjer je navedeno ime svetovalca za begunce, njegov znanstveni in strokovni naziv in kontaktna telefonska števila javno dostopen na spletni strani ministrstva, pristojnega za pravosodje. 13. a člen nadalje podrobneje določa vodenje in odločanje v postopkih v zvezi s svetovalci za begunce.

13. b člen pa opredeljuje nagrado za pravno pomoč in pravico do povračila stroškov, ki jo prejmejo svetovalci za begunce za opravljeno pravno pomoč v postopkih pred Upravnim in Vrhovnim sodiščem ter v primeru mladoletnikov brez spremstva tudi na prvi stopnji. Predlog predvideva še sprejetje podzakonskega akta, ki bo določil način dostopanja ter merila za nagrado in povračilo stroškov svetovalcem za begunce.

K 14. členu

Sprememba je redakcijska zaradi spremembe 3. člena zakona.

K 15. členu

Obstoječa določba predvideva posebno nego in skrb za ranljive osebe s posebnimi potrebami. V zakonu zato besede »skrb« ne gre nujno razumeti v socialnem smislu (kot skrbstvo), ampak se lahko razume tudi ožje, kot dejanje za zadovoljitev zlasti telesnih potreb. Zato je smiselno dodati pojem »obravnavo«, ki pa vsekakor napeljuje na neko strokovno obravnavo (npr. psihiatrično).

K 16. členu

Predlog predvideva spremembo prvega odstavka 16. člena zgolj zaradi redakcijskih popravkov.

Predlog v spremembi drugega odstavka 16. člena podrobneje določa usposabljanje uradnih oseb pri vodenju postopka, v katerem so udeleženi mladoletniki brez spremstva.

Dosedanji tretji odstavek, ki je določal, kdo je upravičen imenovati zakonitega zastopnika mladoletniku brez spremstva, je črtan, ker je to urejeno v novem 16. a členu.

V predlogu so razširjene dolžnosti zakonitega zastopnika, saj se mu poleg zastopanja v postopku za mednarodno zaščito določajo tudi dolžnosti na področjih varovanja zdravja, izobraževanja ter, varovanja premoženjskih pravic in koristi. Glede na navedeno se predvideva tudi izdaja podzakonskega akta, ki bi ga predpisal minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, in ki bi podrobneje določal način izvajanja pooblastila zakonitega zastopnika, zagotavljanja ustrezne nastanitve, oskrbe in obravnave mladoletnika brez spremstva zunaj azilnega doma ali njegove izpostave, način vodenja seznama zakonitih zastopnikov, ki ga predvideva predlog 16. a člena ter način medsebojnega sodelovanja zakonitega zastopnika, ministrstva in krajevno pristojnega centra za socialno delo pri skrbi za osebnost, pravice in koristi mladoletnika brez spremstva.

Predlog predvideva še obvezno ustno pojasnilo glede vsebine brošure o pravicah in dolžnosti prosilcev, in sicer pred sprejemom prošnje mladoletnega prosilca brez spremstva.

V predlog je vključen tudi nov osmi odstavek, ki pristojni organ zavezuje, da v sodelovanju z zakonitim zastopnikom zagotovi ustrezno nastanitev in oskrbo mladoletniku brez spremstva.

K 17. členu

Predlog uvaja nov 16. a člen, ki določa, da se za zakonito zastopništvo smiselno uporabljajo določbe o skrbništvu zakona, ki ureja področje zakonske zveze in družinskih razmerij. Kot dodaten pogoj pa določa, da je za zakonitega zastopnika lahko imenovan zgolj tisti, ki se je udeležil usposabljanja in je uvrščen na seznam zakonitih zastopnikov, ki ga vodi Skupnost centrov za socialno delo. Opredeljene so osnovne vsebine usposabljanja, za njegovo podrobnejšo vsebino, način izvedbe in trajanje pa se predvideva izdaja podzakonskega predpisa.

Pri imenovanju zakonitega zastopnika ni sprememb glede organa, ki izda odločbo o tem imenovanju, saj zanj ostajajo pristojni centri za socialno delo. Podrobneje je opredeljena le krajevna pristojnost centra za socialno delo.

Dodatno je vključena tudi obveznost zakonitega zastopnika o poročati svojem delu centru za socialno delo, ki mora na podlagi tega poročila ukreniti vse potrebno, da se zavarujejo

koristi mladoletnika brez spremstva.

Dodatno se uvajata tudi povrnitev stroškov in nagrada za delo zakonitega zastopnika.

Glede na to, da se javna pooblastila v skladu s 121. členom Ustave RS lahko podeljujejo samo z zakonom in ne s podzakonskimi predpisi je bilo zaradi jasnosti predloga zakona ob upoštevanju mnenja Službe Vlade za zakonodajo treba tretji odstavek dopolniti z navedbo izvajalca usposabljanja kandidatov za zakonite zastopnike. Tako je javno pooblastilo za izvajanje usposabljanja z zakonom dodeljeno Skupnosti Centrov za socialno delo, ki ima za to nalogo strokovno znanje in na področju usposabljanja že določene izkušnje. Podzakonski predpis glede načina izvedbe in trajanje usposabljanja pa bo predpisal minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve. Sredstva v ta namen krije ministrstvo za notranje zadeve. V določbi je naknadno določen tudi organ, ki je pristojno za izvajanje nadzora nad izvajanjem javnega pooblastila usposabljanja, saj predlog zakona doslej tega določila ni vseboval.

Kot *lex specialis* v primerjavi z zakonom, ki ureja področje zakonske zveze in družinskih razmerij, pa predlog predvideva še en razlog za prenehanje zakonitega zastopništva, in sicer da zakonito zastopništvo preneha tudi s pravnomočnostjo odločitve pristojnega organa v postopku mednarodne zaščite.

Uveden je nov 16. b člen, ki določa družinske člane. Vanj so prenesene tudi določbe črtane šestnajste alineje 3. člena. Družinski člani so državljani tretje države ali osebe brez državljanstva in so člani družine, ki je obstajala že v izvorni državi. Za družinske člane se štejejo zakonec ali zunajzakonski partner, mladoletni neporočeni in nepreskrbljeni otroci, posvojeni otroci, mladoletni neporočeni otroci osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita, če ima ta oseba nad njimi skrbništvo, oziroma neporočeni otroci pod skrbništvom zakonca ali zunajzakonskega partnerja osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita, in starši mladoletnika brez spremstva. Določba je dopolnjena še z dvema kategorijama oseb, in sicer s polnoletnimi neporočenimi otroki osebe s priznano mednarodno zaščito, ki zaradi telesne ali duševne prizadetosti niso sposobni, da sami skrbijo zase, za svoje koristi in pravice, ter s polnoletnimi, neporočenimi otroki zakonca ali zunajzakonskega partnerja osebe s priznano mednarodno zaščito, ki zaradi telesne ali duševne prizadetosti niso sposobni, da sami skrbijo zase, za svoje koristi in pravice.

Med družinske člane pa se uvrščajo tudi novorojeni otroci osebe, ki ji je priznana mednarodna zaščita v Republiki Sloveniji. Ta kategorija doslej namreč ni bila zajeta, ker ti otroci niso bili člani družine, ki je obstajala že v izvorni državi, saj so bili rojeni po odhodu osebe s priznano mednarodno zaščito iz izvorne države.

Na novo se določa tudi, kako je z družinskimi člani v poligamni zakonski zvezi. V tem primeru se upošteva le en zakonec, in sicer tisti, ki ga določi oseba s priznano mednarodno zaščito. Tako se v zakon prenašajo določbe četrtega odstavka 4. člena Direktive Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združevanja družine.

K 18. členu

V 17. členu je določeno združevanje družine. Ker se je dodal novi 16. b člen, ki je opredelil družinske člane, je bilo treba ustrezno spremeniti tudi drugi odstavek 17. člena, torej je to redakcijski popravek.

Člen se je dopolnil še z enim odstavkom, ki določa, da pridobljeni status na podlagi združevanja družine ne preneha, če oseba s priznano mednarodno zaščito, ki je zaprosila za združevanje družine s svojimi družinskimi člani, umre. Določba torej omogoča, da osebe, ki so pridobile mednarodno zaščito zaradi združevanja družine, tega statusa ne izgubijo

zaradi smrti osebe, ki je bila nosilec pravice do združevanja družine.

K 19. členu

Predlaga se črtanje 20. člena zakona. Načelo nevračanja namreč postane pomembno šele, če je oseba na ozemlju države nezakonito, torej, ko je prosilcu za mednarodno zaščito njegova prošnja pravnomočno zavrnjena. Ker se taka oseba s pravnomočno končanim postopkom obravnava po zakonu, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, načelo nevračanja v Zakonu o mednarodni zaščiti ni potrebno. Dokler traja postopek za priznanje mednarodne zaščite, ima prosilec pravico do bivanja v Republiki Sloveniji, torej je ta čas na ozemlju države zakonito. Načelo nevračanja kot obveznost Republike Slovenije iz mednarodnih pogodb in zakonodaje Evropske unije že vsebuje Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 - uradno prečiščeno besedilo), v katerem se to načelo dejansko in sistemsko uporablja. S prenosom Direktive 2008/115/ES z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/115/ES) v nacionalno zakonodajo je predvidena izboljšava opredelitve načela nevračanja in tako dodatno zblížanje z mednarodnimi standardi.

S predlogom za črtanje tega člena iz obstoječega zakona in predvideno izboljšavo besedila o načelu nevračanja v Zakonu o tujcih bo to vprašanje, kar zadeva zakonodajo, urejeno sistemsko in celovito.

Ne glede na to, načelo nevračanja oziroma njegova vsebina ostaja eden od temeljnih idej tega zakona. Elementi načela so vključeni v 28. člen veljavnega zakonskega besedila v opredelitvi resne škode. V kolikor so ti elementi podani, se prosilcu prizna subsidiarna zaščita z vsemi pravicami in posledicami, ki jih določa ta zakon.

K 20. členu

Drugi odstavek 21. člena določa, da mora prosilec za mednarodno zaščito pristojnemu organu predložiti vso dokumentacijo in vse dokaze, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo za mednarodno zaščito. Besedilo določbe se v nadaljevanju spreminja v tem, da se prošnja z dokumentacijo in dokazili ne glede na to, ali je postopek pospešen ali reden, lahko dopolni v postavljenem roku oziroma, če je izveden tudi osebni razgovor, do konca tega razgovora.

K 21. členu

Drugi odstavek 22. člena, po katerem mora pristojni organ preveriti prosilčeve izjave z informacijami o izvorni državi, se dopolnjuje s tem, da je treba zaradi načela kontradiktornosti prosilcu pred izdajo odločitve o njegovi prošnji, dati možnost, da se seznani s pridobljenimi in uporabljenimi informacijami, imeti pa mora tudi možnost, da nanje poda svoje pripombe oziroma mnenje. S to določbo je torej prosilcu dana možnost, da aktivneje sodeluje v postopku. Določba dopušča, da je mogoče prosilca z informacijami seznaniti pisno, torej da se mu jih pošlje po pošti, oziroma, da se z njimi seznani ustno na zapisnik. Prav tako je dopuščena možnost, da prosilec mnenje in pripombe na informacije poda pisno oziroma ustno na zapisnik.

Zaradi vključitve obveznosti seznanitve prosilca z informacijami o izvorni državi v drugi odstavek 22. člena ni več potreben po tretji alineji tega člena, zato se črta.

Glede na črtanje tretjega odstavka sedanji četrti odstavek postane tretji.

K 22. členu

V četrti alineji 23. člena se doda še beseda »spol«, saj je tudi spol lahko ena od značilnosti, zaradi katerih je oseba preganjana oziroma podvržena resni škodi.

V osmi alineji se je dodalo besedilo, da splošne informacije zajemajo tudi stanje človekovih pravic v izvorni državi.

K 23 členu

Gre za dopolnitev in uskladitev z drugim odstavkom 10. člena Direktive Sveta 2004/83/ES, ki določa, da je potrebno pri ocenjevanju utemeljenega strahu pred preganjanjem upoštevati, da mu lastnosti kot razloge za preganjanje pripisujejo subjekti preganjanja, ne da bi prosilec take lastnosti dejansko imel. S predlogom se natančneje zakonsko določajo standardi koncepta utemeljenega strahu pred preganjanjem.

K 24. členu

Predlog celoten postopek mednarodne zaščite zaradi boljše preglednosti razdeljuje na predhodni postopek in postopek mednarodne zaščite. Glede na navedeno je IV. poglavje razdeljeno na tri oddelke, in sicer na skupne določbe, predhodni postopek in postopek mednarodne zaščite.

K 25. členu

Črtani 29. člen se nespremenjen prestavi v novi 39. a člen.

K 26. členu

Predlog uvaja še dodatno dolžnost pristojnega organa, če odločitev o prošnji za mednarodno zaščito ni sprejeta v šestih mesecih, in sicer, da mora prosilca obvestiti tudi o razlogih za zamudo.

K 27. členu

Popravek je redakcijski.

K 28. členu

Redakcijski popravek.

K 29. členu

Zgolj redakcijski popravek, s katerim sta se prvi in drugi odstavek združila.

K 30. členu

Obrazložitev je navedena pri 22. členu.

K 31. členu

V skladu z dosedanjim 36. členom se je bil vsak tujec, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, takoj napoten na policijo. Ta je ugotovila njegovo istovetnost

in pot, po kateri je prišel v Republiko Slovenijo, ter sprejela izjavo o razlogih za mednarodno zaščito. Po končanem postopku je policija izpolnila registracijski list. Predlog odpravlja obveznost, da mora biti prav vsak tujec, ki želi zaprositi za mednarodno zaščito (zdaj je to vlagatelj namere), napoten na policijo, ki edina lahko izpolni registracijski list. Ker je pristojna notranja organizacijska enota ministrstva tista, ki mora voditi postopke po tem zakonu, predlog poudarja njeno dolžnost, da opravi prvi stik z vlagateljem namere in izpolni registracijski list. Tudi če tujec izrazi namen podati prošnjo pri katerem koli državnem organu oziroma organu lokalne skupnosti, ga mora ta organ napotiti k pristojnemu organu. Policija zaradi varovanja javnega reda še vedno opravlja dolžnost ugotavljanja istovetnosti vlagatelja namere in pot, po kateri je prišel v Republiko Slovenijo, vendar v tem primeru vlagatelj namere ni odpeljan na policijo, temveč pridejo policisti v prostore azilnega doma. Policija izpolni registracijski list zgolj tedaj, če ji vlagatelj namere poda izjavo o razlogih za mednarodno zaščito.

Predlog predvideva uvedbo novega tretjega odstavka, po katerem mora tisti, ki izpolni registracijski list (pristojni organ ali policija), seznaniti vlagatelja namere v jeziku, ki ga razume, o nadaljnjem poteku predhodnega postopka.

K 32. členu

Predlog predvideva novi 36. a člen, ki določa, da vlagatelj namere ne sme biti odstranjen iz Republike Slovenije na podlagi predpisov, ki urejajo vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji. Smisel te določbe je, da je vlagatelj namere do trenutka, ko vloži prošnjo za mednarodno zaščito in postane prosilec, tujec, za katerega veljajo predpisi, ki urejajo področje tujcev, če ni s tem zakonom določeno drugače. Ker predpisi, ki urejajo vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, predvidevajo, da se tisti, ki je na ozemlju Republike Slovenije nezakonito, odstrani iz Republike Slovenije, predlog določa izjemo ob morebitni vložitvi namere. Če pa vlagatelj namere zaradi lastnih razlogov ne želi vložiti prošnje za mednarodno zaščito, pa zanj veljajo določbe predpisov, ki urejajo vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, kar vključuje tudi odstranitev iz Republike Slovenije.

K 33. členu

37. člen se spreminja redakcijsko.

K 34. členu

Predlog predvideva, da se nastanitev v azilni dom uredi v 40. členu Zakona o mednarodni zaščiti (37. člen predloga).

K 35. členu

Predlog spremembe 39. člena uvaja dodatno podlago za odvzem prstnih odtisov pred sprejemom prošnje, in sicer zaradi izvajanja Uredbe Sveta (ES) št. 767/2008 z dne 9. julija 2008 o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov med državami članicami o vizumih za kratkoročno prebivanje (UL L 218, z dne 13. 8. 2008, str. 60-81).

K 36. členu

Obrazložitev k 24. in 25. členu.

K 37. členu

Obrazložitev k 34. členu predloga.

K 38. členu

V dosedanjem 41. členu, ki ureja kraj vložitve prošnje za mednarodno zaščito, se črta drugi odstavek, ki je določal, da lahko tujec namero za vložitev prošnje za mednarodno zaščito vloži pri katerem koli državnem organu ali organu samoupravne lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji, ki o tem obvesti pristojni organ. Navedena določba se smiselno uvrsti v 36. člen, ki se spreminja z 31. členom predloga.

V 41. členu se drugi odstavek spremeni tako, da določa, da se v primerih iz 8. poglavja zakona (državljeni tretjih držav, ki so v Republiko Slovenijo sprejeti na podlagi letne kvote) prošnja za mednarodno zaščito lahko vloži tudi pri uradni osebi pristojnega organa na ozemlju druge države članice EU oziroma tretjih držav. Ta dopolnitev je potrebna zaradi izvajanja postopkov za priznanje mednarodne zaščite zunaj ozemlja Republike Slovenije, če Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva določi letno kvoto oseb, ki so v tretji državi ali državi članici Evropske unije, v kateri ni možnosti za nadaljnjo vključitev v okolje, te osebe pa izpolnjujejo pogoje za priznanje statusa begunca (v tretjih državah) ali mednarodne zaščite (pri uporabi instituta delitve bremen med državami članicami Evropske unije) po Zakonu o mednarodni zaščiti.

Ker so v obeh primerih osebe, primerne za sprejem v Republiko Slovenijo, zunaj njenega ozemlja, je treba prošnjo za mednarodno zaščito iz 43. člena Zakona o mednarodni zaščiti sprejeti zunaj ozemlja Republike Slovenije, za kar ni ustrezne pravne podlage v obstoječem zakonu.

K 39. členu

Predlog zaradi jasnosti določbe v drugem odstavku 42. člena določa, da prošnjo za mladoletnega prosilca, ki je mlajši od 15 let, vloži njegov zakoniti zastopnik. Prosilec, ki je starejši od 15 let, pa mora dati izjavo o razlogih za mednarodno zaščito sam v prisotnosti zakonitega zastopnika.

Dodan je nov četrti odstavek, ki obravnava mladoletnika brez spremstva. Ker ta nima nikogar, ki bi lahko namesto njega izrazil njegove razloge za mednarodno zaščito, mora tudi mladoletnik, ki še ni star 15 let, dati izjavo o razlogih za mednarodno zaščito. Seveda pa je obravnavanje v postopku upošteva mladoletnikovo starost, stopnjo njegovega duševnega razvoja in njegovo sposobnosti razumeti pomen postopka.

K 40. členu

Ker mora prosilec v skladu z 21. členom sam navesti vsa dejstva in okoliščine, ki utemeljujejo njegov strah pred preganjanjem ali resno škodo, je dosedanja določba 43. o obvezni zahtevi, da uradna oseba, ki je vodila sprejem prošnje, postavlja dodatna vprašanja prosilcu, neprimerna. Predlog predvideva, da uradna oseba prosilcu lahko postavlja dodatna vprašanja, ni pa k temu zavezana.

Druga sprememba, ki jo predvideva predlog, pa je, da uradna oseba prosilcu določi rok, v katerem mora predložiti dokumentacijo, če jo ima. Ta sprememba je predlagana zaradi gospodarnosti in učinkovitosti postopka.

V drugem odstavku 43. člena gre za redakcijski popravek.

K 41. členu

Predlog predvideva uvedbo novega drugega odstavka, ki je usklajen z 42. členom. Ker mladoletnik, starejši od 15 let, pri vložitvi prošnje da izjavo o razlogih za mednarodno zaščito samostojno in v pristnosti zakonitega zastopnika, je prav, da ima enako možnost oziroma dolžnost tudi pri osebni razgovoru.

Predlog predvideva tudi črtanje tretje alineje dosedanjega drugega odstavka 45. člena, ki določa obveznost uradne osebe, da pri osebni razgovoru ugotavlja pot, po kateri je prosilec prišel v Republiko Slovenijo. Ker to pot ugotavlja policija v predhodnem postopku in uradna oseba pri sprejemu prošnje, ni smiselno, da se obvezno ugotavlja tudi pri osebni razgovoru. Seveda pa to ne izključuje možnosti uradne osebe, da pri osebni razgovoru prosilca povpraša o poti, predvsem če glede tega obstajajo nekatere nejasnosti.

K 42. členu

Osebni razgovor v postopkih priznanja mednarodne zaščite je namenjen temu, da lahko prosilec tudi ustno navede razloge in poda dokaze ter drugo dokumentacijo, pomembno za odločitev v samem postopku. To načelo je v skladu z načelom poštene in enakovredne obravnave, ki izhaja iz 22. člena Ustave Republike Slovenije.

Predlog zožuje možnosti iz veljavnega zakona, da se osebni razgovor opusti pri vodenju pospešenega postopka. Dosedanja ureditev omogoča, da se osebni razgovor lahko opusti, če se lahko v postopku mednarodne zaščite odloči že na podlagi same prošnje oziroma dokazov ali dokumentacije, ki jo predloži prosilec ali jo priskrbi pristojni organ, pri čemer ni bilo pomembno, zaradi katerega razloga se je prošnja zavrnila v pospešenem postopku. Predlog pa v nasprotju z navedenim predvideva, da se osebni razgovor ne opravi samo takrat, ko se prošnja v pospešenem postopku zavrne na podlagi točno določenih razlogov iz 55. člena zakona. To so: prihod v Republiko Slovenijo izključno iz ekonomskih razlogov, pri vložitvi prošnje je prosilec navajal zgolj nepomembna dejstva, prosilec je lažno predstavil razloge za podelitev mednarodne zaščite, prosilec je vložil prošnjo zgolj z namenom, da bi onemogočil odstranitev iz države in da prosilec prihaja iz varne izvirne države). V primeru ugotovljenih razlogov bo seveda upravni organ to ustrezno utemeljil in obrazložil v sami odločitvi, pravilnost in zakonitost odločitve pa je seveda lahko predmet spora pred sodnimi organi. Razlogi so usklajeni z Direktivo 2005/85/ES. Predlog kot dodatno možnost za opustitev osebnega razgovora določa, da se osebni razgovor opusti, kadar pristojni organ na podlagi dokazov, s katerimi razpolaga, prošnji lahko ugodi.

K 43. členu

Predlog predvideva spremembo prvega odstavka 50. člena, in sicer da prosilec lahko umakne prošnjo ves čas postopka do izdaje odločbe. Dosedanja ureditev je določala, da se prošnja lahko umakne na vseh stopnjah postopka; to je tudi ko je že sprožen upravni spor. Ker se med upravnim sporom lahko umakne zgolj tožba zoper odločbo pristojnega organa oziroma pritožba zoper sodbo upravnega sodišča, umik prošnje med upravnim postopkom ni mogoč. Sprememba tretjega odstavka se navezuje na spremembo prvega odstavka 50. člena.

Sprememba prve alineje drugega odstavka 50. člena je zgolj redakcijska.

K 44. členu

V prvem odstavku 51. člena se v drugi alineji zaradi večje določenosti in predvidljivosti črta beseda »zlasti«, kar pomeni, da lahko pristojni organ zaradi suma zavajanja ali zlorabe postopka prosilcu omeji gibanje zgolj v povezavi z naštetimi pravnimi podlagami, nima pa možnosti, da ga zaradi razloga suma zavajanja ali zlorabe postopka omejuje tudi v zvezi z drugimi pravnimi podlagami iz 55. člena, ki v dosedanjem besedilu zakona niso izrecno navedene, vendar pa zakon ravno zaradi besede »zlasti« uporabo le-teh dopušča.

V tretji alineji prvega odstavka 51. člena se zvišuje standard za omejitev gibanja zaradi ogrožanja življenja drugih ali premoženja, saj morajo biti razlogi v skladu s predlogom utemeljeni.

Četrta alineja prvega odstavka 51. člena, ki dovoljuje omejitev gibanja zaradi preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni, se črta, saj poseganje v osebno svobodo zaradi nalezljivih bolezni ureja Zakon o nalezljivih boleznih.

Doda se nov tretji odstavek 51. člena, po katerem se mladoletnim osebam brez spremstva gibanje lahko omeji zgolj na območje azilnega doma in njegove izpostave, ne pa na zaprte prostore. S tem predlogom se za mladoletne prosilce brez spremstva, glede na posebnost njihovega položaja predvideva milejši ukrep omejitve gibanja, če je ta res potreben. Taka ureditev za navedeno kategorijo prosilcev za mednarodno zaščito je po mnenju predlagatelja sorazmerna z namenom ukrepa, ki ga ukrep omejitve gibanja zasleduje.

V četrtem odstavku 51. člena (dosedanji tretji odstavek) se roku za izdajo pisnega odpravka izrečenega ukrepa omejitve gibanja doda rok za vročitev le-tega. Ta dopolnitev obstoječega besedila je potrebna zaradi zagotavljanja večje pravne varnosti prosilcem za mednarodno zaščito, saj se pristojni organ tako zavezuje, da jim bo pisni odpravek kljub potrebnemu prevodu upravnega akta vročil v roku treh delovnih dni od izrečenega ukrepa.

Dosedanji četrti odstavek postane peti.

K 45. členu

Zaradi uskladitve nacionalne zakonodaje z Direktivo 2008/115/ES se predlaga črtanje drugega, tretjega in četrtega odstavka 52. člena zakona. Vsebina, ki je potrebna za izvajanje upravnih aktov, ob zavrnjeni prošnji za mednarodno zaščito ali sklepu o ustavitvi postopka se smiselno prenaša v 76. člen zakona. Poleg tega bo s spremembo zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji v Republiki Sloveniji, sistemsko in celovito urejeno vračanje vseh kategorij nezakonito priseljenih tujcev, torej tudi tistih, ki jim je bila prošnja za mednarodno zaščito pravnomočno zavrnjena ali je bil postopek za priznanje mednarodne zaščite ustavljen, vključno s spoštovanjem načela nevračanja.

K 46. členu

55. člen obstoječega zakona določa razloge za obravnavo prošnje za priznanje mednarodne zaščite v pospešenem postopku.

V prvem odstavku se alineje zaradi boljše preglednosti zamenjajo s točkami.

S predlogom zakona se posega tudi v nekatere razloge za obravnavanje prošnje v pospe

šenem postopku. Predlagane spremembe sicer vsebinsko ne vplivajo na te razloge, pač pa usklajujejo obstoječe besedilo z Direktivo 2005/85/ES.

V prvi alineji 55. člena obstoječega zakona se doda beseda »nedvoumno«, s čimer se izključi uporaba te alinee, če se poraja najmanjši dvom, da je prosilec prišel v Republiko Slovenijo izključno iz ekonomskih razlogov.

V drugi alineji 55. člena obstoječega zakona se zaradi uskladitve z Direktivo 2005/85/ES črta beseda »nezadostna«. Navedeno v praksi pomeni, da pristojni organ v pospešenem postopku ne bo mogel obravnavati prošnje, ki bo temeljila na razlogih, ki bodo po mnenju pristojnega organa nezadostni za ugotavljanje upravičenosti do priznanja mednarodne zaščite. Pojem nezadostnosti je precej elastičen, njegova uporaba v zakonskem besedilu pa bi lahko pomenila, da bi prosilec navajal nekaj, kar bi lahko narekovalo potrebo po zaščiti, a te potrebe po mnenju pristojnega organa ne bi zadostno utemeljil. Zato je možnost zavrnitve prošnje za mednarodno zaščito v pospešenem postopku zaradi nezadostne utemeljitve razlogov za priznanje mednarodne zaščite neprimerna.

V četrti alineji prvega odstavka 55. člena zakona se za besedno zvezo »malo verjetne« zaradi uskladitve z Direktivo 2005/85/ES doda beseda »nezadostne«.

Šesta alineja 55. člena je v neskladju z Direktivo 2005/85/ES, ker ne določa, da se v pospešenem postopku lahko odloči samo takrat, kadar je prosilec vložil prošnjo izključno zato, da bi odložil oziroma onemogočil svojo odstranitev iz države. Predlog zakona navedeno neskladje odpravlja.

Osma alineja 55. člena se spreminja zaradi uskladitve terminov »istovetnost« in »identiteta« v celotnem zakonu.

V besedilo enajste alinee 55. člena se v zvezi s posredovanjem relevantne dokumentacije, za katero se prosilec zaveže, da jo bo predložil v podporo izjavam, s katerimi je utemeljeval svojo prošnjo za priznanje mednarodne zaščite, doda pogoj, da prosilec nima opravičljivega razloga za opustitev svojih zagotovil.

Šestnajsta alineja se črta.

Obstoječemu 55. členu se zaradi uskladitve z Direktivo 2005/85/ES doda nov odstavek, ki določa, da prošnje za mednarodno zaščito ni mogoče zavrniti v pospešenem postopku, zgolj zato, ker prosilec ni izrazil namena za vložitev prošnje za mednarodno zaščito v najkrajšem možnem času, če je imel to možnost (peta alineja 55. člena zakona). S predlagano spremembo uporaba pete alinee samostojno ne bo dopustna., saj bo na tej podlagi prošnjo za mednarodno zaščito mogoče v pospešenem postopku zavrniti le, če bo pristojni organ ugotovil, da iz nje izhaja še kakšen drug razlog iz 55. člena zakona.

K 47. členu

Predlog predvideva spremembo prvega in drugega odstavka 56. člena zaradi uskladitve z Direktivo 2005/85/ES (četrti odstavek 32. člena).

Dodan je nov tretji odstavek, ki uvaja izjemo pri postopku vložitve ponovne prošnje, določenem v prvem in drugem odstavku 56. člena. Predlog predvideva, da če je bila izrecna izjava o umiku prošnje dana zaradi grožnje oziroma pod prisilo, za to osebo ne velja omejitev pri vložitvi ponovnih prošenj.

K 48. členu

V prvem odstavku 57. člena je dodana še pravica osebe, ki želi vložiti ponovno prošnjo, in sicer do brezplačne pravne pomoči.

V tretjem in četrtem odstavku se je dodalo besedilo zaradi večje jasnosti postopka pri vložitvi zahtevka za uvedbo ponovne prošnje.

K 49. členu

V dosedanjem 59. členu se doda se nova četrta alineja, ki določa, da se lahko osebo, za katero se pridobi rezultat o obstoju podatkov iz Viznega informacijskega sistema na podlagi Uredbe 2008/767/ES, nastani na podlagi 51. člena zakona. Rezultat o obstoju podatkov iz Viznega informacijskega sistema se po Uredbi 2003/343/ES šteje kot dokaz za določitev odgovorne države članice za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito. Oseba, za katero obstaja rezultat o obstoju podatkov iz Viznega informacijskega sistema, se lahko nastani skladno z 51. členom zakona, z dnem pridobitve navedenega rezultata.

Zaradi navedene spremembe se v prvem odstavku ustrezno popravi napovedni stavek, dosedanja četrta alineja pa postane peta alineja.

K 50. členu

Popravek je redakcijski. Ker je med opredeljenimi pojmi opredeljena tudi izvorna država, ki pomeni tudi državo, v kateri je oseba brez državljanstva imela svoje prebivališče, je črtan del besedila brez pomena.

K 51. členu

Dosedanji četrti odstavek 70. člena zakona določa, da se način preselitve oseb, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje statusa begunca in ki so sprejeti v Republiko Slovenijo na podlagi kvote, določi s podzakonskim aktom, ki ga predpiše minister. Ker način preselitve oseb, ki so v Republiko Slovenijo sprejeti na podlagi VIII. poglavja Zakona o mednarodni zaščiti, zadeva tudi druge resorje (npr. Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za zunanje zadeve), je treba obveznost izdaje predpisa s podrobnejšo določitvijo izvedbe preselitve oseb, ki so v Republiko Slovenijo sprejeti na podlagi postopkov iz navedenega poglavja, prenesti na Vlado Republike Slovenije.

S to spremembo se predlaga tudi sprememba obsega podzakonskega predpisa. Ker so postopki in pogoji za sprejem v Republiko Slovenijo v primerih iz VIII. poglavja Zakona o mednarodni zaščiti urejeni zakonsko, se predlaga, da podzakonski predpis podrobneje določi način preselitve oseb.

K 52. členu

Dosedanji 73. a člen, ki je izjema med postopki iz VIII. poglavja zakona, predvideva, da se v Republiko Slovenijo z institutom delitve bremen med državami članicami Evropske unije na podlagi odločitve Vlade Republike Slovenije lahko sprejmejo osebe, ki jim je bil status begunca priznan v drugi državi članicami Evropske unije in ki izpolnjujejo pogoje za priznanje tega statusa po zakonu. Ker je subsidiarna zaščita kot ena od oblik mednarodne zaščite status, ki je poleg statusa begunca priznan z zakonodajo Evropske unije na

celotnem območju le-te, vse države članice pa so to obliko zaščite prenesle v svojo zakonodajo, predlog zakona določa, da se lahko na podlagi instituta delitve bremen in pod pogoji, določenimi z obstoječim zakonom, v Republiki Slovenijo sprejmejo osebe, ki jim je v drugi državi članici Evropske unije priznana mednarodna zaščita in ki izpolnjujejo pogoje za priznanje mednarodne zaščite. To pomeni, da se obseg možne uporabe instituta delitve bremen širi tudi na osebe, ki imajo priznano subsidiarno zaščito v drugi državi članici Evropske unije.

K 53. členu

Predlog podaljšuje rok za vložitev tožbe zoper odločbo, izdano v pospešenem postopku, oziroma zoper večino sklepov, izdanih na podlagi Zakona o mednarodni zaščiti, s treh dni na osem. V praksi se je namreč pokazalo, da je tridnevni rok včasih precejšnja ovira za prosilca pri sprožitvi upravnega spora, saj je treba upoštevati, da prosilci v veliki meri vlagajo tožbe preko svetovalcev za begunce, za kar pa potrebujejo več časa za pripravo tožbe.

Zoper sklep, s katerim se omeji gibanje prosilcu, pa lahko ta vloži tožbo na upravno sodišče v roku treh dni, saj mora biti postopek v primeru omejitve gibanja hiter.

K 54. členu

Direktiva 2005/85/ES v 39. členu določa, da mora država članica zagotoviti odločanje sodišča vsaj na eni stopnji postopka mednarodne zaščite. Prav tako določa, da mora sodišče odločati o zakonitosti primera in o vprašanih dejanskem stanju. Zato se s predlogom tega zakona Upravnemu sodišču Republike Slovenije nalaga obveznost izvedbe glavne obravnave v določenih primerih in s tem zaslišanja prosilca za mednarodno zaščito. Upravno sodišče Republike Slovenije je v praksi že doslej izvajalo glavne obravnave v postopkih omejitve gibanja prosilcem za mednarodno zaščito.

V postopkih priznanja mednarodne zaščite Upravno sodišče Republike Slovenije zelo redko razpisuje glavno obravnavo, kljub temu, da bi se na njej lahko razčistila dejstva, zaradi katerih se zadeve vračajo v ponovni postopek pristojnemu organu. Če bi navedeno sodišče sporna vprašanja vsebinske narave razčiščevalo na glavni obravnavi, bi se postopki za priznanje mednarodne zaščite kot celota skrajšali in postali učinkovitejši.

Zato se predlaga obveznost izvedbe glavne obravnave v postopkih pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije, in sicer pri nepravilno in nepopolno ugotovljenem dejanskem stanju ali če je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep o dejanskem stanju. Tako bi se skrajšali postopki za priznanje mednarodne zaščite in dvignila njihova kakovost. Pri tem predlagatelj poudarja, da je iz trenutno aktualne statistike postopkov za priznanje mednarodne zaščite mogoče razbrati, da precejšen del nerešenih zadev predstavljajo zadeve, ki so bile na prvi stopnji že najmanj enkrat odločene, vendar so bile s strani sodnih instanc vrnjene v ponovni postopek. Analiza teh primerov, ki predstavljajo upravne zaostanke, je pokazala, da bi bilo mogoče o večini teh zadev odločiti že na podlagi izvedene glavne obravnave. Predlagatelj meni, da imajo sodniki Upravnega sodišča Republike Slovenije vse možnosti za izvajanje glavnih obravnav ter da so usposobljeni za pridobivanje in uporabo informacij o državah izvora, ki so za odločanje v posameznih primerih izjemnega pomena.

K 55. členu

Predlog spremembe določa, da se za osebo, ki ob izvršljivosti odločitve, s katero se prošnja za mednarodno zaščito zavrne, ne zapusti Republike Slovenije, uporabljajo določbe

zakona, ki urejajo vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji. O izvršljivosti navedene odločitve pristojni organ takoj obvesti policijo in osebo izroči njej. O odstranitvi teh oseb z ozemlja Republike Slovenije policija obvešča pristojni organ, uporabljajo pa se določbe zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

K 56. členu

S predlogom spremembe se želi poudariti, da je vložitev ustavne pritožbe zgolj možnost in ne obveza.

K 57. členu

S šesto alinejo se pomoč in podpora svetovalca za begunce omeji na enega svetovalca za begunce.

Prosilcem za mednarodno zaščito se pod pogoji tega zakona daje pravica do žepnine. V azilnem domu imajo zagotovljeno nastanitev in vso oskrbo, namen uvajanja žepnine pa je prosilcem za mednarodno zaščito zagotoviti minimalna denarna sredstva tudi za različne osebne dnevne izdatke (npr. dodatki k prehrani, priboljški za otroke, cigarete, dodatna zdravila, ki jih ne predpisuje lečeči zdravnik, obisk gledališča in kina). Po mnenju predlagatelja bo uvedba žepnine omogočila dostojnejše življenje prosilcev za mednarodno zaščito vsaj glede minimalne možnosti za zadovoljevanje lastnih potreb in zmanjševanje občutka odvisnosti od institucije.

K 58. členu

S predlogom novega 79. a člena se prosilcem za mednarodno zaščito, ki so nastanjeni v azilnem domu ali njegovi izpostavi in ki nimajo lastnih sredstev za preživljanje, daje pravica do žepnine. Do nje niso upravičeni prosilci, ki prejemajo finančno pomoč v skladu s 83. členom zakona, ali prosilci, ki imajo lastna sredstva za preživljanje. Predlog določa, da višino žepnine enkrat na leto določi Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva. Način izplačevanja žepnine se podrobneje določi v podzakonskem aktu iz tretjega odstavka 78. člena zakona.

K 59. členu

Združita se peti in šesti odstavek 80. člena. Ne gre za bistveno spremembo, ampak le za navezavo šestega odstavka na podzakonski akt, v katerem bo treba določiti način izračuna povračila in postopek plačila osnovne oskrbe.

K 60. členu

S 60. členom se predlagajo trije novi členi, ki opredeljujejo kršitve hišnega reda azilnega doma, ukrepe ob kršitvah in postopek izrekanja ukrepov ob kršitvi.

Kršitve se delijo na lažje in težje, pri čemer predlog poudarja slednje, za lažje kršitve pa se predlagata zgolj dva ukrepa, in sicer pisni opomin in začasna odprava izdaje dovolilnice. Predlagani sistem sankcioniranja deluje po sistemu stopnjevanja, in sicer tako, da teža izrečenega ukrepa sledi ponavljajočim se kršitvam.

Predlagani sistem sankcioniranja, predvsem najostrejša zagrožena kazen (neizplačilo žepnine za obdobje enega meseca naj bi delovala predvsem preventivno, saj se pričakuje, da bo že nekaj izrekov najstrožje sankcije zmanjšalo število in težo kršitev hišnega reda azilnega doma.

Predlog natančno določa tudi postopek sankcioniranja in daje možnost pritožbe zoper izrečeni ukrep.

K 61. členu

Obstoječa ureditev dopušča le razpisovanje vzdrževalnih del, ki so povezana z vzdrževanjem in nastanitvijo. V praksi se je že večkrat pokazala potreba po enostavnejšem sporazumevanju pri dnevnem neformalnem sporazumevanju med uradnimi osebami in prosilci. Omenjena potreba se kaže pri najpreprostejših opravilih v azilnem domu (obrazložitve hišnega reda, napotitev k uradnim uram, obroke).

K 62. členu

Omenjena sprememba se predlaga zato, ker sedanja ureditev ločuje pojma nastanitve in oskrbe, kljub temu da 79. člen Zakona o mednarodni zaščiti opredeljuje, da osnovna oskrba vključuje nastanitev, prehrano, obleko in obutev ter higienske potrebščine. Zato je smiselno nadomestiti oba pojma s pojmom brezplačna oskrba, ki že vključuje nastanitev in oskrbo.

K 63. členu

Konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah določa, da imajo vsi otroci (do 18. leta starosti) pravico do najvišje dosegljive ravni zdravja ter do storitev ustanov za zdravljenje bolezni in zdravstveno rehabilitacijo ter da si bodo države prizadevale zagotoviti, da ne bo noben otrok prikrajšan za pravico do takega zdravstvenega varstva. Prav tako Direktiva Sveta 2003/9/ES določa, da države članice mladoletnikom, ki so bili žrtve kakršnih koli zlorab, zanemarjanja, izkoriščanja, mučenja ali krutega, nečloveškega in ponižujočega ravnanja ali ki so trpeli zaradi oboroženih spopadov, zagotovijo dostop do rehabilitacije ter da se po potrebi organizira ustrezno psihološko zdravljenje in zagotovi strokovno svetovanje. Pri zagotovitvi dostopa do ustreznega zdravstvenega varstva je treba vedeti, da so otroci prosilci lahko utrpeli preganjanje, izgubo, travmo, nasilje, hudo pomanjkanje, spolno ali drugo izkoriščanje itd. Prav tako se je treba zavedati posebnega položaja mladoletnikov brez spremstva, ki so zaradi ločitve od staršev ali drugih skrbnikov, še bolj ranljivi. Zaradi zgoraj navedenega je nujna še posebna pozornost pri dostopu do rehabilitacije in drugih oblik svetovanja.

K 64. členu

S predlogom spremembe prvega odstavka 85. člena se daje prosilcem za mednarodno zaščito pravica, da do trga dela dostopajo po 9 mesecih od vložitve prošnje za mednarodno zaščito, pod pogojem, da je njegova istovetnost nesporno ugotovljena in da v tem času še ni bila sprejeta odločitev pristojnega organa glede njegove prošnje za mednarodno zaščito, te zamude pa ni mogoče pripisati prosilcu. Direktiva 2003/9/ES določa, da lahko države članice določijo časovno obdobje, v katerem prosilci za mednarodno zaščito nimajo dostopa do trga dela. To obdobje ne sme biti daljše od enega leta in začne teči z dnem vložitve prošnje, saj direktiva določa, da morajo države članice določiti pogoje pod katerimi lahko prosilci za mednarodno zaščito dostopajo do trga dela po enem letu od vložitve prošnje, v kolikor odločitev o prošnji v tem času ni bila sprejeta, zamude pa ni mogoče

pripisati prosilcu.

S predlagano spremembo se skrajšuje časovno obdobje, v katerem lahko prosilci dostopajo do trga dela, drugi pogoji, ki so vezani na to časovno okoliščino pa ostajajo nespremenjeni, s čimer predlog ostaja znotraj okvirov predpisanih z zakonodajo Evropske unije. Predlagatelj ocenjuje, da se bo s to možnostjo okrepilo dostojanstvo tistih prosilcev za mednarodno zaščito, katerih postopek traja dlje časa, posredno pa se bo s tem zmanjšal tudi strošek države za oskrbo in nastanitev teh prosilcev.

K 65. členu

Direktiva Sveta 2003/9/ES v prvem odstavku 10. členu določa, da se mladoletnim prosilcem zagotovi dostop do izobraževalnega sistema. Obstoječa formulacija, da se prosilcu »omogoči« dostop do izobraževanja, ne pomeni, da se mu »zagotovi« dostop. Beseda »zagotovi« namreč zahteva dejavno vlogo pristojnega organa in njegovega zakonitega zastopnika pri iskanju primernih možnosti za šolanje in izobraževanje prosilcev. Mladoletni prosilci imajo po Direktivi 2003/9/ES pravico do srednješolskega izobraževanja, vendar si ga bodo v njim neznanem okolju v Republiki Sloveniji težko sami uredili. Direktiva Slovenijo tudi izrecno zavezuje, da se ta pravica zagotovi mladoletnim prosilcem, pri katerih je zaradi njihove ranljivosti in posebnih potreb dejavna vloga pristojnega organa še zlasti pomembna. Pomembna pa je tudi vključitev zakonitega zastopnika pri zagotavljanju te pravice.

Z novim tretjim odstavkom se prosilcem pod pogoji, ki veljajo za državljane Republike Slovenije, omogoča visokošolsko in univerzitetno izobraževanje. Pri tem predlog breme dokazovanja izobrazbe, pridobljene v izvorni državi, prelaga na prosilca.

K 66. členu

Redakcijski popravek.

K 67. členu

Redakcijski popravek.

K 68. členu

89. člen Zakona o mednarodni zaščiti se redakcijsko usklajuje s predlogom 2. člena tega zakona.

K 69. členu

Redakcijski popravek.

K 70. členu

Določba je spremenjena tako, da tudi osebam s priznano mednarodno zaščito omogoča pridobitev dovoljenja za prebivanje kot samostojne listine v skladu z Uredbo Sveta 380/2008, ki spreminja Uredbo 1030/2002/ES z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav, kar pomeni tudi poenotenje oblike dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav ne glede na njihov status v Republiki Sloveniji. Ministrstvo mora izdati dovoljenje za prebivanje kot samostojno listino po dokončnosti odločbe o priznanju statusa begunca oziroma priznanju subsidiarne zaščite.

K 71. členu

S spremembo določbe v predlogu zakona nastanitev v integracijski hiši ni več obvezni pogoj za poznejše uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev. Če ima oseba s priznano mednarodno zaščito možnost zasebne nastanitve takoj po priznanju statusa, je upravičena do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev, če pa možnosti nima, se lahko nastani v integracijski hiši oziroma drugi nastanitveni zmogljivosti ministrstva v prehodnem obdobju največ enega leta.

Sprememba drugega odstavka je redakcijska, dopolnjene določbe četrtega odstavka pa dajejo zakonsko podlago za delovanje komisije, ki sestavlja mnenja in predloge v zvezi z nastanitvijo beguncev v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva.

K 72. členu

Novi 92. a člen določa, da se pravila bivanja v integracijski hiši ali drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, ki so namenjena osebam s priznano mednarodno zaščito, določijo s hišnim redom.

Novi 92. b člen določa ukrepe, ki se osebi s priznano mednarodno zaščito lahko izrečejo ob kršitvah hišnega reda.

Predlog novega 92. c člena določa postopek izrekanja ukrepov in sledi njihovemu stopnjevanju ob ponovitvah kršenja hišnega reda, kot skrajni ukrep pa se predlaga odpoved prebivanja v integracijski hiši oziroma nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, ki so namenjena osebam s priznano mednarodno zaščito.

S predlaganim 92. d členom se osebi z mednarodno zaščito zagotovijo sredstva za osnovne življenjske potrebščine do pridobitve denarne socialne pomoči oziroma do pridobitve drugih ustreznih sredstev, s katerimi mu je omogočeno preživljanje. Višina enkratne denarne pomoči se določi v skladu s sklepom o usklajenih višinah transferjev, ki so določeni v nominalnih zneskih (Uradni list RS, št. 53/09) na podlagi Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 114/06), in znaša zdaj 226,80 EUR. Postopek se začne po uradni dolžnosti z dnem dokončnosti odločbe o priznanju statusa, o višini enkratne denarne pomoči pa ministrstvo odloči z odločbo.

K 73. členu

V povezavi z 92. členom zakona je na novo določeno, da je oseba s priznano mednarodno zaščito, ki se po priznanju statusa odloči za nastanitev na zasebnem naslovu, upravičena do triletnega prejemanja denarnega nadomestila za tako nastanitev, če nima lastnih sredstev za preživljanje ali ji preživljanje ni zagotovljeno kako drugače. Če pa se odloči za nastanitev v integracijski hiši, se ji obdobje upravičenosti do denarnega nadomestila skrajša za čas bivanja v njej. Poleg tega se triletno obdobje upravičenosti do denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu za čas rednega šolanja podaljša osebam z mednarodno zaščito, ki imajo status dijaka ali študenta in so v Republiki Sloveniji brez zavezancev za preživljanje. S tem se jim olajša možnost pridobitve izobrazbe in poveča možnost uspešne vključitve v slovensko družbo.

K 74. členu

Določba sledi Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, s čimer ne bo več vzporednega sistema financiranja

dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja za osebe s priznano mednarodno zaščito, ki so brez lastnih sredstev za preživljanje. Doslej je bilo Ministrstvo za notranje zadeve tisto, ki jim je financiralo stroške tega zavarovanja, medtem ko je vsem drugim tujcem z dovoljenjem za stalno prebivanje in brez lastnih sredstev za preživljanje v Republiki Sloveniji te stroške financiralo Ministrstvo za zdravje. Spremenjena določba v predlogu zakona torej poenoti sistem financiranja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja za vse tujce, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje, ne glede na zakonsko podlago za izdajo tega dovoljenja.

K 75. členu

Redakcijski popravek.

K 76. členu

Zakon o mednarodni zaščiti že v 16. členu določa načela in delovanje organov v postopkih, v katerih je prosilec mladoletnik brez spremstva. Prvi odstavek je v drugi alineji določal, da mora pristojna oseba čim prej začeti postopek iskanja mladoletnikovih staršev ali drugih sorodnikov. V skladu s 16. členom se ta postopek začne že v postopku ugotavljanja pogojev za priznanje mednarodne zaščite, zato je ponovljena določba nepotrebna.

K 77. členu

Sprememba določbe v predlogu zakona izenačuje osebe z mednarodno zaščito glede predšolske vzgoje ter osnovnošolskega, srednješolskega in univerzitetnega izobraževanja z državljani Republike Slovenije. Dosedanja ureditev je v zvezi z osnovnošolskim in srednješolskim izobraževanjem izenačevala z državljani Republike Slovenije le mladoletne osebe z mednarodno zaščito, odraslim pa je omogočala dostop do izobraževalnega sistema pod enakimi pogoji kakor tujcem, ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji. Takšna ureditev osebam z mednarodno zaščito izjemno otežuje pridobitev izobrazbe in zmanjšuje možnost pridobiti delo oziroma zaposlitev, hkrati pa na izobraževalnem področju daje prosilcem za mednarodno zaščito več pravic kot osebam, kakor tistim, ki jim je bila ta zaščita že priznana.

K 78. členu

Osebi s priznano mednarodno zaščito se pomoč pri vključevanju v novo okolje zagotavlja, dokler traja njen status. Za čimprejšnjo vključitev se pripravi osebni integracijski načrt, na katerem temelji ta pomoč v prvih treh letih od pridobitve statusa. Praksa je namreč pokazala, da je to obdobje, v katerem oseba s priznano mednarodno zaščito potrebuje intenzivnejšo pomoč pri vključevanju. Po triletnem obdobju pa se pomoč zagotavlja z informiranjem, svetovanjem in vključevanjem v programe, namenjene tem osebam. Ker je osnovni pogoj za njihovo uspešno vključitev znanje jezika ter poznavanje osnovnih značilnosti in delovanja družbe gostiteljice, je treba tem osebam v najkrajšem možnem času zagotoviti udeležbo na tečajih, na katerih si to znanje lahko pridobijo.

K 79. členu

Sprememba je redakcijska.

K 80. členu

Določene so pravice oseb z mednarodno zaščito, ki so v Republiko Slovenijo sprejete na

podlagi letne kvote oziroma delitve bremen med državami članicami EU. Zanje je določeno trimesečno uvajalno obdobje, v katerem naj se seznani z novim okoljem in prilagodijo razmeram v novi državi sprejema. Predviden orientacijski program je namenjen pripravi na poznejše integracijske ukrepe, ki so jim zagotovljeni na podlagi 99. člena zakona. Med uvajalnim obdobjem so te osebe nastanjene v integracijski hiši in za toliko časa se tudi podaljša v 92. členu predvidena nastanitev v integracijski hiši oziroma drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva.

K 81. členu

Zaradi uvedbe enotnega dovoljenja za prebivanje v skladu z Uredbo 380/2008/ES, ki spreminja Uredbo 1030/2002/ES, se bo dovoljenje za prebivanje izdalo po uradni dolžnosti kot samostojna listina v obliki izkaznice po dokončnosti odločbe o priznanju statusa, zato se 102. člen črta.

101. in 103. člen se črtata zaradi redakcijske uskladitve z 89. in 100. členom Zakona o mednarodni zaščiti.

K 82. členu

Sprememba je redakcijska.

K 83. členu

Dodan je nov drugi odstavek, ki pristojnemu organu nalaga dolžnost, da osebo s priznano subsidiarno zaščito 60 dni pred potekom tega statusa, obvesti o pogojih za podaljšanje subsidiarne zaščite in o posledicah, če podaljšanja ne bo uveljavljala.

V četrtem odstavku je dodan rok, v katerem mora oseba s priznano subsidiarno zaščito pristojnemu organu vrniti izpolnjen obrazec za podaljšanje subsidiarne zaščite.

Dodan je nov šesti odstavek, ki pristojnemu organu po prejemu obrazca za podaljšanje subsidiarne zaščite nalaga, da izda sklep, s katerim ugotoviti, da je oseba, ki prosi za podaljšanje subsidiarne zaščite, v postopku podaljšanja.

K 84. členu

Določen je postopek podaljšanja subsidiarne zaščite. Presojanje pristojnega organa do upravičenosti podaljšanja subsidiarne zaščite se izvaja v okviru razlogov, ki so bili podani že v prošnji za mednarodno zaščito, na podlagi katere je bila subsidiarna zaščita priznana. V kolikor pri takšni osebi obstajajo razlogi za podaljšanje subsidiarne zaščite, se le te podaljša za dve leti. Če razlogov za podaljšanje subsidiarne zaščite ni več, pristojni organ izda odločbo, s katero prošnjo za podaljšanje zavrne. V času trajanja postopka, v katerem se ugotavlja obstoj razlogov za podaljšanje subsidiarne zaščite, osebi, ki je v tem postopku, pripadajo pravice iz 89. člena zakona.

K 85. členu

Predlog uvaja spremembo prvega odstavka 112. člena, ki določa, da izkaznica prosilca potrjuje zgolj status prosilca ter pomeni dovoljenje, da lahko oseba ostane v Republiki Sloveniji do izvršljivosti odločitve v postopku mednarodne zaščite. Izkaznica prosilca ni dovoljenje za začasno prebivanje. Predlagana sprememba ni vsebinska, saj tudi sedanja ureditev določa, da je izkaznica prosilca veljala kot dovoljenje za začasno prebivanje, vendar v tem primeru ni šlo za dovoljenje za prebivanje, izdano na podlagi zakona, ki ureja

vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji. Sprememba je predlagana prav zaradi razjasnitve tega dejstva.

Dodaja se je nov četrti odstavek, katerega besedilo je preneseno iz prvega odstavka črtnega 117. člena zakona.

K 86. členu

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje, ki se bo beguncu izdalo na podlagi dokončne odločbe o priznanju statusa, je spremenjena določba o izkazovanju statusa begunca. S predlogom zakona se črta izdaja izkaznice za begunca – ta bo odslej izkazoval svoj status in svojo istovetnost z dovoljenjem za prebivanje, saj bo izkaznica kot nova oblika dovoljena za prebivanje vsebovala fotografijo begunca ter podatke o njegovi podobi obraza in prstnih odtisov.

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje za osebe z mednarodno zaščito, ki bo vsebovala tudi biometrične zaščitne elemente, je odslej določeno, da mora begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito, ki se ji izda dovoljenje za stalno oziroma začasno prebivanje po uradni dolžnosti, dati tudi prstne odtise za digitalni zajem. V Uredbi 380/2008/ES, ki spreminja Uredbo 1030/2002/ES je določena tudi starostna meja za odvzem prstnih odtisov zaradi izdaje dovoljenja za prebivanje. Določeno je, da je ta odvzem obvezen od šestega leta starosti.

Določeno je tudi, da je oseba z mednarodno zaščito oproščena plačila upravne takse in stroškov tiskovine, ker se dovoljenje izda po uradni dolžnosti.

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje za osebe z mednarodno zaščito je dodana določba, ki ureja dolžno ravnanje teh osebe ob pogrešitvi, izgubi ali tatvini dovoljenja za prebivanje. Pogrešitev dovoljenja za prebivanje mora oseba z mednarodno zaščito v določenem roku naznaniti ministrstvu kot pristojnemu organu.

K 87. členu

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje se s predlogom zakona črta izdaja izkaznice za begunca.

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje, ki se bo izdajalo osebam s subsidiarno zaščito ter izkazovalo status in istovetnost, je spremenjena določba o izkazovanju statusa osebe s to zaščito. Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje se s predlogom zakona črta izdaja izkaznice o subsidiarni zaščiti, taka oseba pa bo svoj status in svojo istovetnost izkazovala z dovoljenjem za prebivanje, saj bo izkaznica kot nova oblika dovoljena za prebivanje vsebovala fotografijo ter podatke o podobi obraza in prstnih odtisov imetnika.

K 88. členu

Predlagatelj se je odločil, da tudi pri izdaji potnega lista za begunce sledi Uredbi 2252/2004/ES, še posebno, ker je sedanja oblika potnega lista za begunce zastarela in ne vsebuje nobenih zaščitnih elementov. V postopkih izdaje, vročitve in naznanitve pogrešitve potne listine predlog zakona sledi določbam Zakona o potnih listinah državljanov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 62/09 – uradno prečiščeno besedilo), in določa, da je pristojni organ za to izdajo, vročitev in naznanitev ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, veljavnost potnega lista za begunca pa je deset let.

Ker potni list za begunca ne bo več edina javna listina, s katero begunec izkazuje svojo

istovetnost, saj mu bo po uradni dolžnosti izdana nova oblika dovoljenja za prebivanje, ki bo izkazovala njegovo istovetnost in status, predlog zakona predvideva plačljivost stroškov tiskovine in upravne takse. Taka določba je dopuščena tudi v skladu z 29. členom Konvencije o statusu beguncev, plačila upravne takse pa je begunec oproščen, če nima lastnih sredstev za preživljanje oziroma mu preživljanje ni zagotovljeno kako drugače, kar izhaja iz določb Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 42/07 - UPB3 in 126/07).

K 89. členu

Pogoji za izdajo potnega lista osebi s priznano subsidiarno zaščito se izenačujejo s pogoji za izdajo potnega lista drugim tujcem, ki nimajo oziroma ne morejo pridobiti potnega lista izvirne države. Glede postopkov izdaje, vročitve in naznanitve pogrešitve potne listine za osebo s subsidiarno zaščito predlog zakona sledi določbam Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 – uradno prečiščeno besedilo), pristojnost za to izdajo, vročitev in naznanitev pa je dana ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve.

K 90. členu

Prvi odstavek 117. člena se je prenesel v četrti odstavek 112. člena zakona.

Zaradi izdaje nove oblike dovoljenja za prebivanje in posledično črtanja izkaznice za begunca oziroma izkaznice za osebe s subsidiarno zaščito je spremenjena tudi določba v zvezi s pristojnostjo za izdajo podzakonskega predpisa in prenesena v 112. a člen predloga.

K 91. členu

Alineje 118. člena se zaradi boljše preglednosti spremenijo v točke.

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje in črtanja izkaznice za begunca oziroma izkaznice za osebe s subsidiarno zaščito ter vodenja evidence dostopa prosilcev za mednarodno zaščito do svetovalcev za begunce, ki jo uvaja ta zakon, so nekoliko spremenjene določbe o vodenju evidenc.

K 92. členu

Alineje 119. člena se zaradi boljše preglednosti spremenijo v točke. Druga sprememba je redakcijski popravek.

K 93. členu

Alineje 120. člena se zaradi boljše preglednosti spremenijo v točke.

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje in črtanja izkaznice za begunca oziroma izkaznice za osebe s subsidiarno zaščito so nekoliko spremenjene določbe o vodenju evidenc.

Za učinkovito spremljanje izvajanja in udeležbe oseb z mednarodno zaščito v programih učenja slovenskega jezika in seznanjanja s slovensko kulturo, zgodovino in ustavno ureditvijo je z dopolnitvijo določbe zagotovljeno sprotno vodenje podatkov o udeležbi na tečajih.

K 94. členu

Glede na spremenjene določbe o vodenju evidenc in glede na izdajo nove oblike dovoljenja za prebivanje za osebe z mednarodno zaščito je določba spremenjena in prenesena v druge določbe predloga zakona.

K 95. členu

Zaradi črtanja 121. člena zakona je treba spremeniti tudi določbo 122. člena zakona, ki se je navezovala na črtani člen.

K 96. členu

Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje za osebe z mednarodno zaščito je na novo določeno tudi, katere podatke mora ta oseba predložiti v postopku izdaje dovoljenja in nabor podatkov, ki jih v tem postopku vodi ministrstvo.

Hkrati je določeno, da se prstna odtisa hranita le do vročitve dovoljenja za prebivanje.

K 97. členu

Zaradi odprave izdaje izkaznice begunca in izdaje nove oblike dovoljenja za prebivanje je spremenjena tudi določba o uporabi podatkov iz evidenc, ki jih vodi pristojni organ v postopkih izdaje dovoljenja za prebivanje.

Zaradi odprave izdaje izkaznice o subsidiarni zaščiti in izdaje nove oblike dovoljenja za prebivanje je spremenjena tudi določba o uporabi podatkov iz evidenc, ki jih vodi pristojni organ v postopkih izdaje dovoljenja za prebivanje.

K 98. členu

Ker je s predlogom zakona določeno, da potni list za begunca vsebuje tudi biometrične podatke, je dodana določba o podatkih, ki jih begunec mora predložiti k vlogi za izdajo potnega lista. Dodana je tudi določba, da mora potni list za begunca vsebovati tudi pomnilniški medij, na katerem so podoba obraza in prstna odtisa imetnika obdelani in shranjeni, kot biometrični podatek.

Zaradi izdaje nove oblike dovoljenja za prebivanje in zaradi izdaje nove oblike potnega lista za begunca je v predlogu zakona nova določba, ki pooblaščenemu podjetju oziroma organu za izdelavo dovoljenja za prebivanje ali potnega lista za begunca dopušča uporabo osebnih podatkov iz evidenc o dovoljenjih za prebivanje in o potnih listih za begunca.

K 99. členu

S predlaganim členom se določa, da se postopki, začeti po tem zakonu (Uradni list RS, št. 111/2007, 111/2008 – odl. US in 58/2009) nadaljujejo in končajo po določbah tega zakona. Z drugim odstavkom družinski člani oseb, ki jim je bil v Republiki Sloveniji priznan azil iz humanitarnih razlogov po določbam Zakona o azilu, ki je prenehal veljati 4. 1. 2008, in ki se jim mednarodna zaščita prizna po postopku združevanja družine, v Republiki Sloveniji pridobijo pravico do stalnega prebivanja.

K 100. členu

Podzakonski akti glede pravic in dolžnosti prosilcev za mednarodno zaščito, nagrajevanja in povračila stroškov svetovalcev za begunce ter glede oblike, vsebine in načina sprejema

prošnje za mednarodno zaščito se z določbami tega zakona uskladijo v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

K 101. členu

Predlog določa, da se podzakonski predpis iz osmega odstavka 112. a člena tega zakona izda v enem letu od uveljavitve slednjega, do takrat pa se uporabljata obstoječi izkaznici za begunca in za osebe s subsidiarno zaščito.

K 102. členu

Predlog določa, da se podzakonski predpis iz šestega odstavka 115. člena tega zakona izda v enem letu od uveljavitve slednjega, do takrat pa se uporablja obstoječi potni list za begunca.

K 103. členu

Predlog določa, da se podzakonski predpis iz petega odstavka 16. člena tega zakona izda v enem letu od uveljavitve slednjega, do takrat pa centri za socialno delo imenujejo zakonite zastopnike na podlagi določb obstoječega zakonskega besedila.

K 104. členu

Predlog določa, da se podzakonski predpis iz osmega odstavka 13. člena tega zakona izda v enem letu od uveljavitve slednjega.

K 105. členu

Predlog določa, da se podzakonski predpis iz tretjega odstavka 13. b člena tega zakona izda v enem letu od uveljavitve slednjega.

K 106. členu

Predlog ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, nalaga, da v roku enega leta od uveljavitve zakona prevzame od ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, vso dokumentacijo v zvezi s svetovalci za begunce in izvede javni razpis za imenovanje svetovalcev za begunce.

K 107. členu

Predlog določa, da svetovalcem za begunce, ki so bili za svetovalca za begunce imenovani na podlagi določb obstoječega zakona, funkcija ne preneha, razen če ne izpolnjujejo več pogojev tega imenovanja na podlagi določb tega zakona.

K 108. členu

Uredba o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic osebam z mednarodno zaščito se z določbami tega zakona uskladi v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

K 109. členu

Predpis iz četrtega odstavka 70. člena zakona se izda v šestih mesecih od uveljavitve slednjega.

K 110. členu

Listine za osebe s priznano mednarodno zaščito, izdane na podlagi določb obstoječega zakonskega besedila, ostanejo v veljavi do izdaje dovoljenja za prebivanje kot samostojne listine, razen izkaznice za begunca, ki se lahko uporablja še eno leto od začetka izdajanja nove oblike dovoljenja za prebivanja, do takrat pa mora ministrstvo beguncu zamenjati izkaznico s samostojno listino po uradni dolžnosti.

K 111. členu

V roku enega leta od uveljavitve tega zakona se pristojnost izdajanja listin iz 116. člena Zakona o mednarodni zaščiti z upravnih enot prenese na ministrstvo.

K 112. členu

Evidenci iz dvaintridesete in štirintridesete alineje 118. člena zakona se hranita še pet let po prenehanju veljavnosti listin, nato pa se uničita.

K 113. členu

Vacatio legis.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

(vseбина)

(1) S tem zakonom se določajo temeljna načela, postopek za priznanje in odvzem mednarodne zaščite, trajanje in vsebine mednarodne zaščite ter obseg pravic in dolžnosti prosilcev za mednarodno zaščito in oseb, ki so pridobile mednarodno zaščito.

(2) Ta zakon v skladu z:

- Direktivo Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil (UL L, št. 31/18 z dne 6. 2. 2003, str. 101, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2003/9/ES) določa pravice in obveznosti prosilcev za mednarodno zaščito;

- Direktivo Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL L, št. 251/12 z dne 3. 10. 2003, str. 224, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2003/86/ES) določa pogoje za združevanje družine za osebe s priznano mednarodno zaščito;

- Direktivo Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca, ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL L, št. 304/12 z dne 30. 9. 2004, str. 96, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/83/ES) določa pogoje za pridobitev mednarodne zaščite in njeno vsebino;

- Direktivo Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah (UL L, št. 326/13 z dne 13. 12. 2005, str. 13, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/85/ES) določa postopek za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite.

(3) Ta zakon za izvajanje:

- Uredbe Sveta (ES) glede ustanovitve Eurodaca za primerjavo prstnih odtisov za dejansko izvajanje Dublinske konvencije št. 2725/2000 z dne 11. decembra 2000 (UL L, 316 z dne 15. 12. 2000, str. 26 v nadaljnjem besedilu: Uredba 2000/2725/ES) določa na čin posredovanja prstnih odtisov v centralno bazo Eurodac; in

- Uredbe Sveta (ES) o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države, št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 (UL L, 50 z dne 25. 2. 2003, str. 109, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2003/343/ES) določa pravila za določitev pristojne države za vodenje postopka mednarodne zaščite.

2. člen

(pravica do mednarodne zaščite)

(1) Mednarodna zaščita v Republiki Sloveniji pomeni status begunca in status subsidiarne oblike zaščite.

(2) Status begunca se prizna državljanu tretje države, ki se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem, temelječem na rasi, veri, narodni pripadnosti, pripadnosti določeni dru

žbeni skupini ali določenem političnem prepričanju, nahaja izven države, katere državljan je, in ne more ali zaradi takega strahu noče uživati varstva te države, ali osebi brez državljanstva, ki se nahaja izven države, kjer je imela prebivališče, in se zaradi utemeljenega strahu ne more ali noče vrniti v to državo.

(3) Status subsidiarne oblike zaščite se prizna državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki ne izpolnjuje pogojev za status begunca, če obstaja utemeljen razlog, da bi bil ob vrnitvi v matično državo ali državo zadnjega stalnega bivališča, če gre za osebo brez državljanstva, soočen z utemeljenim tveganjem, da utrpi resno škodo, kot jo določa 28. člen tega zakona.

3. člen

(opredelitev pojmov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

- Ženevska konvencija je Konvencija o statusu beguncev, podpisana v Ženevi 28. julija 1951, in Protokol o statusu beguncev, podpisan v New Yorku 31. januarja 1967;
- prošnja za mednarodno zaščito je prošnja, s katero državljan tretje države ali oseba brez državljanstva zaprosi za zaščito po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: prošnja);
- pristojni organ je ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki vodi postopke po tem zakonu;
- uradna oseba je oseba, ki je zaposlena pri pristojnem organu;
- prosilec za mednarodno zaščito ali prosilka za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: prosilec) je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji podal popolno prošnjo za mednarodno zaščito;
- tujec, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito ali tujka, ki je izrazila namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: tujec, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito), je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji in je pred uradnimi organi prvič izrazil namen podati prošnjo za mednarodno zaščito;
- begunec ali begunka (v nadaljnjem besedilu: begunec) je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki mu je priznana zaščita iz drugega odstavka prejšnjega člena;
- oseba, ki ji je priznana subsidiarna zaščita, je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki mu je priznana zaščita iz tretjega odstavka prejšnjega člena;
- oseba, ki ji je priznana mednarodna zaščita, je oseba, ki ji je priznan status begunca ali subsidiarna zaščita;
- tretja država je država, ki ni članica Evropske unije;
- državljan Evropske unije ali državljan Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: državljan Evropske unije) je oseba, ki ima državljanstvo ene od držav članic Evropske unije;
- tujec ali tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec) je oseba, kot jo opredeljuje zakon, ki ureja področje tujcev, razen državljanov Evropske unije, prosilcev in oseb s priznano

mednarodno zaščito;

- izvorna država je država, katere državljanstvo ima državljan tretje države, ali država, v kateri je oseba brez državljanstva imela svoje predhodno prebivališče;

- Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) (v nadaljnjem besedilu: Visoki komisariat) je medvladna organizacija, ki je bila ustanovljena leta 1950 z namenom zagotavljanja zaščite in iskanja trajnih rešitev za begunce;

- oseba brez državljanstva je oseba, ki je nobena država, v skladu s svojo zakonodajo, ne priznava za svojega državljana;

- družinski člani so državljani tretje države ali osebe brez državljanstva in so člani družine, ki je obstajala že v izvorni državi. To so lahko:

- zakonec prosilca ali osebe, ki je pridobila mednarodno zaščito, ali zunajzakonski partner v stalnem razmerju, kot ga določajo predpisi o bivanju tujcev v Republiki Sloveniji in predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih;

- mladoletni otroci para iz prejšnje alineje, če so neporočeni in nepreskrbljeni, ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali posvojeni, kot to določajo predpisi o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v Republiki Sloveniji;

- starši mladoletnika brez spremstva.

- mladoletnik brez spremstva ali mladoletnica brez spremstva (v nadaljnjem besedilu: mladoletnik brez spremstva) je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, mlajša od 18 let, ki je na ozemlju Republike Slovenije brez staršev ali zakonitega zastopnika;

- azilni dom ali njegova izpostava je objekt ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, namenjen nastanitvi prosilcev za mednarodno zaščito;

- integracijska hiša je objekt ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, namenjen nastanitvi oseb s priznano mednarodno zaščito;

- hudo kaznivo dejanje nepolitične narave pomeni kaznivo dejanje nepolitične narave, za katero je v Republiki Sloveniji predpisana kazen zapora, daljša od treh let;

- hudo kaznivo dejanje pomeni kaznivo dejanje, za katero je v Republiki Sloveniji predpisana kazen zapora, daljša od treh let;

- zaupni azilni podatki po tem zakonu so podatki o prosilcu in osebi s priznano mednarodno zaščito, ki jih pristojni organ, drugi državni organi, organizacije in posamezniki ne smejo posredovati organom njune izvirne države, zainteresirani javnosti pa zgolj na podlagi njihovih soglasij.

4. člen

(prenehanje)

(1) Beguncu preneha status, če:

- prostovoljno sprejme zaščito svoje izvirne države;

- ponovno prostovoljno pridobi državljanstvo izvirne države;
- pridobi novo državljanstvo in uživa zaščito države, ki mu ga je podelila;
- se prostovoljno vrne v državo, ki jo je zapustil in v katero se ni vračal zaradi strahu pred preganjanjem;
- prenehajo okoliščine, zaradi katerih mu je bil priznan status begunca in ne more več zavračati zaščite države, katere državljan je;
- se kot oseba brez državljanstva zaradi prenehanja okoliščin, zaradi katerih mu je bil priznan status begunca, lahko vrne v prejšnjo državo stalnega prebivališča.

(2) Osebi, ki ji je priznana subsidiarna zaščita, ta preneha s potekom časa, ki ga določa ta zakon, oziroma kadar okoliščine, zaradi katerih ji je bila priznana subsidiarna zaščita, prenehajo ali se spremenijo do te mere, da taka zaščita ni več potrebna.

(3) Pri ugotavljanju razlogov iz pete in šeste alineje prvega odstavka in drugega odstavka tega člena mora biti sprememba okoliščin bistvena in trajna do te mere, da se begun čevega strahu pred preganjanjem ne more več šteti za utemeljenega, oziroma, da osebi s subsidiarno zaščito ne grozi več resno tveganje ali resna škoda.

5. člen

(izključitev)

(1) Status begunca se ne prizna prosilcu, če:

- že uživa pomoč ali zaščito organov in agencij Združenih narodov, razen Visokega komisariata;
- so mu pristojni organi Republike Slovenije priznali enake pravice in dolžnosti, kot jih imajo državljani Republike Slovenije;
- obstaja utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin ali zločin proti človeštvu, kot jih določajo mednarodni akti;
- obstaja utemeljen sum, da je storil hudo kaznivo dejanje nopolitične narave izven Republike Slovenije, preden ga je ta sprejela kot begunca, tudi, če je bilo storjeno zaradi domnevno političnih ciljev;
- obstaja utemeljen sum, da je storil dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, določenim v Preambuli in v 1. in 2. členu Ustanovne listine Združenih narodov.

(2) Subsidiarne zaščite se ne prizna prosilcu, če obstaja utemeljen sum, da:

- je storil kaznivo dejanje proti miru, vojni zločin ali zločin proti človeštvu, kot so opredeljeni v mednarodnih pogodbah ali predpisih ki določajo takšna kazniva dejanja;
- je storil hudo kaznivo dejanje;
- je storil dejanja, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov, določenim v

Preambuli in v 1. in 2. členu Listine Združenih narodov;

- predstavlja nevarnost za varnost Republike Slovenije.

(3) Za dejanja, določena v tretji, četrti in peti alineji prvega odstavka tega člena, in za dejanja iz prejšnjega odstavka se štejejo tudi dejanja napeljevanja in druge oblike udeležbe pri kaznivih dejanjih.

(4) Subsidiarna zaščita se ne prizna prosilcu, ki je pred sprejemom v Republiko Slovenijo storil eno ali več kaznivih dejanj, za katere je v Republiki Sloveniji zagrožena zaporna kazen in če je zapustil izvorno državo izključno zato, da bi se izognil sankcijam, ki so posledica teh dejanj.

8. člen

(temeljna postopkovna jamstva)

V postopku po tem zakonu ima vsak prosilec naslednja jamstva:

- v jeziku, ki ga razume, mora biti obveščen o azilnem postopku v Republiki Sloveniji in o pravicah in obveznostih v času postopka ter o možnih posledicah v primeru, da teh obveznosti ne upošteva in ne sodeluje s pristojnimi organi;

- dostopne mu morajo biti storitve tolmačenja, kot jih določa 10. člen tega zakona;

- ne sme se mu odreči možnosti komuniciranja z Visokim komisariatom ali organizacijo, ki deluje v imenu Visokega komisariata v Republiki Sloveniji;

- prejeti mora pisno odločitev pristojnega organa v roku, ki ga določa ta zakon, in sicer v jeziku, ki ga razume.

9. člen

(informiranje)

(1) Tujec, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, prejme brošuro z informacijami o postopkih po tem zakonu, pravicah in dolžnostih prosilcev, možnih posledicah neupoštevanja obveznosti in nesodelovanja s pristojnim organom ter rokih za uveljavljanje pravnih sredstev, seznam svetovalcev za begunce ter seznam in informacije o nevladnih organizacijah, ki delujejo na področju azila.

(2) Brošura mora biti izročena tujcu, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, v jeziku, ki ga razume, da se pred pričetkom sprejema prošnje z vsebino lahko seznani.

(3) V primeru, da je tujec, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, nepismen ali mu vsebina ni razumljiva, se mu vsebina prebere ter dodatno in s tolmačevo pomočjo obrazloži v jeziku, ki ga razume.

10. člen

(pravica do tolmača)

(1) Če prosilec ne razume uradnega jezika, spremlja postopek v jeziku, ki ga razume. Pristojni organ zato prosilcu zagotovi spremljanje postopka preko tolmača ali tolmačke (v nadaljnjem besedilu: tolmač).

(2) Pomoč tolmača je prosilcu zagotovljena ob sprejemu prošnje, ob osebnem razgovoru, v drugih utemeljenih primerih, ko bi to bilo zaradi razumevanja postopka s strani prosilca potrebno, pa po odločitvi pristojnega organa.

(3) Prosilec mora biti v jeziku, ki ga razume, seznanjen z vsebino pisne odločitve. V ta jezik se prevedejo le izrek, kratek povzetek obrazložitve, iz katerega izhajajo bistveni razlogi za odločitev, in pravni pouk.

11. člen

(izbira tolmačev)

(1) Za sodelovanje in spremljanje postopka za priznanje mednarodne zaščite v jeziku, ki ga prosilec razume, minister oziroma ministrica, pristojna za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister), izbere tolmače.

(2) Razpis za tolmače objavi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), v Uradnem listu Republike Slovenije. Z izbranimi tolmači se sklene pogodba.

(3) Za tolmača je lahko izbran, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

- je vreden zaupanja;
- je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost;
- aktivno obvlada slovenski jezik;
- ima ustrezna dokazila o pisnem in ustnem znanju jezika, za katerega tolmači;
- ima kot oseba, ki tolmači v svojem materinem jeziku, dokazila o uspešno zaključenem šolanju v tem jeziku;
- ima ustrezna dokazila o dosedanjem opravljanju tolmačenja;
- zagotavlja tolmačenje tudi ob sobotah, nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih;
- se na potrebo po ustnem tolmačenju lahko odzove v dveh urah;
- je sposoben zagotoviti pisni prevod najkasneje v petih dneh;
- se z izjavo zaveže, da tolmačenja ne opravlja za diplomatsko - konzularno predstavništvo države, katere jezik tolmači;
- je nekaznovan in ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katerega je zagrožena kazen zapora šestih mesecev ali hujša kazen.

(4) Sodnim tolmačem, ki so izbrani na podlagi zakona, ki ureja sodišča, ni treba dokazovati pogojev iz prve do pete alineje prejšnjega odstavka.

(5) Prednost pri izbiri ima tolmač, ki:

- ima široko splošno izobrazbo, predvsem s področja antropologije, kulturologije, politologije in sociologije, ob tem pa pozna tudi aktualno politično situacijo in kulturo v državi, katere jezik tolmači;
- pozna ustrezne prevode strokovnih izrazov, ki se uporabljajo v postopkih za pridobitev mednarodne zaščite.

(6) Tolmač se razreši:

- če se ugotovi, da ne izpolnjuje več z zakonom predpisanih pogojev;
- če je pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, na kazen zavora šestih mesecev ali na hujšo kazen;
- na lastno željo.

(7) Seznam tolmačev se objavi na spletni strani ministrstva. Tolmačem se stroški za opravljeno tolmačenje povrnejo v skladu s pogodbo iz drugega odstavka tega člena, zato se zanje ne upošteva pravil, ki določajo stroške v upravnih postopkih. Sredstva za njihovo plačilo se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

12. člen

(izjeme od izbire tolmačev)

(1) V primeru, da se pojavi potreba po tolmačenju v jezik, za katerega tolmač z razpisom še ni bil imenovan, ministrstvo do uspešne izvedbe javnega razpisa s tolmačem sklene ustrezno pogodbo. Sredstva za plačilo se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

(2) Ministrstvo lahko, če za to obstaja možnost, za pomoč pri tolmačenju v jezik, za katerega v Republiki Sloveniji ni mogoče zagotoviti tolmača, zaprosi drugo državo članico Evropske unije. V izjemnih primerih je možna tudi uporaba tolmačenja preko sodobnih elektronskih medijev. Sredstva za plačilo takšnega tolmačenja se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije. Višina plačila tolmačenja se določi z ustrezno pogodbo.

13. člen

(svetovalci za begunce)

(1) Za podporo in pravno pomoč v zvezi s postopki po tem zakonu na Upravnem sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: upravno sodišče) in Vrhovnem sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče), minister imenuje svetovalce za begunce ali svetovalke za begunce (v nadaljnjem besedilu: svetovalci za begunce). Za postopek imenovanja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) Razpis za svetovalce za begunce objavi ministrstvo v Uradnem listu Republike Slovenije. Odločba o imenovanju svetovalca za begunce je dokončna.

(3) Za svetovalca za begunce je lahko imenovan, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

- je državljan Republike Slovenije;
- je poslovno sposoben in ima splošno zdravstveno zmožnost;
- je opravil pravniški državni izpit;
- aktivno obvlada slovenski jezik;
- je vreden zaupanja za opravljanje dela svetovalca za begunce;
- je nekaznovan in ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katerega je zagrožena kazen zapora šestih mesecev ali hujša kazen.

(4) Svetovalec za begunce se razreši:

- če se ugotovi, da ne izpolnjuje več z zakonom predpisanih pogojev;
- če je pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, na kazen zapora šestih mesecev ali na hujšo kazen;
- na lastno željo.

(5) Seznam svetovalcev za begunce se objavi na spletni strani ministrstva. Svetovalci za begunce imajo za opravljeno pravno pomoč v postopkih pred upravnim in vrhovnim sodiščem pravico do nagrade za opravljeno delo in povračila stroškov v skladu s kriteriji, ki jih določi minister, iz sredstev proračuna Republike Slovenije.

(6) Pravica do nagrade za opravljeno delo in povračilo stroškov svetovalcem za begunce ne pripada v primeru:

- da ima prosilec dovolj lastnih sredstev;
- da je svetovalec za begunce vložil pritožbo, pa ta ni bila dovoljena;
- da je bil postopek ustavljen na podlagi izrecnega umika prošnje.

14. člen

(vloga Visokega komisariata)

(1) Visoki komisariat od pristojnega organa pridobiva podatke in informacije o:

- stanju beguncev v Republiki Sloveniji;
- uporabi in izvajanju Ženevske konvencije in drugih mednarodnih aktov v zvezi z begunci;
- zakonih, predpisih in drugih splošnih pravnih aktih, ki veljajo ali so v pripravi za begunce.

(2) Visoki komisariat ima pravico dostopa do:

- oseb iz šeste alineje 3. člena tega zakona in prosilcev na ozemlju Republike Slovenije in v tranzitnih območjih letališč in pristanišč;

- podatkov o številu vloženih prošenj in poteku postopkov;
- izdanih odločitev v teh postopkih.

(3) Pogoji za izvajanje druge in tretje alineje prejšnjega odstavka je podano soglasje prosilca.

(4) Določbe o delovanju Visokega komisariata v Republiki Sloveniji za izvajanje tega zakona veljajo tudi za organizacije, ki delujejo v imenu Visokega komisariata na ozemlju Republike Slovenije. O prenosu nalog in načinu ter obsegu delovanja organizacije v Republiki Sloveniji, Visoki komisariat obvesti pristojni organ. O prenosu nalog in medsebojnih razmerjih delovanja Visoki komisariat in organizacija lahko skleneta sporazum.

15. člen

(ranljive osebe s posebnimi potrebami)

(1) Ranljivim osebam s posebnimi potrebami, zlasti otrokom, mladoletnikom brez spremstva, invalidnim osebam, starejšim, nosečnicam, roditeljem samohranilcem z otroki in žrtvam posilstva, mučenja ali drugih oblik psihičnega, fizičnega in spolnega nasilja se zagotavlja posebna nega in skrb.

(2) Posebne potrebe in ranljivost po tem zakonu se ugotavljajo na podlagi individualne ocene potrebe posameznega prosilca, begunca ali osebe, ki ji je priznana subsidiarna zaščita.

(3) Pri nastanitvi ranljivih oseb s posebnimi potrebami, tako prosilcev, beguncev in oseb, ki jim je bila priznana subsidiarna zaščita, se upošteva specifični položaj teh oseb in se jim prilagodijo materialni pogoji sprejema, zdravstveno in psihološko svetovanje ter nega.

16. člen

(mladoletnik brez spremstva)

(1) V postopkih, kjer je prosilec mladoletnik brez spremstva, je treba:

- upoštevati načelo največje otrokove koristi;
- čimprej ugotoviti otrokovo identiteto in začeti s postopkom iskanja njegovih staršev ali drugih sorodnikov;
- prošnjo obravnavati prednostno;
- mu pred pričetkom postopka postaviti zakonitega zastopnika.

(2) Mladoletnik brez spremstva v postopku po tem zakonu sodeluje na način, ki je primeren in prilagojen njegovi starosti ter stopnji duševnega razvoja.

(3) Odločbo o postavitvi zakonitega zastopnika izda krajevno pristojen center za socialno delo. Zakoniti zastopnik je lahko sorodnik oziroma spremljevalec mladoletnika brez spremstva ali predstavnik organizacije, ki je specializirana za delo z otroki in mladostniki.

(4) Pred sprejemom prošnje je treba mladoletniku brez spremstva, če to želi, tudi ustno pojasniti vsebino brošure o pravicah in dolžnostih prosilcev. Način pojasnjevanja je treba prilagoditi starosti in stopnji duševnega razvoja mladoletnika brez spremstva.

(5) Pristojni organ poskrbi za ustrezno nastanitev in oskrbo mladoletnika brez spremstva. O načinu nastanitve in oskrbe pristojni organ obvesti zakonitega zastopnika.

(6) Mladoletnik brez spremstva je skupaj s svojim zakonitim zastopnikom prisoten pri vseh dejanjih postopka po tem zakonu.

(7) V primeru, da je mladoletnik pridobil poslovno sposobnost s sklenitvijo zakonske zveze, se določila tega člena zanj ne uporabljajo.

17. člen

(združevanje družine)

(1) Pristojni organ pri svojem delu upošteva načelo združevanja družine.

(2) Oseba s priznano mednarodno zaščito lahko zaprosi za združevanje s svojimi družinskimi člani, določenimi v šestnajsti alineji 3. člena tega zakona. Prošnja za združevanje družine, skupaj z dokazili, se vloži pri pristojnem organu.

(3) Če pristojni organ ugotovi, da pogoji za združevanje družine niso izpolnjeni, prošnjo iz prejšnjega odstavka z odločbo zavrne.

(4) Če pristojni organ ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za združevanje družine, izda odločbo, s katero se družinskim članom prizna enak status kot vlagatelju prošnje. Pridobljen status družinskih članov preneha z dnem, ko preneha status vlagatelju prošnje.

(5) V primeru, da se družinski člani nahajajo izven Republike Slovenije, odločba iz prejšnjega odstavka velja kot dovoljenje za vstop v Republiko Slovenijo.

20. člen

(načelo nevračanja)

Prisilna odstranitev ali vrnitev osebe v državo, kjer bi bilo njeno življenje ali svoboda ogroženo zaradi njene rase, vere, narodnosti, pripadnosti posebni družbeni skupini ali politični opredelitvi, ni dovoljena.

21. člen

(utemeljevanje prošnje - subjektivni element)

(1) Prosilec mora sam navesti vsa dejstva in okoliščine, ki utemeljujejo njegov strah pred preganjanjem ali resno škodo.

(2) Prosilec mora predložiti vso dokumentacijo in vse razpoložljive dokaze, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo, najkasneje do konca osebne razgovora v rednem postopku in v postavljenem roku v pospešenem postopku. Na ta rok mora biti prosilec opozorjen.

(3) Kadar prosilec v postopku ne more predložiti nobenih dokazov, pristojni organ upošteva naslednje pogoje:

- da se je kar najbolj potrudil za utemeljitev svoje prošnje;
- da je podal utemeljene razloge zakaj ni mogel predložiti dokazov;
- da so njegove izjave skladne in verjetne, ter ne nasprotujejo dostopnim specifičnim in splošnim informacijam, povezanimi z njegovim primerom;
- da je zaprosil za mednarodno zaščito kakor hitro je bilo to mogoče, razen če lahko izkaže utemeljen razlog, zakaj tega ni storil;
- da je bila ugotovljena njegova splošna verodostojnost.

22. člen

(preverjanje pristojnega organa - objektivni element)

(1) Pristojni organ po uradni dolžnosti ugotavlja dejansko stanje in izda zakonito in pravilno odločitev.

(2) V postopku pristojni organ preverja izjave prosilca v povezavi z informacijami o izvorni državi iz osme in devete alineje 23. člena tega zakona.

(3) Informacije o izvorni državi iz prejšnjega odstavka, ki so javno dostopne, se štejejo kot splošno znana dejstva.

(4) Če ni ugotovljena splošna verodostojnost prosilca, pristojni organ ne upošteva informacij o izvorni državi iz prejšnjega odstavka.

23. člen

(obravnavanje dejstev in okoliščin)

Pri ugotavljanju pogojev za mednarodno zaščito uradna oseba upošteva predvsem:

- podatke in izjavo iz prošnje;
- informacije, pridobljene v osebnem razgovoru;
- dokaze, ki jih predloži prosilec;
- dokumentacijo, ki jo predloži prosilec, zlasti glede svoje starosti, porekla, vključno s poreklom sorodnikov, identitete, državljanstva, krajev, kjer se je pred tem nahajal in kraja stalnega prebivališča, prejšnjih prošenj, prepotovanih poti, osebnih in potnih listin ter razlogov za podajo prošnje;
- dokaze, ki jih pridobi pristojni organ;
- uradne podatke, s katerimi razpolaga pristojni organ;

- dokumentacijo, pridobljeno pred vložitvijo prošnje;
- splošne informacije o izvorni državi, zlasti o družbeno-politični situaciji in sprejeti zakonodaji;
- specifične informacije o izvorni državi, ki so podrobne, poglobljene in povezane izključno s konkretnim primerom, lahko pa vključujejo tudi način izvajanja zakonov in drugih predpisov izvirne države;
- dejstvo, da je bil prosilec že izpostavljen preganjanju iz 26. člena tega zakona ali mu je bila že povzročena resna škoda iz 28. člena tega zakona, ali se mu je s tem neposredno že grozilo, razen če obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da se takšno preganjanje ali resna škoda ne bo ponovila ali grožnje uresničile.

27. člen

(razlogi preganjanja)

(1) Razlogi preganjanja so:

- pripadnost določeni rasi ali etnični skupini;
- pripadnost določeni veroizpovedi;
- narodna pripadnost;
- pripadnost posebni družbeni skupini;
- politično prepričanje.

(2) Razlog iz prve alinee prejšnjega odstavka obsega zlasti vprašanja barve kože, porekla ali pripadnosti etnični skupini.

(3) Razlog iz druge alinee prvega odstavka tega člena obsega zlasti teistična, neteistična in ateistična prepričanja, sodelovanje ali nesodelovanje pri zasebnih ali javnih formalnih verskih obredih posamično ali v skupnosti drugih oseb, druga verska dejanja ali izraze prepričanja ali oblike osebnega ali skupnega vedenja, ki temelji na kakršnemkoli verskem prepričanju ali izhaja iz njega.

(4) Razlog iz tretje alinee prvega odstavka tega člena, ki ni omejen na državljanstvo ali njegovo odsotnost, obsega zlasti pripadnost skupini, ki jo določa kulturna, etnična ali jezikovna identiteta, skupno zemljepisno ali politično poreklo ali odnos do prebivalcev druge države.

(5) Na podlagi razloga iz četrte alinee prvega odstavka tega člena se kot posebna družbena skupina šteje zlasti:

- kadar je članom te skupine skupna prirojena lastnost ali skupno poreklo, ki je nespremenljivo, ali značilnost ali prepričanje, ki je tako temeljnega pomena za identiteto ali zavedanje, da se osebe ne sme prisiliti, naj se mu odreče in
- kadar ima skupina v ustrezni državi različno identiteto, ker jo družba, ki jo obkroža, dojema kot različno.

(6) Glede na okoliščine v izvorni državi lahko določena družbena skupina zajema skupino, ki temelji na skupni lastnosti spolne usmerjenosti. Spolne usmerjenosti se ne sme razumeti kot nečesa, kar vključuje dejanja, ki po nacionalnem pravu Republike Slovenije veljajo za kazniva.

(7) Razlog iz pete alineje prvega odstavka tega člena obsega zlasti imeti neko mnenje, stališče ali prepričanje o zadevi, povezani s potencialnimi subjekti preganjanja iz 24. člena tega zakona in z njihovo politiko ali metodami, ne glede na to, ali je prosilec v skladu s tem mnenjem, stališčem ali prepričanjem tudi ravnal.

(8) Med dejanji in razlogi preganjanja mora biti ugotovljena vzročna zveza.

29. člen

(postopek)

V postopku za pridobitev mednarodne zaščite se ugotavlja, ali prosilec izpolnjuje pogoje za pridobitev mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji.

31. člen

(rok za odločitve)

(1) Pristojni organ prve stopnje v postopku odloči v najkrajšem možnem času, razen če bi to vplivalo na ustreznost in celovitost obravnavanja.

(2) Če pristojni organ v šestih mesecih ne more odločiti o prošnji, pisno obvesti prosilca o zamudi in napove, v kakšnem roku lahko pričakuje izdajo odločitve.

32. člen

(razmerje do postopkov po zakonu, ki ureja področje tujcev)

(1) Prosilec od dneva vložitve prošnje pa do pravnomočne odločitve o prošnji ne more zaprositi za dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji.

(2) Oseba, ki ji v postopku ni bila podeljena mednarodna zaščita, se po pravnomočnosti odločitve obravnava po zakonu, ki ureja področje tujcev.

34. člen

(enotni azilni postopek)

Pristojni organ ugotavlja pogoje za priznanje mednarodne zaščite v enotnem postopku, pri čemer najprej presoja pogoje za priznanje statusa begunca in šele, če ti niso izpolnjeni, pogoje za priznanje subsidiarne oblike zaščite.

35. člen

(vstop v Republiko Slovenijo)

(1) Tujec, ki je zakonito vstopil v Republiko Slovenijo, mora v najkrajšem možnem času izraziti namen za vložitev prošnje.

(2) Če je tujec vstopil v Republiko Slovenijo nezakonito, mora izraziti namen za vložitev prošnje v najkrajšem možnem času. V tem primeru se ga ne obravnava za prekršek nezakonitega prehoda državne meje.

36. člen

(registracijski list)

(1) Tujca, ki izrazi namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, se napoti na policijo, ki ugotovi njegovo istovetnost, pot, po kateri je prišel v Republiko Slovenijo, in sprejme izjavo o razlogih za mednarodno zaščito.

(2) Po podani izjavi in preveritvi iz prejšnjega odstavka policist izpolni registracijski list.

37. člen

(sprejemni prostori azilnega doma)

(1) Tujca, ki izrazi namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, se po obravnavi na policiji nastani v sprejemne prostore azilnega doma, kjer mu je zagotovljena ustrezna prehrana, nujne higienske potrebščine in dostop do nujnega zdravstvenega varstva.

(2) Osebo iz prejšnjega odstavka, ki samovoljno zapusti sprejemne prostore azilnega doma, se obravnava po zakonu, ki ureja področje tujcev. O tem je oseba obveščena takoj po nastanitvi v sprejemne prostore azilnega doma, v jeziku, ki ga razume, kar potrdi s svojim podpisom.

38. člen

(sanitarno zdravstveni pregledi)

Po opravljenem sanitarno-dezinfekcijskem in preventivno-zdravstvenem pregledu in sprejemu popolne prošnje, ki mora biti sprejeta v najkrajšem možnem času, se prosilca nastani v azilnem domu.

39. člen

(fotografiranje in daktiloskopiranje)

Zaradi ugotavljanja in preverjanja istovetnosti in izvajanja Uredbe 2003/343/ES in Uredbe 2000/2725/ES uradna oseba pred sprejemom prošnje tujca, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, fotografira in mu odvzame prstne odtise.

40. člen

(začetek postopka)

Postopek se prične z vložitvijo popolne prošnje za mednarodno zaščito. Prošnja se šteje za popolno, ko so pridobljeni podatki iz drugega in tretjega odstavka 119. člena tega zakona.

41. člen

(kraj vložitve prošnje)

(1) Prošnja osebe, ki se nahaja v Republiki Sloveniji, se vloži pri pristojnem organu. Pristojni organ lahko vodi postopek po tem zakonu tudi izven svojega sedeža.

(2) Tujec lahko izrazi namen podati prošnjo pri kateremkoli državnem organu ali organu lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji, ki o tem obvesti pristojni organ.

(3) Prošnja se lahko vloži tudi na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tretjih državah.

(4) V postopku iz 58. člena tega zakona se prošnja vloži v tranzitnem prostoru na letališču ali pristanišču ali na ladji, ki je na sidrišču.

42. člen

(način vložitve prošnje)

(1) Prošnjo vloži vsaka polnoletna oseba posamično in v svojem imenu.

(2) Prošnjo za mladoletnega prosilca vloži njegov zakoniti zastopnik. Pri vložitvi prošnje je prisoten tudi mladoletni prosilec. Sodelovanje mladoletnega prosilca v postopku je odvisno od njegove starosti, stopnje duševnega razvoja in sposobnosti razumeti pomen postopka.

(3) Mladoletni prosilec, starejši od 15 let, poda izjavo iz dvaintridesete alineje drugega odstavka 119. člena tega zakona osebno, ob prisotnosti zakonitega zastopnika.

(4) Prošnjo za prosilca iz 19. člena tega zakona vloži njegov zakoniti zastopnik. Sodelovanje prosilca v postopku je odvisno od njegove sposobnosti razumeti pomen postopka.

(5) V primeru, da zakoniti zastopnik po izdaji odločitve pristojnega organa v njegovem primeru, ki še ni pravnomočna, vloži prošnjo za svojega otroka, rojenega v Republiki Sloveniji, se takšna prošnja nemudoma odstopi pristojnemu sodišču, ki združi postopka.

43. člen

(sprejem prošnje)

(1) Sprejem prošnje vodi uradna oseba. Uradna oseba skupaj s prosilcem izpolni obrazec prošnje, ki vsebuje podatke od prve do enaintridesete alineje drugega odstavka 119. člena tega zakona. V nadaljevanju prosilec samostojno poda izjavo o razlogih za vložitev prošnje, ki jo uradna oseba dopolni z dodatnimi vprašanji. Uradna oseba prosilca pozove, da predloži dokazila o izkazovanju svoje istovetnosti ter predloži vse dokaze, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo.

(2) Pri ugotavljanju istovetnosti prosilca se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja področje tujcev.

(3) Pri sprejemu prošnje se upoštevajo temeljna postopkovna jamstva, določena v prvi, drugi in tretji alineji 8. člena tega zakona, kot tudi pravila osebnega razgovora iz 47. člena tega zakona.

(4) Obliko, vsebino in način sprejema prošnje predpiše minister v podzakonskem aktu.

45. člen

(osebni razgovor)

(1) Pristojni organ pred sprejemom odločitve s prosilcem individualno opravi osebni razgovor. Uradna oseba lahko razpiše več osebnih razgovorov v posameznem primeru, če je to potrebno za popolno ugotovitev dejanskega stanja.

(2) V osebnem razgovoru uradna oseba ugotavlja predvsem:

- istovetnost prosilca in družinskih članov, ki ga spremljajo;
- razloge, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo;
- po kateri poti je prosilec prišel v Republiko Slovenijo;
- vsa druga dejstva in okoliščine, ki so lahko pomembna za odločitev.

46. člen

(opustitev osebnega razgovora)

(1) Osebni razgovor se lahko opusti:

- kadar pristojni organ v pospešenem postopku lahko odloči že na podlagi dejstev in okoliščin iz prve, tretje, četrte, pete, šeste, sedme ali osme alineje 23. člena tega zakona, če so podani;
- če gre za osebe iz 19. člena tega zakona;
- v primeru obravnavanja prošnje v okviru dublinskega postopka in postopkov po konceptu nacionalne, evropske varne tretje države in države prvega azila.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka lahko pristojnemu organu predložijo dodatne podatke.

50. člen

(umik prošnje)

(1) Ne glede na to, na kateri stopnji je postopek, lahko prosilec v ustni ali pisni obliki izjavi, da umika prošnjo.

(2) Prošnja se šteje za umaknjeno:

- če se prosilec brez predhodnega opravičila ne odzove vabilu na zaslišanje ali ustno obravnavo;
- če prosilec pristojnega organa ne obvesti o spremembi svojega naslova in mu vabila oziroma drugih pošilk kljub ponovnemu poskusu ni mogoče vročiti;
- če je iz uradnih evidenc pristojnega organa razvidno, da je prosilec samovoljno zapustil azilni dom ali njegovo izpostavo in se v treh dneh od samovoljne zapustitve ni vrnil v azilni dom ali njegovo izpostavo;
- če se prosilec v treh dneh od obvestila stanodajalca ali predstojnika institucije pristojnemu organu ni vrnil na naslov razselitve iz 83. člena tega zakona.

(3) Pristojni organ postopek s sklepom ustavi, če prosilec izrecno, v ustni ali pisni obliki izjavi, da umika prošnjo ali če se prošnja šteje za umaknjeno. Prosilec mora Republiko Slovenijo zapustiti nemudoma po dokončnosti sklepa.

51. člen

(omejitev gibanja prosilcem)

(1) Prosilcu se lahko začasno omeji gibanje, če je to potrebno zaradi:

- ugotavljanja istovetnosti prosilca ali
- suma zavajanja in zlorabe postopka, zlasti iz razlogov iz četrte, pete, šeste, sedme, osme, devete, desete, dvanajste, petnajste in šestnajste alineje 55. člena tega zakona ali
- zaradi razlogov ogrožanja življenja drugih ali premoženja ali
- preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni.

(2) Gibanje se lahko omeji:

- na območje azilnega doma oziroma njegove izpostave ali
- na za to namenjen objekt azilnega doma ali drug ustrezen objekt ministrstva.

(3) Omejitev gibanja odredi ministrstvo s sklepom. Pisni odpravek sklepa pristojni organ izda najkasneje v 48 urah od ustnega izreka sklepa. Omejitev gibanja lahko traja do prenehanja razlogov, vendar najdalj tri mesece. Če so razlogi za omejitev gibanja po tem času še vedno podani, se omejitev lahko podaljša še za en mesec.

(4) Zoper sklep o omejitvi gibanja ima prosilec pravico do tožbe na upravno sodišče v treh dneh po njegovi vročitvi. Sodišče mora po predhodnem ustnem zaslišanju o tožbi odločiti v treh delovnih dneh.

52. člen

(odločba pristojnega organa na prvi stopnji)

(1) Pristojni organ z odločbo:

- prošnji ugotovi v rednem ali pospešenem postopku, če ugotovi, da prosilec izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa begunca po tem zakonu ali statusa subsidiarne oblike zaščite po tem zakonu;
- prošnjo zavrne kot neutemeljeno v rednem postopku;
- prošnjo zavrne kot očitno neutemeljeno v pospešenem postopku.

(2) Oseba mora zapustiti Republiko Slovenijo takoj, ko postane izvršljiva odločitev pristojnega organa. Pristojni organ lahko zaradi osebnih okoliščin določi rok, v katerem mora oseba zapustiti državo.

(3) Pristojni organ obvesti policijo o pričetku izvršljivosti odločitve pristojnega organa, če je oseba razseljena v skladu s 83. členom tega zakona.

(4) Osebo, ki je nastanjena v azilnem domu ali njegovi izpostavi, se preda policiji, ko je mogoča izvršitev odločitve pristojnega organa oziroma po pravnomočnosti odločitve.

55. člen

(razlogi za zavrnitev prošnje v pospešenem postopku)

Pristojni organ v pospešenem postopku prošnjo kot očitno neutemeljeno zavrne, če:

- je prosilec v Republiko Slovenijo prišel izključno iz ekonomskih razlogov;
- je prosilec pri podaji prošnje navajal le dejstva, ki so nezadostna, nepomembna oziroma zanemarljivega pomena za obravnavanje upravičenosti za mednarodno zaščito po tem zakonu;
- je očitno, da prosilec ne izpolnjuje pogojev za mednarodno zaščito, kot jih določata 26. in 28. člen tega zakona;
- prosilec lažno predstavi razloge, na katere se sklicuje, predvsem kadar so njegove navedbe nekonsistentne, protislovne, malo verjetne in v nasprotju z informacijami o izvorni državi iz osme alineje 23. člena tega zakona;
- prosilec brez utemeljenega razloga ni izrazil namena za vložitev prošnje v najkrajšem možnem času, če je imel za to možnost;
- je prosilec vložil prošnjo z namenom, da bi odložil oziroma onemogočil odstranitev iz države;
- prosilec zavrača odvzem prstnih odtisov in se noče fotografirati;
- je prosilec utemeljeval prošnjo na podlagi lažne istovetnosti ali na podlagi ponarejenih dokumentov oziroma je zamolčal pomembne podatke ali dokumente o svoji identiteti ali državljanstvu;
- je prosilec namerno uničil ali odsvojil potno listino, osebni dokument s fotografijo, ki izkazuje njegovo istovetnost ali državljanstvo ali drug dokument s fotografijo, ki lahko pomaga pri izkazovanju njegove istovetnosti ali državljanstva;

- je prosilec namerno uničil ali odsvojil druge dokumente (listine, vozovnice, potrdila), ki bi bili lahko pomembni za ugotavljanje njegove istovetnosti, državljanstva ali upravičenosti za pridobitev mednarodne zaščite;
- prosilec kljub svojemu zagotovitlu v določenem roku ni priskrbel dokumentacije in podatkov iz četrte alineje 23. člena tega zakona;
- je prosilec vložil drugo prošnjo, v kateri je navedel druge osebne podatke;
- prosilec prihaja iz varne izvirne države iz 65. člena tega zakona;
- prosilec s kaznivim dejanjem lahko ogrozi nacionalno varnost ali javni red države in mu je bil zaradi navedenih razlogov izdan izvršilni naslov za zapustitev države kot stranska kazen ali je bil izvršilni naslov za zapustitev države že izvršen, rok za prepoved vstopa v Evropsko unijo pa še ni potekel;
- je prosilec prikril, da je že pred tem vložil prošnjo v drugi državi, še zlasti, če pri tem uporablja napačno istovetnost;
- je prosilec še pred odločitvijo pristojnega organa skušal nezakonito vstopiti v drugo državo in bil pri tem prijet s strani policije, oziroma je že nezakonito vstopil v drugo državo in bil vrnjen v Republiko Slovenijo.

56. člen

(ponovna prošnja)

(1) Državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki mu je bila prošnja v Republiki Sloveniji že pravnomočno zavrnjena ali je prošnjo izrecno umaknil, lahko vloži ponovno prošnjo samo, če predloži nove dokaze, da so se zanj okoliščine po vložitvi predhodne prošnje bistveno spremenile.

(2) Novi dokazi morajo nastati po izdaji predhodne odločitve, oziroma so lahko obstajali že v času prvega postopka, vendar jih oseba iz prejšnjega odstavka iz upravičenih razlogov takrat ni uveljavljala.

57. člen

(postopek pri ponovni prošnji)

(1) Oseba iz prvega odstavka prejšnjega člena vloži pri pristojnem organu zahtevek za uvedbo ponovnega postopka. V tem zahtevku mora oseba sama predložiti dokaze, ki opravičujejo nov postopek. Pri vložitvi zahtevka se smiselno uporabljajo določbe 47. in 48. člena tega zakona. Osebi so zagotovljena vsa temeljna postopkovna jamstva iz 8. člena tega zakona.

(2) Če zakoniti zastopnik po podaji svojega zahtevka za uvedbo ponovnega postopka poda prvo prošnjo za otroka, rojenega v Republiki Sloveniji, se takšna prošnja šteje kot zahtevek iz prejšnjega odstavka.

(3) O zahtevku za uvedbo ponovnega postopka odloči pristojni organ s sklepom. Če

pristojni organ ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka prejšnjega člena, dovoli vložitev ponovne prošnje in ravna v skladu s 43. členom tega zakona. V nasprotnem primeru zahtevkov za uvedbo ponovnega postopka s sklepom zavrže.

(4) V primeru vložitve zahtevka za uvedbo ponovnega postopka se oseba iz prvega odstavka prejšnjega člena, na podlagi sklepa policije, izdanega na podlagi določb zakona, ki ureja področje tujcev, nastani pri organu, ki je pristojen za odstranitev iz države.

(5) V primeru, da oseba iz prvega odstavka prejšnjega člena umakne zahtevek za uvedbo ponovnega postopka še pred odločitvijo pristojnega organa, se postopek s sklepom ustavi.

(6) Oseba iz prvega odstavka prejšnjega člena postane prosilec po tem zakonu z dnem vložitve popolne ponovne prošnje.

59. člen

(dublinski postopek)

(1) Pristojni organ lahko prosilca do predaje pristojni državi nastani v skladu z drugim, tretjim in četrtem odstavkom 51. člena tega zakona:

- če ima vizum ali dovoljenje za prebivanje druge države članice, ki se po Uredbi 2003/343/ES šteje kot razlog za določitev odgovorne države članice, ali

- če obstaja dokaz ali posredna okoliščina iz Uredbe 2003/343/ES, vključno s podatki iz poglavja III Uredbe 2000/2725/ES, na podlagi katerega se ugotovi, da je prosilec ob prihodu iz tretje države nezakonito prečkal mejo države članice, ali

- z dnem, ko je bil pridobljen rezultat o obstoju prstnih odtisov iz baze EURODAC na podlagi Uredbe 2000/2725/ES, ali

- ko mu je bil izdan sklep na podlagi Uredbe 2003/343/ES, da Republika Slovenija ne bo obravnavala njegove prošnje.

(2) Nastanitev v skladu s prejšnjim odstavkom ne pomeni prevzema odgovornosti za obravnavanje prošnje v skladu z Uredbo 2003/343/ES.

(3) Umik prošnje v času trajanja dublinskega postopka se ne šteje kot izjava o umiku iz prvega odstavka 50. člena tega zakona in ne vpliva na izvršitev sklepa na podlagi Uredbe 2003/343/ES.

66. člen

(pogoja)

Pogoja za uporabo koncepta varne izvorne države sta, da:

- ima prosilec državljanstvo te države ali je oseba brez državljanstva in je imel v tej državi stalno prebivališče in

- prosilec ni izkazal utemeljenih razlogov, zaradi katerih bi se štelo, da zaradi osebnih okoliščin ta država zanj ni varna izvorna država.

68. člen

(notranja zaščita)

Notranja zaščita pomeni zaščito v delu izvirne države oziroma v delu države zadnjega stalnega prebivališča prosilca, če gre za osebo brez državljanstva, kjer ni utemeljenega strahu pred preganjanjem in utemeljene nevarnosti, da utrpi resno škodo, če se od prosilca lahko pričakuje, da bo bival v tem delu države. Pri ugotavljanju se upoštevajo splošne okoliščine, ki prevladujejo v tem delu države, in osebne okoliščine prosilca.

70. člen

(opredelitev letne kvote)

(1) Status begunca se lahko prizna tudi državljanom tretjih držav in osebam brez državljanstva, ki so v Republiko Slovenijo sprejeti na podlagi letne kvote.

(2) Letno kvoto oseb, ki se jim na podlagi prejšnjega odstavka lahko prizna status begunca, določi Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva.

(3) Pri pripravi predloga iz prejšnjega odstavka ministrstvo upošteva svetovne migracijske trende, krizna žarišča v svetu, integracijske zmogljivosti Republike Slovenije in druge pomembne okoliščine.

(4) Pogoje in načine izvajanja postopkov mednarodne zaščite za državljane tretjih držav, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje statusa begunca in so sprejeti v Republiko Slovenijo na podlagi kvote, podrobneje predpiše minister.

73a. člen

(delitev bremen med državami članicami Evropske unije)

(1) Ne glede na določbe tega poglavja, lahko Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva določi število oseb, ki jih bo Republika Slovenija sprejela zaradi delitve bremen med državami članicami Evropske unije.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo imeti priznan status begunca v drugi državi članici Evropske unije in morajo izpolnjevati pogoje za priznanje statusa begunca po tem zakonu.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka pristojni organ dejansko stanje ugotavlja individualno na podlagi dokumentacije begunca, pridobljene s strani države članice iz prejšnjega odstavka, in na podlagi prošnje iz 43. člena tega zakona.

(4) Če pristojni organ ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz prvega in drugega odstavka tega člena, ravna v skladu s prvo alinejo prvega odstavka 52. člena tega zakona, in osebam iz prvega odstavka tega člena prizna status begunca v Republiki Sloveniji.

74. člen

(sodno varstvo)

- (1) Zoper odločbo, izdano na prvi stopnji, je mogoče vložiti tožbo na upravno sodišče.
- (2) Zoper odločbo, izdano v rednem postopku, se lahko vloži tožba v 15 dneh od vročitve. Zoper odločbo izdano v pospešenem postopku, se lahko vloži tožba v treh dneh od vročitve.
- (3) Zoper vse sklepe, izdane na podlagi tega zakona, razen sklepa iz četrtega odstavka 57. člena tega zakona, se tožba lahko vloži v treh dneh od vročitve.
- (4) Tožba zoper odločbo o zavrnitvi prošnje zadrži izvršitev.
- (5) Zoper sodbe, ki jih izda upravno sodišče, je dovoljena pritožba na vrhovno sodišče.

75. člen

(pravila postopka)

- (1) Upravno sodišče mora o tožbi zoper odločbo v rednem postopku odločiti v 30 dneh, zoper odločbo v pospešenem postopku pa v sedmih dneh od prejema tožbe.
- (2) Upravno sodišče mora o tožbi zoper sklep, izdan na podlagi tega zakona, odločiti v sedmih dneh, razen če ni s tem zakonom drugače določeno.
- (3) Vrhovno sodišče mora o pritožbi odločiti v 15 dneh od prejema pritožbe.
- (4) V postopku sodnega varstva po tem zakonu se uporablja zakon, ki ureja upravni spor, če s tem zakonom ni drugače določeno.

76. člen

(obveznost zapustitve Republike Slovenije)

- (1) Če oseba ne zapusti ozemlja Republike Slovenije nemudoma oziroma v določenem roku po izvršljivosti odločitve, se iz države odstrani v skladu z zakonom, ki ureja področje tujcev v Republiki Sloveniji.
- (2) Policija mora pristojni organ ažurno obveščati o odstranitvi oseb iz Republike Slovenije, ki so bile v postopkih po tem zakonu.

77. člen

(ustavna pritožba)

Ustavna pritožba se vloži v 15 dneh od dneva vročitve posamičnega akta, zoper katerega je na podlagi zakona, ki ureja postopek pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, mogoča ustavna pritožba.

78. člen

(pravice prosilcev)

- (1) Prosilec ima pravico do:

- prebivanja v Republiki Sloveniji;
- spremljanja postopka v jeziku, ki ga razume;
- informiranja;
- osnovne oskrbe v primeru nastanitve v azilnem domu;
- finančne pomoči v primeru razselitve izven azilnega doma;
- brezplačne pravne pomoči v postopkih pred upravnim sodiščem in vrhovnim sodiščem do pravnomočne odločitve;
- zdravstvenega varstva;
- izobraževanja;
- dela in zaposlovanja;
- humanitarne pomoči.

(2) Pravice iz prejšnjega odstavka prosilec pridobi z vložitvijo popolne prošnje in trajajo do izvršitve odločitve pristojnega organa oziroma najdalj do pravnomočnosti odločitve.

(3) Minister predpiše v soglasju z ministri, pristojnimi za zdravje, delo, družino in socialne zadeve ter šolstvo in šport, podrobnejše pogoje in načine za zagotavljanje pravic iz prejšnjega odstavka ter pravic iz 15. člena tega zakona.

80. člen

(azilni dom in bivanje v domu)

(1) Za nastanitev prosilcev se organizira azilni dom. Azilni dom ustanovi ministrstvo, ki lahko za organizacijo delovanja in bivanja v azilnem domu pooblasti na podlagi javnega razpisa izbrano društvo, ustanovo, zavod ali drugo podobno nepridobitno pravno osebo, katere dejavnost obsega področje nastanitve prosilcev.

(2) Ministrstvo nastani prosilce v azilnem domu ali v njegovi izpostavi, kjer jim zagotovi osnovno oskrbo.

(3) Prosilci, ki bivajo v azilnem domu, morajo spoštovati določbe hišnega reda, ki ga izda minister.

(4) Stroške nastanitve v azilnem domu krije ministrstvo.

(5) Prosilci, ki imajo lastna sredstva za preživljanje ali jim je preživljanje zagotovljeno kako drugače, morajo sami kriti stroške ali sorazmeren delež stroškov nastanitve v azilnem domu oziroma njegovi izpostavi. Kriteriji in merila za način ugotavljanja lastnih sredstev za preživljanje se določijo v predpisu iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(6) V primeru, da pristojni organ ugotovi, da je prosilec ob nastanitvi v azilni dom imel ali kasneje pridobil dovolj sredstev za preživljanje, da bi lahko kril stroške bivanja v azilnem domu, lahko od prosilca zahteva povračilo.

82. člen

(pomoč pri vzdrževalnih delih v azilnem domu)

(1) Prosilec lahko pomaga v azilnem domu pri delih, povezanih z vzdrževanjem in nastanitvijo. Za ustrezno opravljeno delo prejme nagrado v skladu s sprejetim cenikom ministrstva.

(2) Vrsta del se določi v predpisu iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

83. člen

(razselitev izven azilnega doma)

(1) Pristojni organ lahko po vložitvi prošnje v primeru izjemnih osebnih okoliščin prosilca razseli v druge primerne institucije, če mu ne more zagotoviti namestitve v azilnem domu ali njegovi izpostavi.

(2) Pristojni organ lahko odobri prosilcu razselitev na zasebni naslov, če so izpolnjeni pogoji:

- da je njegova istovetnost ugotovljena na podlagi drugega odstavka 43. člena tega zakona,
- da so mu na zasebnem naslovu zagotovljeni ustrezni pogoji za bivanje in
- da je bil z njim opravljen osebni razgovor.

(3) Ne glede na pogoja iz prve in tretje alineje prejšnjega odstavka lahko pristojni organ odobri razselitev na zasebni naslov prosilcu, pri katerem obstajajo utemeljeni zdravstveni razlogi ali drugi utemeljeni razlogi, ki jih ugotovi pristojni organ. Utemeljenost razlogov ugotavlja komisija, ki jo imenuje minister.

(4) Prosilcu, ki je razseljen v skladu s prvim in tretjim odstavkom tega člena ter v drugi primerni instituciji oziroma na zasebnem naslovu nima zagotovljene brezplačne nastanitve ali

oskrbe ter nima lastnih sredstev za preživljanje, se dodeli finančna pomoč v višini, določeni s predpisom iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona. Prosilcu, ki mu je odobrena razselitev na podlagi drugega odstavka tega člena in se mu ne more zagotoviti namestitve v azilnem domu ali njegovi izpostavi ter nima lastnih sredstev za preživljanje, se dodeli finančna pomoč v višini, določeni s predpisom iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(5) Če prosilec samovoljno zapusti zasebni naslov, kjer je nastanjen, mora stanodajalec o tem nemudoma obvestiti pristojni organ.

(6) V primeru povečanega števila prosilcev lahko Vlada Republike Slovenije sprejme sklep, s katerim določi načine in pogoje nastanitve in oskrbe prosilcev.

(7) Pristojni organ lahko razveljavi odločitev, s katero je bila prosilcu odobrena razselitev na zasebni naslov na podlagi drugega in tretjega odstavka tega člena, če:

- je na podlagi drugih postopkov v Republiki Sloveniji ugotovljeno, da prosilec krši javni

red Republike Slovenije, kar vključuje tudi delo in zaposlovanje na črno, ali

– pogoji bivanja na zasebnem naslovu zaradi spremenjenih okoliščin niso več ustrezni.

84. člen

(zdravstveno varstvo)

(1) Zdravstveno varstvo prosilca obsega pravico do:

1. nujne medicinske pomoči in nujnega reševalnega prevoza po odločitvi zdravnika ter pravico do nujne zobozdravstvene pomoči;

2. nujnega zdravljenja po odločitvi lečečega zdravnika, ki obsega:

- ohranitev življenjsko pomembnih funkcij, zaustavljanje večjih krvavitev oziroma preprečitev izkrvavitve;

- preprečitev nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja, ki bi lahko povzročilo trajne okvare posameznih organov ali življenjskih funkcij;

- zdravljenje šoka;

- storitve pri kroničnih boleznih in stanjih, katerih opustitev bi neposredno in v krajšem času povzročila invalidnost, druge trajne okvare zdravja ali smrt;

- zdravljenje vročinskih stanj in preprečevanje širjenja infekcije, ki bi utegnila voditi do septičnega stanja;

- zdravljenje oziroma preprečevanje zastrupitev;

- zdravljenje zlomov kosti oziroma zvinov ter drugih poškodb, pri katerih je nujno posredovanje zdravnika;

- zdravila s pozitivne liste v skladu s seznamom medsebojno zamenljivih zdravil, ki so predpisana na recept za zdravljenje navedenih bolezni in stanj;

3. zdravstvenega varstva žensk: kontracepcijskih sredstev, prekinitve nosečnosti, zdravstvene oskrbe v nosečnosti in ob porodu.

(2) Ranljiva oseba s posebnimi potrebami, izjemoma pa tudi drug prosilec, ima pravico do dodatnega obsega zdravstvenih storitev, ki ga odobri in določi komisija iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

(3) Zaradi varovanja javnega zdravja v Republiki Sloveniji se lahko zahteva zdravniški pregled prosilcev.

85. člen

(zaposlitev in delo prosilcev)

(1) Prosilec lahko opravlja delo, če je njegova identiteta nesporno ugotovljena. Z delom lahko prične eno leto po vložitvi prošnje, če v tem času ni bila sprejeta odločitev

pristojnega organa in te zamude ni mogoče pripisati prosilcu.

(2) Za opravljanje dela mora prosilec pridobiti delovno dovoljenje v skladu s predpisi, ki urejajo področje zaposlovanja in dela tujcev.

(3) Prosilec lahko pridobi delovno dovoljenje za tri mesece, ki se lahko podaljša do pravnomočno končanega postopka ali razveljavi po prenehanju statusa prosilca.

(4) Prosilcu se lahko po poteku roka iz prvega odstavka tega člena omogoči dostop do te čajeve poklicnega usposabljanja v skladu s predpisom iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

86. člen

(izobraževanje)

(1) V skladu s predpisi, ki določajo obvezno osnovnošolsko izobraževanje, se prosilcem zagotavlja pravica do osnovnošolskega izobraževanja.

(2) Prosilcem se omogoči dostop do izobraževanja na poklicnih in srednjih šolah pod pogoji, ki veljajo za državljane Republike Slovenije.

88. člen

(dolžnosti prosilca)

Prosilec mora:

- spoštovati pravni red Republike Slovenije;
- biti vedno dosegljiv pristojnemu organu, se odzivati na njegova vabila in se podrejati njegovim ukrepom;
- uradni osebi nemudoma predložiti vse dokumente, ki so pomembni za obravnavanje njegove prošnje;
- sodelovati pri ugotavljanju identitete;
- dovoliti, da uradna oseba njega in predmete, ki jih ima pri sebi, pri vstopu v azilni dom ali njegovo izpostavo pregleda;
- dovoliti, da ga uradna oseba fotografira, odvzame prstne odtise in po predhodnem obvestilu posname ustne izjave podane v postopku;
- v najkrajšem možnem času utemeljiti svojo prošnjo in po resnici predstaviti okoliščine in dejstva, potrebna za utemeljitev prošnje;
- prepričljivo in verodostojno obrazložiti razloge, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo, še zlasti če ni drugih razpoložljivih dokazov.

XI. POGLAVJE

PRAVICE IN DOLŽNOSTI OSEB Z MEDNARODNO ZAŠČITO

89. člen

(pravice begunca)

(1) Begunec ima pravico do:

- pridobitve informacij o statusu, pravicah in dolžnostih oseb z mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji;
- stalnega prebivanja v Republiki Sloveniji;
- nastanitve v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva;
- denarnega nadomestila za zasebno nastanitev;
- zdravstvenega varstva;
- socialnega varstva;
- izobraževanja;
- zaposlitve in dela;
- pomoči pri integraciji.

(2) Vlada Republike Slovenije izda predpis, s katerim določi načine in pogoje za zagotavljanje pravic iz prejšnjega odstavka.

90. člen

(pridobitev informacij)

Ministrstvo zagotovi beguncu v slovenskem in beguncu razumljivem jeziku informacije, potrebne za njegovo lažje vključevanje v okolje, predvsem s področja nastanitve, uveljavljanja denarnih pomoči, socialnega in zdravstvenega varstva, izobraževanja, zaposlovanja in brezplačne pravne pomoči.

91. člen

(stalno prebivanje v Republiki Sloveniji)

Odločba, s katero je bil prosilcu priznan status begunca, z dnevom vročitve velja kot dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.

92. člen

(nastanitev v nastanitvenih zmogljivostih ministrstva)

(1) Begunec se z dnem vročitve odločbe o priznanju statusa begunca, vendar najdalj za obdobje enega leta, nastani v integracijski hiši, oziroma drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, razen če ima zagotovljeno zasebno nastanitev. V tem primeru stroške nastanitve krije sam.

(2) V primeru združitve družine po tem zakonu se postopek nastanitve družinskih članov prične z dnem prihoda družinskih članov. Zaradi celovitosti družine se begunec, ki je uveljavljal pravico do združitve družine, nastani skupaj z družino.

(3) Če begunec, ki je uveljavljal pravico do združitve družine po tem zakonu, kasneje

ponovno uveljavlja to pravico še za preostale družinske člane, so ti družinski člani upravičeni do nastanitve le do poteka pravice nastanitve družine iz prejšnjega odstavka.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko pristojni organ beguncu, pri katerem obstajajo utemeljeni zdravstveni razlogi ali drugi razlogi, ki jih ugotovi pristojni organ, podaljša obdobje nastanitve v integracijski hiši oziroma drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva najdalj za obdobje šestih mesecev. Utemeljenost razlogov z možnostjo podaljšanja ugotavlja komisija, ki jo imenuje minister.

(5) Integracijsko hišo ustanovi ministrstvo, ki lahko za organizacijo delovanja in bivanja v integracijski hiši pooblasti na podlagi javnega razpisa izbrano društvo, ustanovo, zavod ali drugo nepridobitno pravno osebo.

(6) Organizacija nastanitve v integracijski hiši oziroma drugi nastanitveni zmogljivosti ministrstva se določi s hišnim redom, ki ga izda minister.

93. člen

(denarno nadomestilo za zasebno nastanitev)

(1) Begunec, ki se po poteku nastanitve v integracijski hiši oziroma drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, nastani v zasebni nastanitvi in nima lastnih sredstev za preživljanje ali mu preživljanje ni zagotovljeno kako drugače, je največ dve leti od dneva poteka nastanitve upravičen do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev. Sredstva zagotavlja ministrstvo.

(2) Begunec, ki v prvem letu od pridobitve statusa begunca, ni uveljavljal pravice do nastanitve v integracijski hiši oziroma drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva in je bil nastanjen v zasebni nastanitvi, ni upravičen do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev.

(3) Begunec, ki je bil kot mladoletnik brez spremstva nastanjen v posebnem centru za nastanitev mladoletnikov oziroma v drugi za mladoletnike primerni nastanitvi, in je v času nastanitve postal polnoleten, je dve leti po preteku bivanja v teh centrih upravičen do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev.

(4) V primeru, da ministrstvo ne more zagotoviti nastanitve v integracijski hiši oziroma drugih nastanitvenih zmogljivostih ministrstva, je begunec za obdobje najdalj treh let od dneva pridobitve statusa begunca upravičen do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev, družinski člani pa od dneva prihoda družine.

(5) Postopek, višina in način dodelitve in izplačevanja denarnega nadomestila za zasebno nastanitev se določijo s predpisom iz drugega odstavka 89. člena tega zakona.

94. člen

(zdravstveno varstvo beguncev)

(1) Begunci so upravičeni do zdravstvenega varstva pod enakimi pogoji, kot državljani Republike Slovenije. Sredstva za zdravstveno varstvo beguncev zagotavlja ministrstvo, pristojno za zdravje.

(2) Begunci, ki imajo posebne potrebe, na primer nosečnice, invalidi, osebe, ki so žrtve mu

čenja, posilstva ali drugih težjih oblik psihološkega, fizičnega ali spolnega nasilja, mladoletniki, ki so bili žrtve katerekoli oblike zlorabe, zanemarjanja, izkoriščanja, mučenja, krutega, nečloveškega in poniževalnega ravnanja ali ki jih je prizadel oborožen spopad, imajo zagotovljen dostop do ustreznega zdravstvenega varstva pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije.

(3) V primeru, da begunec nima lastnih sredstev oziroma mu preživljanje ni zagotovljeno kako drugače, stroške dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja krije ministrstvo.

95. člen

(socialno varstvo beguncev)

Begunci so pri uveljavljanju pravic iz socialnega varstva izenačeni z državljani Republike Slovenije. Sredstva za socialno varstvo beguncev, zagotavlja ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.

96. člen

(mladoletnik brez spremstva s statusom begunca)

(1) Pri delu z mladoletnikom brez spremstva s statusom begunca mora pristojna oseba:

- upoštevati načelo največje otrokove koristi;
- čimprej začeti s postopkom iskanja njegovih staršev ali drugih sorodnikov;
- mu po pridobitvi mednarodne zaščite nemudoma postaviti zakonitega zastopnika.

(2) Odločbo o postavitvi zakonitega zastopnika izda krajevno pristojni center za socialno delo. Zakoniti zastopnik je lahko sorodnik oziroma spremljevalec mladoletnika brez spremstva ali predstavnik organizacije, ki je specializirana za delo z otroki in mladostniki.

(3) Mladoletniku brez spremstva, ki je pridobil status begunca, je treba zagotoviti nastanitev pri odraslih sorodnikih, rejniški družini, v posebnih centrih za nastanitev mladoletnikov ali jim zagotoviti drugo za mladoletnike primerno nastanitev.

(4) Mladoletnikom istih staršev, upoštevajoč zlasti njihovo stopnjo zrelosti in starost, se v skladu z možnostmi skuša zagotoviti skupna oskrba in nastanitev.

(5) Uradne osebe, ki delajo z mladoletniki brez spremstva s statusom begunca, morajo biti ustrezno usposobljene.

97. člen

(izobraževanje in usposabljanje beguncev)

(1) Mladoletni begunci so na področju osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja izenačeni z državljani Republike Slovenije. Sredstva za izobraževanje in usposabljanje beguncev zagotavlja ministrstvo, pristojno za šolstvo.

(2) Odraslim beguncem se omogoči dostop do izobraževalnega sistema pod enakimi

pogoji kot tujcem, ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji.

(3) Stroške, povezane s priznavanjem tujih diplom, spričeval in drugih dokazil o formalni izobrazbi beguncev, krije ministrstvo.

98. člen

(zaposlovanje in delo beguncev)

(1) Begunci uveljavljajo pravice iz naslova zaposlovanja in dela v skladu s predpisi, ki urejajo zaposlovanje in delo tujcev.

(2) Begunci uveljavljajo pravice za primer brezposelnosti v skladu s predpisi, ki urejajo zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti.

99. člen

(pomoč pri integraciji)

Beguncu se zagotavlja pomoč pri vključevanju v okolje za obdobje največ treh let od dneva pridobitve statusa begunca v Republiki Sloveniji. Pomoč vsebuje predvsem naslednje dejavnosti:

- pripravo in izvedbo osebnega integracijskega načrta;
- organiziranje tečajev slovenskega jezika;
- organiziranje tečajev spoznavanja slovenske zgodovine, kulture in ustavne ureditve Republike Slovenije.

100. člen

(dolžnosti begunca)

(1) Begunec je dolžan spoštovati ustavno ureditev, zakone, predpise in druge splošne akte Republike Slovenije ter ukrepe državnih organov.

(2) Begunec je dolžan organe, pristojne za pomoč pri vključevanju v okolje, obveščati o vseh spremembah, ki vplivajo na uveljavljanje njegovih pravic in izvrševanje dolžnosti, zlasti pa o:

- pridobljeni denarni socialni pomoči, dohodkih in drugih prejemkih ter premoženju;
- opravljanju preizkusa znanja slovenskega jezika;
- uspešnosti šolanja na vseh stopnjah izobraževanja;
- zaposlitvi;
- spremembi naslova prebivanja;
- spremembi osebnega imena;

- spremembi zakonskega stanu;
- sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije.

(3) Begunec mora nova dejstva in okoliščine oziroma spremembe iz prejšnjega odstavka sporočiti v osmih dneh od dne, ko so nastale oziroma je zanje izvedel.

101. člen

(pravice osebe s subsidiarno zaščito)

Oseba s subsidiarno zaščito ima enake pravice in dolžnosti kot begunec, razen pravice iz druge alineje prvega odstavka 89. člena tega zakona.

102. člen

(začasno prebivanje v Republiki Sloveniji)

(1) Odločba, s katero je bila prosilcu priznana subsidiarna zaščita, z dnem vročitve velja kot dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji za obdobje treh let.

(2) V primeru, da je bila osebi subsidiarna zaščita podaljšana, odločba o podaljšanju velja kot dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji za obdobje dveh let z možnostjo podaljšanja.

103. člen

(dolžnosti osebe s subsidiarno zaščito)

Oseba s subsidiarno zaščito ima enake dolžnosti kot begunec.

104. člen

(vrnitev v izvorno državo)

(1) Ministrstvo nudi pomoč pri vrnitvi tistim beguncem ali osebam s subsidiarno zaščito, ki se želijo vrniti v izvorno državo.

(2) Prosilci, begunci ali osebe s subsidiarno zaščito, ki se odločijo za vrnitev v izvorno državo, ohranijo pravice in obveznosti, ki jih določa ta zakon, do dneva zapustitve države.

(3) Če prosilec, begunec ali oseba s subsidiarno zaščito nima lastnih sredstev, stroške vrnitve krije ministrstvo.

105. člen

(pogoji)

(1) Ministrstvo osebi s priznano subsidiarno zaščito 45 dni pred potekom tega statusa po

šlje pisno obvestilo in obrazec, s katerim lahko uveljavlja podaljšanje subsidiarne zaščite v Republiki Sloveniji.

(2) Obrazec iz prejšnjega odstavka se določi v predpisu iz drugega odstavka 89. člena tega zakona.

(3) Če oseba iz prvega odstavka tega člena želi subsidiarno zaščito podaljšati, mora pristojnemu organu pred potekom tega statusa vrniti izpolnjen obrazec.

(4) Izpolnjen obrazec, ki ga prejme pristojni organ, velja kot prošnja za podaljšanje subsidiarne zaščite.

106. člen

(postopek)

(1) V postopku pristojni organ opravi osebni razgovor z osebo iz prejšnjega člena in preveri obstoj razlogov za podaljšanje subsidiarne zaščite.

(2) Če obstajajo razlogi za podaljšanje, pristojni organ izda odločbo, s katero osebi iz prejšnjega odstavka podaljša subsidiarno zaščito za dve leti. V čas neprekinjenega zakonitega bivanja v Republiki Sloveniji se šteje tudi čas do izdaje odločbe o podaljšanju subsidiarne zaščite.

(3) Če oseba ne izpolnjuje pogojev za podaljšanje, pristojni organ izda odločbo, s katero zavrne prošnjo za podaljšanje subsidiarne zaščite.

(4) Osebi iz prejšnjega člena do pravnomočnosti odločbe pripadajo pravice iz 101. člena tega zakona.

(5) Zoper odločbo iz drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko vloži tožba v 15 dneh od vročitve. Upravno sodišče mora o tožbi odločiti v 30 dneh od prejema tožbe.

112. člen

(izkaznica prosilca)

(1) Izkaznica prosilca velja kot dokument, ki potrjuje status prosilca in velja kot dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji.

(2) Izkaznica iz prejšnjega odstavka se prosilcu izda najkasneje v treh dneh po vložitvi prošnje.

(3) Izkaznica prosilca velja največ 60 dni, z možnostjo podaljšanja.

113. člen

(izkaznica begunca)

(1) Izkaznica begunca velja kot dokument, ki potrjuje status begunca in omogoča uveljavljanje pravic po tem zakonu.

(2) Izkaznica begunca velja pet let.

(3) Begunec mora pogrešitev, izgubo ali tatvino izkaznice begunca takoj oziroma najkasneje v treh dneh od pogrešitve naznaniti pristojnemu organu, ki jo je izdal, in predložiti izjavo o okoliščinah pogrešitve.

(4) V primeru, da v obdobju treh let pogreši, izgubi ali odtuji dve ali več izkaznic, razen če dokaže, da je s pogrešeno izkaznico ravnal z dolžno skrbnostjo, se mu izda novo izkaznico z veljavnostjo enega leta.

114. člen

(izkaznica o subsidiarni zaščiti)

(1) Izkaznica o subsidiarni zaščiti velja kot dokument, ki potrjuje status subsidiarne zaščite in omogoča uveljavljanje pravic po tem zakonu.

(2) Izkaznica o subsidiarni zaščiti velja do datuma navedenega v odločbi o priznanju subsidiarne zaščite.

(3) Oseba s subsidiarno zaščito mora pogrešitev, izgubo ali tatvino izkaznice o subsidiarni zaščiti takoj oziroma najkasneje v treh dneh od pogrešitve naznaniti organu, ki jo je izdal in predložiti izjavo o okoliščinah pogrešitve.

(4) V primeru, da v obdobju treh let pogreši, izgubi ali odtuji dve ali več izkaznic, razen če dokaže, da je s pogrešeno izkaznico ravnal z dolžno skrbnostjo, se mu nova izkaznica izda z veljavnostjo šestih mesecev.

115. člen

(potni list za begunca)

(1) Potni list za begunca se izda na vlogo begunca v skladu z zakonom, ki ureja potne listine za državljane Republike Slovenije, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Vlogo osebno vloži begunec, ki je dopolnil 18 let starosti oziroma pridobil poslovno sposobnost. Za begunca, mlajšega od 18 let, oziroma begunca, ki mu je delno ali popolno odvzeta poslovna sposobnost, vloži vlogo zakoniti zastopnik.

(3) Pristojni organ za izdajo potnega lista izda vlagatelju potrdilo o prejemu vloge za izdajo potnega lista.

(4) Potni list za begunca se izda z veljavnostjo, ki ne sme biti daljša od enega leta.

(5) Potni list za begunca se po poteku veljavnosti iz prejšnjega odstavka na vlogo begunca podaljša.

(6) Veljavnost potnega lista se podaljša za čas, ki ne sme biti daljši od enega leta.

(7) Begunec je v postopku izdaje in podaljšanja veljavnosti potnega lista oproščen plačila stroškov postopka in obrazcev, če za to nima sredstev.

(8) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja v primeru, če begunec v obdobju dveh let izgubi oziroma sta mu bila odtujena dva ali več potnih listov, razen če dokaže, da je s potnim listom ravnal z dolžno skrbnostjo in je izgubo oziroma odtujitev prijavil policiji.

(9) Begunec mora potni list po prenehanju ali odvzemu statusa begunca izročiti ministrstvu.

116. člen

(potni list za osebo s subsidiarno zaščito)

(1) Oseba s subsidiarno zaščito uporablja svoj nacionalni potni list.

(2) Če oseba iz prejšnjega odstavka nima svojega nacionalnega potnega lista, humanitarni razlogi pa zahtevajo njeno prisotnost v drugi državi, se ji skladno z zakonom, ki ureja področje tujcev, izda potni list za tujca, razen če nujni razlogi nacionalne varnosti ali javnega reda zahtevajo drugače.

117. člen

(oblika in vsebina listin)

(1) Način izdaje, obliko in vsebino izkaznice prosilca določi minister v predpisu iz tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(2) Način izdaje, obliko in vsebino izkaznice za begunca in izkaznice o subsidiarni zaščiti določi Vlada Republike Slovenije v predpisu iz drugega odstavka 89. člena tega zakona.

118. člen

(vrste evidenc)

Zaradi zagotovitve podatkov, potrebnih za opravljanje nalog, določenih s tem zakonom, se upravljajo in vzdržujejo evidence o:

- vloženih prošnjah;
- mladoletnih prosilcev brez spremstva staršev;
- prosilcev, nastanjenih v azilnem domu oziroma njegovih izpostavah;
- vlogah in rešitvah komisije;
- prosilcev, ki so razseljeni;
- osebah, ki so pridobile status begunca;
- osebah, ki so pridobile status begunca na podlagi kvote;
- osebah, ki jim je bila priznana subsidiarna zaščita;
- osebah, katerih prošnja je bila zavrnjena v pospešenem postopku;

- osebah, katerih prošnja je bila zavrnjena v rednem postopku;
- osebah, katerih prošnja je bila zavržena na podlagi 60. člena tega zakona;
- osebah, katerih prošnja je bila zavržena na podlagi 62. člena tega zakona;
- osebah, katerih prošnja je bila zavržena na podlagi 67. člena tega zakona;
- osebah, katerih prošnja je bila zavržena iz drugih razlogov;
- izdanih sklepov na podlagi 59. člena tega zakona;
- osebah, glede katerih je bil postopek ustavljen;
- ponovnih prošnjah;
- zahtevkih za uvedbo ponovnega postopka;
- zavrženih zahtevkih za uvedbo ponovnega postopka;
- prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
- zavrnjenih prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
- umaknjenih prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
- zavrženih prošnjah za podaljšanje subsidiarne zaščite;
- podaljšani subsidiarni zaščiti;
- prenehanju statusa begunca;
- odvzemu statusa begunca;
- odvzemu subsidiarne zaščite;
- prošnjah za združevanje družine;
- zavrnjenih prošnjah za združevanje družine;
- dovolitvi združevanja družine;
- izdanih izkaznicah prosilca;
- izdanih izkaznicah begunca;
- izdanih potnih listih za begunce;
- izdanih izkaznicah o subsidiarni zaščiti.

119. člen

(podatki za vložitev prošnje)

(1) Prošnja mora biti podana na obrazcu, določenem v predpisu iz četrtega odstavka 43. člena tega zakona.

(2) Tujec, ki je izrazil namen, da prvič vloži prošnjo za mednarodno zaščito, je dolžan v prošnji dati pristojnemu organu naslednje podatke:

- osebno ime;
- druga imena ali vzdevke;
- rojstni datum (dan, mesec, leto);
- spol;
- kraj rojstva (država, mesto, kraj);
- državljanstvo;
- zakonski stan;
- naslov zadnjega prebivališča (država, mesto, kraj);
- narodnost;
- etnično ali plemensko skupino;
- vero;
- jezik;
- datum odhoda iz matične države (dan, mesec, leto);
- države, v katerih je bival po tem, ko je zapustil matično državo;
- datum vstopa v Republiko Slovenijo (dan, mesec, leto);
- kraj vstopa;
- način vstopa;
- dokumente za ugotavljanje istovetnosti (vrsta dokumenta, številka, datum in kraj izdaje);
- izobrazbo in poklic;
- vojaški rok;
- pripadnost politični stranki ali organizaciji;
- predhodne prošnje v Republiki Sloveniji;
- prošnje v drugih državah;
- podatke o predkaznovanosti;

- posebne potrebe ali problemi;
- družinske podatke za otroke brez spremstva;
- ožje družinske člane, ki spremljajo prosilca;
- druge sorodnike, ki spremljajo prosilca;
- druge sorodnike, ki že prebivajo v Republiki Sloveniji;
- bližje člane družine, ki živijo v matični državi;
- člane družine, ki živijo izven matične države;
- izjavo prosilca.

(3) Prošnja vsebuje tudi fotografijo in prstne odtise prosilca.

(4) Pristojni organ po uradni dolžnosti prosilcu določi EMŠO.

120. člen

(podatki o osebah z mednarodno zaščito)

Ministrstvo za namene izvrševanja tega zakona zbira in obdeluje naslednje podatke o osebah z mednarodno zaščito:

- osebno ime;
- osebno ime, državljanstvo, datum in kraj rojstva zakonitega zastopnika;
- osebno ime, državljanstvo, datum in kraj rojstva skrbnika;
- datum in kraj rojstva;
- dekliški priimek;
- spol;
- zakonska zveza, zunajzakonska skupnost ali druga oblika partnerske zveze, urejene z zakonom;
- državljanstvo;
- narodnost, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša;
- veroizpoved, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša;
- naslov stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji;
- naslov začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji;
- izobrazba in poklic, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša;

- številko, datum izdaje in vrsto osebnega dokumenta;
- številko in datum izdaje potnega lista za begunca oziroma osebo s subsidiarno zaščito;
- osebna imena in naslove stalnega ali začasnega prebivališča družinskih članov v Republiki Sloveniji;
- podatke o zdravstvenem stanju, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša;
- podatke o šolanju, izobraževanju in pridobljeni izobrazbi v Republiki Sloveniji;
- podatke o zaposlitvi, dohodkih in drugih prejemkih ter premoženju;
- podatke o izvajanju integracijskih ukrepov.

121. člen

(podatki o izvajanju integracijskih ukrepov)

Zbirka podatkov iz dvajsete alineje prejšnjega člena vsebuje:

- podatke o pripravi in izvajanju osebnega integracijskega načrta;
- podatke o obiskovanju tečaja slovenskega jezika;
- podatke o obiskovanju tečaja spoznavanja kulture, zgodovine in ustavne ureditve Republike Slovenije;
- podatke o vključitvi v sistem socialnega varstva;
- podatke o vključitvi v sistem zdravstvenega zavarovanja.

122. člen

(zbiranje podatkov)

Ministrstvo zbira podatke iz 119., 120. in 121. člena tega zakona neposredno od prosilcev, beguncev oziroma oseb s subsidiarno zaščito, od drugih oseb ali iz že obstoječih zbirk podatkov.

123. člen

(podatki za izdajo izkaznice prosilca)

Za izdajo izkaznice prosilca se uporabijo podatki iz prve, tretje, četrte, pete in šeste alineje drugega odstavka 119. člena tega zakona, EMŠO in naslov prebivališča v Republiki Sloveniji.

124. člen

(podatki za izdajo izkaznice begunca)

Za izdajo izkaznice za begunca se uporabijo podatki iz prve, četrte, šeste in enajste alineje 120. člena tega zakona in EMŠO.

125. člen

(podatki za izdajo izkaznice o subsidiarni zaščiti)

Za izdajo izkaznice za begunca se uporabijo podatki iz prve, četrte, šeste in dvanajste alineje 120. člena tega zakona in EMŠO.

126. člen

(podatki za izdajo potnega lista za begunca)

Za izdajo potnega lista za begunca se uporabijo podatki iz prve, četrte, šeste, osme in enajste alineje 120. člena tega zakona.

127. člen

(podatki v evidencah)

(1) Pri vodenju evidenc iz 118. člena tega zakona se uporabljajo vsi podatki iz drugega in tretjega odstavka 119. člena tega zakona.

(2) Vse evidence iz prvega odstavka 118. člena tega zakona, razen evidence iz prve alineje 118. člena tega zakona, vsebujejo tudi podatke o naslovu prebivališča v Republiki Sloveniji.

(3) Evidenca iz tretje alineje prvega odstavka 118. člena tega zakona vsebuje tudi podatke o opravljanju vzdrževalnih del iz 82. člena, dodatnem obsegu zdravstvenih storitev iz 84. člena, delu prosilca iz 85. člena, osnovnošolskem izobraževanju iz 86. člena ter humanitarni pomoči iz 87. člena tega zakona.

(4) Evidenca iz pete alineje prvega odstavka 118. člena tega zakona vsebuje tudi podatke o prejeti finančni pomoči iz 83. člena, dodatnem obsegu zdravstvenih storitev iz 84. člena, delu prosilca iz 85. člena, osnovnošolskem izobraževanju iz 86. člena ter humanitarni pomoči iz 87. člena tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

Izjava o skladnosti s pravnim redom EU.

